

Riksdagens protokoll

2007/08:44

Fredagen den 14 december

Kl. 09.00 – 16.15

Protokoll
2007/08:44

1 § Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade att *Max Andersson* (mp) avsåg sig uppdraget som suppleant i utbildningsutskottet, att *Helena Leander* (mp) avsåg sig uppdraget som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet och att *Mikaela Valtersson* (mp) avsåg sig uppdraget som suppleant i näringsutskottet.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

2 § Anmälan om kompletteringsval till utskott

Andre vice talmannen meddelade att Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Lage Rahm* som suppleant i utbildningsutskottet och näringsutskottet samt *Per Bolund* som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet.

Andre vice talmannen förklarade valda till

suppleant i utbildningsutskottet
Lage Rahm (mp)

suppleant i näringsutskottet
Lage Rahm (mp)

suppleant i miljö- och jordbruksutskottet
Per Bolund (mp)

Andre vice talmannen meddelade vidare att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält *Hannah Bergstedt* som suppleant i justitieutskottet, civilutskottet samt miljö- och jordbruksutskottet under *Fredrik Lundhs* fortsatta ledighet.

Andre vice talmannen förklarade vald *till och med den 31 mars 2008* till

suppleant i justitieutskottet
Hannah Bergstedt (s)

suppleant i civilutskottet
Hannah Bergstedt (s)

suppleant i miljö- och jordbruksutskottet
Hannah Bergstedt (s)

3 § Meddelande om information från regeringen

Andre vice talmannen meddelade att *tisdagen den 18 december kl. 13.30* skulle statsminister Fredrik Reinfeldt (m) lämna information från Europeiska rådets möte den 13 och 14 december.

Meddelandet hade delats ut till kammarens ledamöter.

4 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2007/08:254

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:254 Skatteavdrag för forskning och utveckling av Marie Engström (v)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är andra åtaganden som inte har gått att ändra på.

Stockholm den 5 december 2007

Finansdepartementet

Anders Borg (m)

Enligt uppdrag

Lilian Wiklund

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:255

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:255 Neddragningar inom Stockholmspolisen av Börje Vestlund (s)

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 20 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 4 december 2007

Justitiedepartementet

Beatrice Ask

Prot. 2007/08:44
14 december

Interpellation 2007/08:256

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:256 Gömda barns rätt till skola

av Eva Olofsson (v)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 22 januari 2008.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 7 december 2007

Utbildningsdepartementet

Jan Björklund

Interpellation 2007/08:259

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:259 Barnfattigdom

av Hillevi Larsson (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 15 januari 2008.

Skälet till dröjsmålet är sedan länge inbokade engagemang.

Stockholm den 5 december 2007

Socialdepartementet

Göran Hägglund (kd)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditions- och rättschef

5 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2007/08:41 till finansutskottet

6 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden 2007/08: MJU2 och MJU1

Näringsutskottets betänkanden 2007/08: NU1–NU3

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU17
Vissa punktskattefrågor m.m. med anledning av budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:11 delvis).

Anf. 1 CHRISTIN HAGBERG (s):

Fru talman! I dag ska vi debattera och besluta om vissa punktskatter, och jag vill börja med att yrka bifall till reservation 1.

Vi har väl alla följt de diskussioner som nu förs på Bali, och med tanke på att vi bland annat ska besluta om en höjning av koldioxidskatten tycker jag att det är relevant att ta upp det i den här debatten.

Jag tycker att det känns oerhört viktigt att man kommer fram till en strategi och en färdplan för hur det framtida klimatarbetet ska se ut. Mycket vilar i förhandlarnas händer – framtiden för våra barn och barnbarn och deras möjligheter till ett bra liv.

I onsdags hade vi riksdagsledamöter möjlighet att lyssna till ordföranden i FN:s klimatpanel och till Al Gore. De var här med anledning av att de hade varit i Oslo för att ta emot Nobels fredspris för de insatser som de gjort för att få upp klimatförändringen och inte minst dess effekter på dagordningen.

Det var två mycket intressanta tal som hölls, och det är mycket av detta som jag hoppas ska omsättas i handling både i Sverige och runt om i världen. Vi som hade möjlighet att titta på nyheterna i går kunde också se när Al Gore talade till församlingen på Bali där han också framhöll att det är oerhört viktigt att USA nu tar sitt ansvar.

Nu hörde jag på morgonen i dag att de fortfarande strular. Jag vill, och jag hoppas att alla står bakom det, skicka en hälsning till USA att de tar sitt förnuft till fånga och verkligen sätter sig ned och förhandlar.

Detta handlar inte om USA, det handlar inte om Sverige – det handlar om de fattigaste länderna i världen. Det är de som får se konsekvenserna och gör det redan genom torka och översvämningar, problem med att få mat för dagen och så vidare.

Här i Sverige har vi debatterat klimatfrågan ett antal gånger. Sverige har tagit frågan på allvar, vilket vi också kunde höra i onsdags när vi faktiskt fick beröm för det arbete vi har gjort. Men vi ska alla vara medvetna att detta är bara början. Det är första steget vi har tagit, och vi har en oerhört lång vandring att göra. Det krävs oerhört tuffa beslut som vi måste våga ta.

Numera är vi politiskt eniga om att detta är en viktig fråga. Det var annat i valrörelsen, där nuvarande statsministern i princip avfärdade klimatfrågan. Men vi är många som nu ser fram emot att de vackra ord som har uttalats i denna fråga ska kläs med innehåll.

Som sagt har Sverige kommit en bit på väg. Mellan 1990 och 2006 har våra utsläpp minskat med 8,7 procent. Jag hoppas att detta håller i sig. Man ska göra en mätning under kommande period 2008–2012 för att få fram genomsnittet och se om vi har nått målet på minus 4 procent.

Vi har också kunnat visa att det går att föra en politik där man kan minska utsläppen och samtidigt ha en bra ekonomisk tillväxt. Det tycker jag är ett bra exempel för många fler att följa.

Fru talman! Det finns dock en del som tas upp i detta betänkande som inte går ihop med den nya retorik som används från det borgerliga hållet, och då tänker jag på dieselskatten. I detta betänkande finns förslag om att höja skatten för diesel i miljöklasserna 1 och 2, men man höjer inte motsvarande i miljöklass 3.

Detta är vi i oppositionen emot. Vi menar att skatten på även diesel i miljöklass 3 måste höjas. Det är riktigt som står i betänkandet att europadieseln har blivit bättre, och det gäller svavelhalten men inte när det gäller partikelutsläppen och mängden cancerframkallande ämnen.

Här kan jag tänka mig att lobbying har varit framgångsrik. Jag har också träffat dem som lobbyar, och det föranledde mig att ställa en fråga till finansministern för att få veta hur det ligger till med beskattningen. Är den svenska miljödieleln och den så kallade europadieseln likvärdiga? Varför är det skillnad i skattesatserna?

I det svar som jag fick menar finansministern att dessa två kvaliteter inte kan jämföras, och det är helt korrekt. Ändå föreslår man en förändring av skatten så att den miljövänligare dieleln missgynnas. Detta är helt fel. Om den svenska miljödieleln skulle försvinna och ersättas med den smutsigare europadieseln skulle utsläppen av partiklar till luften öka med 20 procent och cancerframkallande ämnen med 70 procent. Jag kan tänka mig vad de säger som bor vid den gata i Sverige som har mest utsläpp, det vill säga Hornsgatan i Stockholm. Jag undrar vad de skulle tycka om detta nu när även diesebilarna ökar i antal.

Frågan om varför man inte höjer skatten på miljöklass 3 har lyfts upp flera gånger. Den ställdes bland annat till näringsminister Maud Olofsson under en frågestund. Då svarade hon att vi politiker inte ska lägga oss i tekniken. Nej, naturligtvis inte, men vi måste fatta beslut som stimulerar användningen av den bästa tekniken och som är bäst för miljön. Det här beslutet kommer att få motsatt effekt.

Världshälsoorganisationen har gjort en analys som visar att tusentals svenskar dör varje år till följd av luftföroreningar trots att vi har jobbat fram den här miljödieleln. Vi har mycket mer att göra. Då kan vi inte fatta ett beslut som bidrar till att öka utsläppen. Vi måste fatta beslut som gör att det blir bättre. Detta är helt obegripligt för oss.

Dessutom har denna nya inriktning kommit som en blixtnyhet från klar himmel. Den tidigare linjen, det vill säga att se till att vi får bättre kvaliteter som gynnar miljön på bättre sätt initierades av den förra borgerliga regeringen. Olof Johansson var miljöminister. Man fattade det här beslutet, vilket har gjort att några av de bolag som har sina raffinaderier i Sverige har tagit fram den här dieleln. Det är någonting som vi socialdemokrater har bejakat, men nu ändrar man sig helt plötsligt.

För de bolag som har gjort stora miljardinvesteringar här i Sverige för att kunna framställa den svenska miljödieleln kom det som chock. De har försökt att få svar. De har skickat brev, både till oss och till regeringen, men inte fått något svar. Kan vi och dessa företag få ett svar i dag från de borgerliga representanterna i skatteutskottet? Varför höjer man inte skatten med samma summa på miljöklass 3 när det gäller diesel?

Fru talman! I betänkandet föreslås också en uppräkningskatt på avfall. Om jag inte missminner mig var detta en skatt som skulle tas bort enligt den borgerliga sidan, åtminstone enligt Centerpartiets skattepolitiska talesman i riksdagen Jörgen Johansson. Jag är mycket nöjd med att den nu finns kvar och att man till och med höjer skatten. Jag är övertygad om att denna skatt måste vara kvar så att vi klarar av att sortera och hantera avfallet enligt den avfallshierarki som vi gemensamt är överens om inom den europeiska gemenskapen.

Jag är också övertygad om att den utredning som nu ska se över den här skatten kommer fram till förslag som gör att träffsäkerheten för denna skatt blir bättre. Vi vet att träffsäkerheten är problematisk, men vi måste ha detta för att likställa olika energislag. Jag anser att den ska utvecklas och inte avvecklas. Den åsikten har också Återvinningsindustrierna som har tillskrivit skatteutskottet i denna fråga. Jag hoppas att mina meddebattörer har läst detta.

Fru talman! Jag vill avsluta med att nöjt konstatera att majoriteten i årets budget sänker lotteriskatten på totospel. Vi föreslog detta för ett år sedan, och nu kommer det att ske. Det är bra för näringen som sysselsätter allt fler.

Anf. 2 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Jag tänkte också börja på Bali. Eftersom klimatfrågan står så högt på dagordningen nu finns det anledning att kommentera det som händer där. Miljöministern höll ett tal häromdagen. Jag tyckte att han sade många bra saker. Först visade han att det går att förena en sänkning av utsläppen med en högre tillväxt. Han pratade också om att de rika länderna har en historisk skuld när det gäller det klimathot som vi står inför. Han sade också att vi måste gå före och att vi måste ta huvudansvaret. Det var många kloka ord.

I morse på nyheterna fick vi höra att det är problematiskt. Man diskuterar ett kompromissförslag. Anledningen till det är att USA sätter sig på tvären. De vill inte skriva under ett avtal där det nämns några siffror, säger de. Sverige och EU har hittills hållit fast vid att utsläppen ska minskas med mellan 25 och 40 procent fram till år 2010. Jag tycker att det är oroande att det har kommit lite tveksamma uttalanden från miljöministern när det gäller om Sverige kommer att verka för det här kompromissförslaget eller om man kommer att stå fast vid EU:s ursprungslinje. Jag tycker att den frågan är viktig. Jag tycker också att det är uppseendeväckande om Sverige i det här skedet skulle lämna den hållningen som är så otroligt viktig.

Med utgångspunkt i det som Andreas Carlgren sade i sitt tal vill jag ställa några frågor till alliansens företrädare i den här debatten. Är det rimligt att Sverige avviker från den målsättning man hade när man gick in i de här förhandlingarna på Bali? Andreas Carlgren säger så riktigt att Sverige måste gå före och ta huvudansvaret. Vilka konkreta förslag tänker ni komma med? Vad innebär det? Politiken måste också få ett reellt innehåll. Det handlar inte bara om att säga vackra saker vid ett Balimöte. Det är två väldigt viktiga frågor som jag, i likhet med vad Christin Hagberg också sade i sitt anförande, tycker att vi ska debattera här i dag.

Fru talman! Även om det inte hör till det här betänkandet är det intressant att notera att regeringen har dragit ned på medel till klimatinvesteringssatsningar till exempel. Om man ser till skatteavdrag och skattereduktioner, som vi har debatterat så mycket, vill man hellre subventionera tjänstesektorn än den sektor som jobbar med att utveckla miljö- och energifrågor och miljö- och energiförbättringar. Det är också viktigt att ha med sig i den här debatten.

Vänsterpartiet har en reservation i det här betänkandet. Där tar vi upp de frågor som vi har tagit med i vårt budgetalternativ. Vi har sagt ja till regeringens höjning av koldioxidskatten, men vi har också sagt att vi tycker att man ska gå vidare, framför allt när det gäller transportsektorn. Det har vi gjort därför att vi, tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet, inledde en skatteväxling i början av år 2000. I flera år var transportsektorn undantagen ifrån skattehöjningar. Vi tycker att det är viktigt att man nu gör ytterligare höjningar av skatterna på bensin och diesel. Det skriver vi också om i vår reservation.

Vi menar också att glesbygden måste kompenseras. Vi vill ha ytterligare satsningar på kollektivtrafiken. Det måste finnas alternativ för människor när vi höjer drivmedelspriserna. Vi vill också se över möjligheterna att införa registreringskatt på nya fordon. Vi tycker också att flyget måste bidra med sitt och få någonting som vi kallar klimatskatt. Vi vet att internationella regelverk hindrar oss från att beskatta flygbränslet, men i det här läget skulle man kunna ha en högre start- eller landningsavgift för att sätta ytterligare press på flyget.

Vi har ytterligare förslag, till exempel att införa skatt på fritidsbåtar. Vi menar att detta skulle kunna växlas mot att sänka skatten på alkytlatsbensin som minskar utsläppen och miljöförstöringen från fritidsbåtarna.

Vi har en del andra förslag också. Framför allt menar vi att planeeringshorisonten måste finnas längre bort när man höjer miljö- och energiskatterna än vad regeringen anger i sitt alternativ. Man pratar bara om vad man ska göra 2008. Det står ingenstans vad ni tänker göra sedan. Det är också en viktig fråga, och jag hoppas att alliansens företrädare kommer att berätta för oss vad ni tänker göra framgent.

Med detta, fru talman, vill jag yrka bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anf. 3 HELENA LEANDER (mp):

Fru talman! Jag tänkte bryta trenden och inte börja på Bali. Jag vill tro att vi alla i den här kammaren är överens om att Sverige måste vara drivande i internationella klimatförhandlingar. Men det vi ska diskutera i dag är ju i första hand vad vi kan göra hemmavid. Det kan i sin tur stärka trovärdigheten i de internationella förhandlingarna om vi inte bara säger att någon annan ska göra allting utan också visar att vi är beredda att ta konsekvenserna.

Jag tänkte i stället börja med en liten betraktelse över punktskatter som sådana. Det kanske inte låter så rafflande. Men jag tycker faktiskt att punktskatter är väldigt spännande. Och nu försvinner alla eventuella tv-tittare och tycker att politiker är en liten konstig art för sig själva. Men så är det.

I normala fall brukar man ha skatter för att få in pengar. Man vill helst inte att de ska göra så stort väsen av sig. De ska inte påverka människors beteende och inte orsaka snedvridningar i ekonomin.

Med punktskatter är det precis tvärtom. Där har man ett marknadsmisslyckande i botten. Man har en snedvridning av ekonomin helt enkelt för att den fulla samhällsekonomiska kostnaden för en vara inte speglas i priset. Genom att då lägga på en punktskatt kan man rätta till det här marknadsmisslyckandet. Ett klassiskt exempel är miljöskatter. Där har vi en mängd miljökonsekvenser som inte syns i priset på varan. Läger vi på en miljöskatt rättar vi till den grejen.

Samma sak gäller alkoholskatter. De stora samhällskostnader som alkoholen ger speglas inte heller i priset, men genom att lägga på skatter på alkoholen kan vi bidra till att täcka dessa. Det är ganska uppenbart att när man lägger på en skatt och varan blir dyrare så konsumerar människor också mindre, till förmån för sin hälsa och för miljön.

I vår budgetmotion har vi en rad förslag på förändringar vad gäller punktskatter, men jag tänkte inte upprepa dem nu utan hålla mig till de punktskatter som vi ska diskutera utifrån det här betänkandet.

Till att börja med vill jag ge regeringspartierna, och kanske framför allt Kristdemokraterna, en eloge för att ni faktiskt har modet att ändra er när ni inser att ni har haft fel, i stället för att bara hålla fast vid en åsikt av prestigeskäl. Det var säkert väldigt smart rent populistiskt sett att tidigare motsätta sig de höjda miljöskatter som vi drev igenom förra mandatperioden. Men nu ser opinionen väldigt annorlunda ut. Klimatmedvetenheten är mycket större än den tidigare var, och nu förväntar sig väljarna att regeringen ska göra någonting. Då duger det inte att komma dragande med sänkta bensinskatter.

Vill man minska utsläppen av koldioxid är en skatt på just koldioxid bland det mest effektiva man kan hitta på. När den som förstör klimatet också får betala de fulla kostnaderna för det får den personen faktiskt incitament för att försöka handla mer klimatsmart. I motsats till exempelvis regleringar, ransoneringar och sådana metoder ger det också en större flexibilitet för aktörerna att minska utsläppen på det sätt som är smidigast för just dem. Trots allt ser ju förutsättningarna för klimatanpassning lite olika ut mellan olika individer och olika företag för den delen.

Dessutom, och i motsats till morötter som kanske spontant kan upplevas som mer sympatiska, har koldioxidskatten den fördelen att den inte pekar ut en specifik teknik som man vill subventionera. Den ger möjlighet att både gynna besparing och energieffektivisering eller vad det kan vara.

Det här är inga nyheter. Det är sådant som jag fick lära mig redan när jag läste nationalekonomi, vilket i och för sig inte var jättelänge sedan, men ändå. Nu tycks den insikten ha nått även till regeringspartierna, som annars brukar vara så marknadsliberala, och till och med till Kristdemokraterna till slut. Det är väldigt välkommet.

Man skulle kunna tycka att det är ett sent uppvaknande, men jag vill ändå lyfta fram det oerhört positiva i att när man väl har vaknat i den här frågan har man faktiskt höjt koldioxidskatten med mer än vad vi lyckades få Socialdemokraterna till under den tid som vi samarbetade. Kanske ska man rent av rikta ett tack till Socialdemokraterna som nu i sin budget-

motion skriver att man inte motsätter sig bensinskatt höjningar i alla lägen och därför, om än med viss tveksamhet, accepterar den föreslagna höjningen av koldioxidskatten. Jag tycker att det är väldigt välkommet det med.

Innan vi blir alltför lyriska över regeringens bedrifter skulle jag ändå vilja påminna om att 6 öres höjning inte är jättemycket. Det är visserligen 29 öre om man också lägger till indexuppräknings och momseffekter, men det är fortfarande en ganska blygsam summa.

Om den globala medeltemperaturen inte ska stiga med mer än två grader – vilket redan det kommer att få drastiska konsekvenser, om än inte lika drastiska som vid större ökningar – måste de svenska utsläppen ned med 80–85 procent till 2050. Om vi inte vill skjuta upp problemet och göra alla utsläppsminskningar i slutet kan en 40-procentig minskning till 2020 vara en lämplig målsättning. Då inser man ganska snabbt att 29 öre i koldioxidskatt inte räcker särskilt långt.

Tittar vi exempelvis på transportsektorn ser vi att Sika, Statens institut för kommunikationsanalys, säger att bensinpriset måste upp i 14:50 bara för att vi inte ska öka koldioxidutsläppen jämfört med 1990 års nivå. Ska vi dessutom minska utsläppen – och det vet vi att vi måste – krävs ytterligare höjningar.

I Miljöpartiet är vi medvetna om att det krävs successiva höjningar av koldioxidskatten framöver. Därför föreslår vi i dagsläget till att börja med 1 kronas skatthöjning nu och nästa år. Formellt är det 30 öre i koldioxidskattehöjning men sedan tillkommer, precis som för regeringens förslag, momseffekt och indexuppräknings.

Regeringens höjning av koldioxidskatten är inte bara för låg, utan den urholkas också delvis av att man samtidigt höjer avdragen för resor mellan arbetet och hemmet med 50 öre per mil för bilpendlare, vilket alltså är mer än vad de får betala i höjd skatt. Däremot får inte kollektivtrafiken någon kompensation för skatthöjningen på diesel. Det är klart att om man på det här sättet ökar incitamenten för att pendla med bil är det inte direkt någonting som gynnar klimatet. Det man tvärtom borde göra, tycker jag, är att se över hur man kan få reseavdraget att mer gynna kollektivtrafikanter än bilpendlare. Ett bra sätt skulle vara att man helt enkelt gör det oberoende av vilket färdmedel som används och i stället relaterar bara till avståndet. Det skulle inte bara gynna kollektivtrafikanter framför bilpendlare utan också minska det i dag hyfsat utbredda fusket med systemet.

Höjningen av koldioxidskatten träffar både diesel och bensin, och för den delen andra fossila bränslen. Därutöver föreslår regeringen en ytterligare höjning av dieselskatten, som då kompenseras av en sänkning av fordonsskatten för dieslbilar. Det är ett alldeles utmärkt förslag, som bidrar till att rätta till den skillnad som i dag finns i beskattningen mellan diesel- och bensinbilar. Vill man minska koldioxidutsläppen är det förstås förnuftigare att ha en större tyngdpunkt i beskattningen på bränslet än på själva fordonet.

Problemet med detta är, som tidigare talare har varit inne på, att man bara höjer skatten på diesel i miljöklass 1 och 2, men däremot inte i miljöklass 3, den smutsigaste sorten. I dag utgör miljöklass 1 ungefär 99 procent av den diesel som säljs i Sverige. Nu befarar branschen att den i princip kommer att slås ut från marknaden och tas över av miljöklass 3.

Det skulle ha mycket tråkiga konsekvenser för människor och miljö. Dels skulle utsläppen av partiklar öka med 20 procent, och polyaromatiska kolväten, som är cancerframkallande, med 70 procent. Dessutom, om man ser på de här produkterna ur ett livscykelperspektiv, skulle koldioxidutsläppen öka med 130 000 ton. Ju mer man tittar på det, desto mer obegripligt framstår det hur regeringen på det här sättet kan vilja gynna den smutsiga dieseln.

De föreslagna nedsättningarna av miljöskatterna för jord-, skogs- och vattenbruk framstår i jämförelse med dieselskatten som mer begripliga. Trots allt är det viktigt att vi har konkurrenskraftiga villkor för det svenska jordbruket så att vi kan ha en lokal livsmedelsproduktion och slipper de långa transporter som importen innebär. Då bidrar vi också till den biologiska mångfald som jordbruket upprätthåller.

Sedan vi gick med i EU har våra förutsättningar och våra möjligheter att föra en nationell jordbrukspolitik minskat, men jag tycker ändå att det är lite synd att man har valt just nedsättningar av miljöskatterna som det sätt som ska upprätthålla de goda konkurrensvillkoren, eftersom det minskar näringarnas incitament att handla miljövänligt.

Om man nu inte kommer på något bättre sätt att förbättra konkurrensvillkoren tycker jag ändå att man kunde se över hur man kan garantera miljöstyrningen på något annat sätt. I industrin till exempel har man samma problem, nämligen att man har någon form av undantag av konkurrensskäl, men då har man å andra sidan program för energieffektivisering som villkor för att få fullständig skattenedsättning som på så sätt bidrar till att upprätthålla en form av miljöstyrning.

Nu ser jag att jag för första gången i mitt liv totalt har överskridit min anmälda talartid, så jag ska nog faktiskt bara yrka bifall till reservation nr 3.

Anf. 4 LENA ASPLUND (m):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till skatteutskottets betänkande SkU17 *Vissa punktskattefrågor m.m.*

Christin! Jag är också villig att ställa mig bakom uppmaningen till USA att ta sitt oerhört stora ansvar. Det är viktigt att vi får med oss hela världen i de här förhandlingarna.

Marie! Jag kan inte stå här i kammaren och spekulera om hur förhandlingarna på Bali går och hur vår miljöminister Carlgren ställer sig. Men som jag ser det är det bättre att man kommer en liten bit på vägen än att man inte kommer någon bit alls.

Fru talman! Detta betänkande berör punktskatter på en rad olika områden. Förr var punktskatter ett väl fungerande system utan alltför mycket skatteundanhållande. Men med de öppnare gränser och EU-bestämmelser som finns, bland annat cirkulationsdirektivet, är det betydligt svårare att lägga punktskatter på en optimal nivå. Det finns många faktorer som spelar in: miljömässiga och fiskala faktorer, folkhälsa, politisk styrning med mera, på samma sätt som Helena var inne på nu när hon pratade om punktskatter. Jag anser dock att utskottet och regeringen här har hittat en väl vald avvägning.

Jag tänkte ta lite historia. Den första energiskatten infördes 1929, och då var det faktiskt bensin som började beskattas. El beskattades 1951, och den allmänna energiskatten infördes 1957. I skattereformen 1990–

1991 skedde en omstrukturering av energibeskattningen. Man införde då också koldioxidskatt och svavelskatt, och momsens tillkom.

Vi är alla här, som vi också har hört tidigare från föregående talare, överens om att vi måste reducera världens utsläpp av koldioxid starkt. Det finns många sätt att uppnå det. Ett sätt är att beskatta koldioxidutsläppen. Ett sätt är elcertifikaten för att styra över till förnybar energi. Handel med utsläppsrätter är också ett exempel på styrmedel som kan användas. Handel med utsläppsrätter är ett system som vi moderater tror är kostnads- och samhällseffektivt. Morötter är alltid trevligare än piskor. Den av alliansen införda miljöbilspremien är ett exempel. Den är ett sätt att fart på miljöbilsförsäljningen, och därför är denna premie tidsbegränsad. Men med tanke på att oljepriset är högt och troligtvis kommer att stiga i framtiden blir också oljepriset ett indirekt styrmedel, och säkert ett väldigt effektivt sådant – mer effektivt än koldioxidskatten.

Vi ser hur motorbranschen hela tiden utvecklar bilar för nya drivmedel. Det finns hybrider. Snart kommer pluginhybriderna som klarar en relativt lång körsträcka. Man räknar med kanske nio tio mil, och det räcker eftersom medelbilisten inte kör mer än max nio mil om dagen. Vätgas är något som har blivit uppmärksammat som ett effektivt och rent framtida drivmedel, främst i och med att utvecklingen av bränsleceller går framåt. Det finns olika estrar som RME, rapsmetylester, och etrar. Det finns en eter som heter ETBE, som har ett väldigt konstigt namn, etyltertiärbutyler. Jag borde ju veta det som har läst kemi en gång i tiden, men etrar och estrar är ju som de är. Den etern kan man använda som låginblandning i bensin i stället för till exempel etanol. Sedan har vi syntetiska drivmedel som syntetisk diesel. Syntetisk diesel är ju någonting som man direkt kan köra in i en diesebil utan någon förändring av motorn.

Det här ser jag som en oerhört positiv utveckling och något som är nödvändigt med tanke på att antalet bilar ökar hela tiden, speciellt i Kina och resten av Asien.

I detta betänkande föreslås en höjd skatt på koldioxid med 6 öre per kilo koldioxid och en höjd energiskatt på diesel med 20 öre för miljöklass 1 och 2. Vi väljer att inte höja skatten på miljöklass 3, som vi har hört de föregående talarna ha åsikter om.

I Sverige är nästan all diesel som säljs, 99 procent, av miljöklass 1. Det här är en diesel som bara finns i Sverige. Det är en diesel med låg svavelhalt och lägre halter av aromatiska kolväten. Europadieseln, som tillhör miljöklass 3, är också svavelfri men innehåller högre halter av aromatiska kolväten, som är cancerframkallande.

Men alla nya dieselmotorer och klassbilar innehåller partikelfilter som tar bort de där utsläppen av de aromatiska kolvätena. Det är anledningen till att vi inte höjer skatten på miljöklass 3, då den här skatten är miljömässigt mycket bättre än vad den har varit.

Ni pratar om att det lobbas. Det lobbas ju från bägge håll, både från dem som är för mk 1-diesel och från dem som vill ha in europadieseln. Det här kommer säkert att styra sig självt så småningom. Det viktiga är ju incitament till att se till att vi får bort våra gamla dieselmotorer.

I och med att skatten på diesel höjs väljer regeringen att sänka fordonsskatten på diesel med 285 kronor. Dieselmotorer är i dag mycket högre beskattade än bensinmotorer, och anledningen är att de har varit miljömässigt sämre, men så är ju inte fallet med dagens moderna dieselmotorer med

Prot. 2007/08:44
14 december

Vissa punktskattefrågor m.m. med anledning av budgetpropositionen för 2008

partikelfilter. Dieselmotorn är en oerhört energieffektiv motor som förbrukar mycket mindre bränsle och på så sätt släpper ut lägre halter av koldioxid. Att då ha kvar den högre straffbeskattningen för dessa tycker jag är felaktigt.

Fru talman! Nu kommer jag att bli lite teknisk, och jag hoppas att tv-tittarna har överseende med det. Jag tänkte förklara lite hur fordonsbeskattningen av bilar går till i dag.

För nya bilar är fordonsskatten koldioxidbaserad. Det tycker jag är väldigt bra. Man har först ett grundbelopp på 360 kronor. Sedan har man en koldioxidkomponent beroende på hur mycket koldioxid bilen släpper ut. Vi kan ta en vanlig svensk bil – jag vill inte nämna några märken här – som släpper ut 218 gram koldioxid. Då minskar man först med 100 och får 118 kvar. Sedan har man en koldioxidkomponent på 15 kronor per gram. 118×15 kronor = 1 770 kronor. Sedan lägger man till 360 kronor. Den här bilen, en normalstor bil, har alltså en skatt på 2 130 kronor.

Man kan jämföra med en diesebil i ungefär samma storlek. Den har också ett grundbelopp på 360 kronor. Den här diesebilen släpper ut 179 gram koldioxid. $179 - 100 = 79$. $79 \times 15 = 1 185$. Då är den skatten 1 545 kronor tillsammans. Men sedan kommer miljö- och bränslefaktorn till, som är 3,5. Då multiplicerar man detta med 3,5, och då får man 5 407 kronor i skatt.

Varför ska diesebilen beskattas högre när den inte släpper ut mer koldioxid utan mindre? Det har funnits en partikelfilterrabatt som försvinner vid årsskiftet.

Det regeringen nu gör är att välja att sänka faktorn på 3,5 till 3,3. För bilar som blir skattepliktiga den 1 januari 2008 blir faktorn 3,15. Jag tycker dock inte att det här räcker. Det finns ingen anledning att straffbeskatta diesebilarna längre. Det är betydligt bättre att bara ta ut en koldioxidskatt för utsläppen. Jag utgår från att regeringen kommer att ta det här under övervägande och återkomma med frågan.

Fru talman! Bilen är ett viktigt transportmedel för en stor del av oss. För dem som bor i glesbygd är den ofta det enda möjliga transportmedlet. Med långa avstånd och få människor är inte kollektivtrafik något alternativ. Det är inte försvarbart ur vare sig ekonomisk eller miljömässig synvinkel.

För att kompensera höjningen av skatt på drivmedel höjer vi därför också avdragsbeloppet för resor till och från arbetet samt tjänsteresor från 18 kronor till 18:50 kronor och för dem med förmånsbil från 9 kronor till 9:50 kronor.

Anf. 5 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Fru talman! Det var intressant att lyssna till Lena. Åtminstone tycker jag det eftersom jag är intresserad av dessa frågor.

Jag tyckte dock inte att jag fick något bra svar på frågan varför man inte höjer skatten på mk 3, det vill säga miljöklass 3. Vi vet att det från och med årsmodell 2006 finns partikelfilter i alla nya bilar. Däremot finns det fortfarande många begagnade diesebilar utan partikelfilter. Man kanske i stället skulle ha stimulerat till att sätta in partikelfilter och därefter justerat skatterna. Det kunde ha varit en bättre ordning. Jag tycker alltså inte att vi ännu fått något svar på den frågan.

Frågan är också om det gjordes någon analys när förslaget togs fram. Hur ser det ut? Hur är tillgången på begagnade dieslbilar med partikelfilter för att vi ska kunna utveckla och få en bättre miljö? Därför undrar jag om det gjordes någon analys.

Det nämndes tidigare att Kristdemokraterna gjort avbön från löftena i valkampanjen om att sänka bensinskatten. Moderaterna hade samma budskap i valrörelsen. Har ni också tagit tillbaka detta eller är det de tre andra partierna i den borgerliga alliansen som tryckt på? Kommer även ni att nu göra avbön från det löfte ni gav i valrörelsen?

Anf. 6 LENA ASPLUND (m) replik:

Fru talman! Det löfte vi gav i valrörelsen om sänkt bensinskatt är lite tudelat eftersom partiledningen aldrig stod bakom det. Vi fattade på en stämman beslut om att vi ville sänka bensinskatten med jag tror det var 6 öre, och olika ledamöter förde fram detta i valrörelsen. Bland annat gjorde jag det. Jag tyckte att det på den tiden, för några år sedan, var klokt. Jag har emellertid kommit till insikt om att det inte var så klokt. Jag är den första att erkänna att det inte var riktigt rätt. Jag har ändrat mig, och det står jag för. Det ska man kunna göra när man kommer till insikt om något.

Hela klimatdebatten har ju tagit ett steg framåt. Vi diskuterade inte klimatet på samma sätt för några år sedan. Jag tror inte att insikten om hur viktig den är fanns på samma sätt då som i dag. Jag vill dock framhålla att partiledningen aldrig stod bakom det löftet. De behöver alltså inte göra avbön.

Vad gäller mk 3 finns det två läger, en för eurodiesel och en för mk 1-diesel. Bägge lägren är missnöjda, och vi får väl se vad som händer. Vi får se om det blir rusning efter europadieseln, att det blir den som hamnar i pumparna på våra bensinstationer. Vi får se framtiden an.

Nu ökar dieselförsäljningen mycket kraftigt, och det handlar om nya dieslar med partikelfilter. Det tycker jag är bra. Om jag kunde skulle jag gärna välja en sådan bil i dag.

Anf. 7 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Fru talman! Jag tänker inte lägga mig i hur Moderaterna hanterar sina beslut på stämmorna, men det låter onekligen lite konstigt.

Det är skönt att åtminstone en del av er kommit till insikt om att en sänkning av skatten på bensin inte längre är gångbar. Den debatt vi har om klimatet accelererade efter den rapport som kom förra hösten då man satte pengar på klimatförändringarna och vi fick en förändring i synen på klimatfrågan. Även Moderaterna hakade på den. Statsminister Reinfeldt sade ju i valrörelsen att det inte var en fråga av stor vikt.

Jag kan dock fortfarande inte förstå varför man minskar skillnaden mellan miljöklass 1 och miljöklass 3 när det gäller diesel. Om man följer Lena Asplunds sätt att argumentera behöver vi först en bättre tillgång på begagnatmarknaden för att sedan kunna göra en sådan förändring. Det hade varit bättre att i stället installera partikelfilter för att få till stånd den förändring som vi är ute efter, nämligen en bättre miljö. Det måste vara utgångspunkten när man fattar beslut. Frågan är därför om det gjordes en konsekvensanalys av förslaget ur miljösynpunkt innan man kom fram till detta.

Anf. 8 LENA ASPLUND (m) replik:

Fru talman! Jag kan inte svara på om det gjorts en sådan analys som Christin Hagberg frågar efter. Däremot har man tittat på hur europadieseln ser ut i dag då vi har aromater och partikelfilter.

Vad Christin Hagberg inte nämner är att tillverkningen av mk 1-diesel genererar mer koldioxidutsläpp än tillverkningen av europadiesel. Det nämns aldrig när vi talar om koldioxidutsläppen, utan nu handlar det plötsligt om de aromatiska kolvätena och partiklarna. Vi har även stora mängder andra partiklar som kommer av vår trafik och som inte är nyttiga.

Härommorgonen talade man i tv om partiklarna och astmatikerna. Dubbdäcken togs upp liksom sandningen av gator som river upp partiklar. Nu är det förhoppningsvis inte fråga om cancerframkallande ämnen, såsom de aromatiska kolvätena, men jag är övertygad om att det inte är ett så stort problem som oppositionen vill göra gällande. Jag tror alltså inte att det här kommer att vara något större problem, nej.

Anf. 9 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Jag skulle vilja börja med att säga att det egentligen är mycket bra att den här typen av frågor blivit viktiga även för allianspartierna. Det kan vara bra att ha den utgångspunkten i debatten. Jag ska därför försöka avhålla mig från att berätta vad ni tidigare tyckt när vi försökt driva på frågan.

Vad beträffar diskussionerna på Bali och den eventuella kompromissen säger Lena Asplund att vi inte ska spekulera. Nej, vi ska inte spekulera. Däremot kan vi tycka någonting. Jag tycker någonting. Jag tycker att Sverige ska vidhålla sin ursprungliga hållning. Jag tycker att det är viktigt att få ett avtal om att vi ska minska utsläppen med mellan 25 och 40 procent till år 2020. Och jag tycker att det är viktigt att föra debatten och inte bara avfärda den med att vi inte kan stå här och spekulera.

Precis som sades tidigare är vi med i det politiska skeendet. Vad vi tycker, säger och beslutar i Sveriges riksdag har betydelse. Det tar vi upp på stora konferenser om klimatfrågorna, och vi måste tänka på det sättet. Vi får inte på något sätt minska riksdagens betydelse, utan det vi tycker och beslutar måste ge avtryck.

Jag har ett antal frågor. Jag kan dela det tidigare resonemanget som gällde miljöklass 3, att det kan missgynna den miljövänliga dieseln. Men om vi ser till transportsektorn som helhet, och att det egentligen är transportsektorns ökade utsläpp vi måste komma till rätta med så att de i stället minskar, undrar jag vad regeringen har för strategi utöver de förslag som lades fram i höstbudgeten. Vi måste göra någonting för framtiden.

Anf. 10 LENA ASPLUND (m) replik:

Fru talman! Visst, jag tycker också att det är oerhört viktigt att tycka. Det är därför vi står här. Vi tycker allesammans en massa saker, annars skulle vi väl inte vara politiker.

För att återgå till Bali har jag fullt förtroende för miljöministern och hans sätt att hantera frågorna. Det är viktigt att det händer någonting och att vi inte bara tycker. Vi kan tycka, men vi måste få resultat av vårt tyckande.

Om vi säger att vi absolut ska stå fast vid procentsatserna om minskning och sedan inte får med USA på vagnen är frågan om det inte i så fall är bättre att göra en liten kompromiss för att verkligen få med USA. Det är väl bättre än att stå fast vid exakta siffror.

Anf. 11 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! En bra strategi vore väl att USA fick bli svartepetter, att alla andra länder tycker någonting annat än USA gör. Det kan vara en bra strategi.

Men nu ska jag ta upp transportsektorn. Vi föreslår att fordonsskatten koldioxidrelateras ytterligare. Det står att läsa i vår reservation. Vi kan tänka oss att införa en registreringsavgift på nybilar. Vi vill ytterligare höja drivmedelsskatterna. Detta är ett sätt att minska utsläppen från transportsektorn.

Naturligtvis måste detta kombineras med ökade investeringar i järnvägen, ökade satsningar på kollektivtrafik och så vidare. Människorna måste ges ett alternativ. Det tycker vi i Vänsterpartiet är en viktig strategi för att minska utsläppen från denna sektor. Men vad har regeringen för strategi? Det var min andra fråga, som blev väldigt kort i min förra replik. Nu kanske jag förtydligade mig lite grann.

Jag tänkte ställa en fråga till. I Lena Asplunds anförande diskuterades alternativa drivmedel, olika typer av syntetiska lösningar och så vidare. Det är viktigt att allt sådant kommer fram, men det kräver också forskning och utveckling. I mitt anförande pratade jag om att den här regeringen har väldigt lätt att skattesubventionera olika tjänstesektorer, hushållsnära tjänster och så vidare. Men varför finns inte samma intresse för att skattestimulera sektorer som försöker utveckla miljöteknik eller olika alternativa energiformer?

Anf. 12 LENA ASPLUND (m) replik:

Fru talman! Regeringen har tillsatt en klimatberedning som ska redovisa sitt uppdrag i februari 2008. Då kommer svaren på frågan vad regeringen kommer att göra.

Jag tycker också att det är oerhört viktigt med forskning och utveckling. Det är viktigt att Sverige går före med forskning och utveckling genom olika bränslen och annat. Över huvud taget kan vi miljömässigt komma långt om vi blir ett föregångsland. Vi kan bli ett föregångsland när det gäller forskning och utveckling; det håller jag med dig om. Vi ger mer pengar till forskning och utveckling. Sedan är frågan hur man använder dem. Man kan styra olika med olika styrmedel. Jag tror att det finns en stor potential.

Anf. 13 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Lena Asplund kommer nog inte undan frågan om europadieseln. Precis som Christin Hagberg sade är det inte alla bilar som har partikelfilter eller annan modern reningsutrustning i dag. Faktum är att 90 procent saknar detta.

Dessutom hävdar Lena Asplund att europadieseln är bra, fin och svavelfri. Men kraven på lågt svavelinnehåll kommer inte förrän 2009, alltså först ett år efter att regeringen sänker skatten för diesel av miljöklass 3. Då blir man lite fundersam. Vad är det som är så bra med europadieseln

och som gör att vi nu helt plötsligt måste införa den så fort som möjligt, trots att många bilar saknar partikelfilter och trots att den fortfarande innehåller svavel?

Det handlar om koldioxidutsläppen, säger Lena Asplund. Det säger också de som säljer europadieseln. Det finns också de som säger att man räknar galet när man kommer fram till det: Man tittar på produktion och bränsleförbrukning, däremot inte på kolinnehållet i bränslena. Dessutom räknar man ganska konstigt på själva raffineringen. Man tittar på alla möjliga saker man raffinerar, som asfalt och sådant.

Om man räknar mer ur ett livscykelperspektiv kommer man fram till att dieseln av miljöklass 3 släpper ut ungefär 130 000 ton mer koldioxid – det skulle bli så om man i hela Sverige övergick från miljöklass 1 till miljöklass 3. Jag ser verkligen ingen anledning till att främja den smutsigare dieseln. Jag vill gärna ha en motivering till att man har så bråttom att införa smutsig diesel.

Lena Asplund pratar om att reseavdragen finns för glesbygdens skull. Man tror gärna att det är främst i glesbygden man använder dem. Men faktum är att de största användarna av reseavdragen är människor som bor i Gnesta i Södermanland och i Knivsta i mitt hemlän Uppsala. Det är inte glesbygd, det kan jag garantera. Det finns alldeles utmärkta möjligheter att pendla med tåg och pendeltåg. Frågan är om man inte skulle kunna se över reseavdragen.

Anf. 14 LENA ASPLUND (m) replik:

Fru talman! Som moderat och marknadsliberal är jag för marknadskrafter. Jag har inte tagit ställning vare sig för eller emot någon diesel. När vi nu ser att de närmar sig varandra miljömässigt finns det ingen anledning till att vi politiskt ska styra det hela. Jag tror inte att vi kommer att ha europadiesel i våra pumpar i morgon, som det låter på oppositionen. Om vi lyssnar på marknadens aktörer får vi höra att det nog inte kommer att hända någonting. Vi får se vad som händer.

Skatteverket har utfärdat regler om hur man får använda sina reseavdrag. Man ska till exempel tjäna minst två timmar. Gör man det som Knivstabo i stället för att resa med kollektivtrafiken måste man få använda sig av reseavdragen där också. Jag kan inte bussförbindelserna i Uppsala län, så jag vet inte hur mycket man tjänar om man åker bil till och från Knivsta, men jag utgår från att Skatteverket ser till att detta sker på ett ordentligt sätt.

Däremot tycker jag att man ska titta över detta, så att det inte fuskas med reseavdragen. Det är viktigt att man inte fuskar med en skattereduktion som man kan använda.

Anf. 15 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Politiker ska inte styra valet mellan de olika dieselsorterna, säger Lena Asplund. Nu närmar de sig varandra miljömässigt. Men även om ni bortser från de här partiklarna kommer svavelhalten inte att närma sig förrän först 2009. Ni inför den relativa skattelättnaden, som man ändå får se det som, redan från 2008. Varför så bråttom? Det kommer inte att hända någonting enligt aktörerna, säger Lena Asplund. Men de aktörer som har uppvakttat eller i alla fall tillskrivit skatteutskottet –

från Preem och Statoil är det väl – hävdar att dieseln av miljöklass 1 helt kommer att slås ut från marknaden. Nog finns det skäl till oro.

Vad gäller reseavdragen: Inte heller jag kan hela Upplands Lokaltrafikens tidtabell i huvudet. Men jag vet så pass mycket som att det finns en tågstation i Knivsta och att det finns bussar som går dit. Problemet är att inte heller Skatteverket kan hela Upplands Lokaltrafikens tidtabell. Det kanske inte heller är rimligt att de lägger sin tid på att sitta och provåka varje sträcka och jämföra med tidtabellerna.

Det är väldigt lätt att fuska med detta. Det har också vid stickprov visat sig att omkring hälften av dem som begär avdrag för resor till och från arbetet begär fel. 96 procent, eller något sådant, begär mer avdrag än de egentligen har rätt till. Uppenbarligen är det alltså ganska lätt att fuska med systemet.

Om man i stället skulle ha ett avståndsbaserat system skulle det vara mycket svårare. Då skulle Skatteverket bara behöva gå in på Hitta eller Eniro och kolla hur långt det är mellan huset och arbetet. De skulle då inte behöva sitta och bläddra i tidtabeller och provåka. Dessutom skulle man då gynna kollektivtrafikanter på ett helt annat sätt än man gör i dag.

Anf. 16 LENA ASPLUND (m) replik:

Fru talman! Vi har diskuterat skattefusk och skatteundanhållande här i kammaren tidigare. Det kommer att komma en proposition framöver om skattefusket och hur vi ska komma till rätta med det. Jag tycker också att det är viktigt. Man får inte skattefuska på något sätt. Vi måste hitta lösningar för att komma ifrån det. Vi har haft en lång tid i Sverige med högt skattetryck och en stor skattekil som gjort att skattefusket har haft sina incitament. Med en lägre skattekil finns det inte samma behov av att skattefuska. Nu kanske inte reseavdraget direkt hör till den biten. Men Skatteverket kanske nu kan ha möjlighet att titta lite på reseavdraget i stället för att lägga tid på annat skattefusk.

Det är viktigt att man kan göra reseavdraget. Man måste sätta regler, och ibland blir det gråzoner. Men detta är viktigt för personer i glesbygd. Det kan även vara så att man också som Knivstabo tjänar en massa tid, och tid är viktigt. Man behöver tid till att vara tillsammans med sin familj och tid att tillbringa med barnen. Jag tycker inte att vi politiker ska säga: Nej, du måste åka kollektivt! Och i glesbygden är det många gånger så att det ur miljömässig och samhällsekonomisk synpunkt är mycket bättre om det går en bil i stället för en buss med två passagerare i.

Anf. 17 KARIN NILSSON (c):

Fru talman! Betänkandet om punktskatter innehåller en mängd olika skatteförslag. Jag har valt att koncentrera mig på energi- och miljöskatterna.

Skatter är en beprövad metod att styra folks beteende. När det handlar om koldioxidutsläppen är syftet just detta. Precis som Christin Hagberg nämnde hade några av oss förmånen att lyssna på Nobels fredspristagare Al Gore och ordföranden för FN:s klimatpanel här i riksdagen i onsdags. Andra har förhoppningsvis sett filmen där Al Gore föreläser om växthusgasernas hot mot klimatet. Har ni inte sett filmen är det hög tid att göra det. Vi måste alla bli medvetna om vårt ansvar.

Jag har sedan förslaget om en koldioxidskatt på drivmedel blivit känt träffat upprörda väljare som protesterat och beklagat sig. De har beklagat sig för de ökade kostnader som de föreslagna 6 öre per kilo koldioxid innebär.

Jag vet att det inte är 6 öre utan blir mer med indexuppräknning och momseffekter. Det blir en prisökning med 29 öre på bensinen och 55 öre på dieseln.

Dieselbilarna kommer att kompenseras till viss del med den föreslagna sänkningen på fordonsskatten med 4,5 procent vilket också införs från januari 2008. Skattebelastningen ska vara jämförbar oavsett vilket drivmedel som används.

Sätter vi detta beslut i sitt sammanhang inser vi att den föreslagna koldioxidskatten på drivmedel är rätt marginell och mer att betrakta som en markering i den kanske viktigaste frågan som mänskligheten någonsin haft att hantera. Det är lätt att bli domedagsprofet, och jag tänker bli det här en liten stund.

Växthuseffekten är det största hot och den största utmaning som vi politiker och makthavare måste ta oss an. Det kan låta fäniligt och betydelselöst. Men bara några få graders temperaturhöjning kan få förödande konsekvenser på klimatet och därmed få vår tillvaro på planeten jorden att förändras.

När inlandsisarna smälter vid polerna och glaciärerna går sönder har vi inte lång tid på oss att fundera ifall vi ska göra något eller inte. Vi har inget annat val än att agera, och vi måste göra det nu. Flera arter av växter och djur kommer annars att helt försvinna.

Vi kommer att se förödande naturkatastrofer med orkaner, tromber, översvämningar och ökenutbredningar som kan bli följden av detta. Det har vi redan sett prov på.

Stora folkomflyttningar kan bli följden då stora landområden hamnar under vatten. Ordet klimatflykting kommer då att bli ett välkänt begrepp. Vi kan räkna med att vår befolkning på 8 miljoner blir dubblad flera gånger om av människor som inte har någon annanstans att ta vägen.

Klimatfrågan kräver ansvarstagande och är långt ifrån populistisk. Jag välkomnar att Kristdemokraterna har anslutit sig till detta ansvar. Jag står inte upp i debatten i den här frågan för att övertyga någon annan här i kammaren. Vi är överens, och det är vi alla tacksamma för att vi är.

Vi behöver däremot övertyga det svenska folket. Det finns fortfarande de som inte tror att det här är lika viktigt som vi är övertygade om att det är. Även om en skattehöjning är liten svider den i plånboken och sätter press på bilisterna att hushålla med energin.

Det jag tror är allra viktigast är att vi också sätter press på bilindustrin. Det får vi bilisternas hjälp att göra när de efterfrågar bränslesnålare bilar och därmed också renare drivmedel.

Det har sålts fler miljöbilar det senaste året. Det börjar byggas upp en begagnatmarknad för dem som vill köpa en bil till ett lägre pris än ett nybilspris.

Fru talman! Jag är medveten om att dyrare drivmedel drabbar dem som är mest beroende av sin bil. Jag bor själv på landsbygden och har inte tillgång till kollektivtrafik i samma omfattning som de som bor i tätorten.

För många finns det inget alternativ till bilen. Jag är definitivt inte motståndare till bilen. Men jag ser att det är först nu som teknikutvecklingarna inom bilindustrin börjar ta klimatfrågan på riktigt stort allvar eftersom de annars förlorar marknadsandelar. Det finns ett ekonomiskt intresse och ekonomisk styrning i frågan.

Nu föreslås en höjning av avdraget för resor till och från arbetet samt tjänsteresor med 50 öre per mil. Det är en ökning som innebär 18:50 kronor. Det är till för de allra nödvändigaste resorna för dem som har bilåkandet för att ta sig till och från sitt arbete.

Ändå är det ofta den lilla delen av körandet. Man kör till dagis, hämtar barnen på olika aktiviteter, kör till sina egna aktiviteter och kör för att handla. Jag vet att dessa resor med det här förslaget givetvis blir dyrare. Men kan kostnadsökningen sporra till att man försöker lära sig köra energisnålare, lära sig *eco driving*, byta till miljöbil eller samåka med andra i större utsträckning har skatten haft avsedd effekt.

Får vi nu ned förbrukningen till en halvliter per bil har det halverade koldioxidutsläppet kommit till på köpet. Kanske också att avdraget som man får göra räcker lite längre eller blir till en extra uppmuntran.

Kan skatten dessutom få bilister som faktiskt kan åka kollektivt att ändra sina vanor har beslutet också haft betydelse för den gruppen. Det fick vi bevis för i diskussionen här innan. Vi fick besked om att det är många som åker som bor i tätorter och som har möjlighet att åka kollektivt. Det är alltså ingen liten grupp som behöver påverkas i frågan.

Fru talman! En del företagare har redan kommit långt med sitt miljöansvar. Många kan säkert bli bättre. Jag besökte i somras ett åkeriföretag i Nybro som heter Smålandslogistik. Det är ett mycket imponerande åkeriföretag när det gäller miljöhänsyn.

De har utvecklat sitt logistiksystem till det yttersta för att undvika transportsträckor. De hade via sina gps-system full kontroll på alla sina bilar utspridda över hela landet för att enkelt kunna dirigera om närmaste bil till varje ny beställning.

Vi kommer inte ifrån bilarna med fler järnvägar även om vi skulle önska. Alla bor inte längsmed järnvägssträckor. Därför är det oerhört viktigt att man tar initiativ ute på åkeriföretagen som utför transportererna.

Företaget hade dessutom utbildat sina chaufförer att köra energisnålt. De förde ständigt statistik på lastbilarnas bränsleförbrukning så att de alltid var uppmärksamma på eventuella avvikelser.

Det de mest saknade nu var att samma regler skulle gälla för samtliga åkerier och också för utländska åkerier som transporterar på våra vägar för att inte sätta konkurrensen ur spel.

Det anser jag vara en viktig fråga att fortsätta att jobba med från regeringen och också inom EU för att vi ska få denna likvärdiga marknad.

Fru talman! I det här betänkandet ges det anledning till att gratulera de norrländska hushållen. Nu har vi äntligen en regering som uppmärksammat att det går åt betydligt mer energi att värma upp en fastighet i ett kallare klimat med längre vintrar än vad vi har i övriga landet.

Därför föreslås det en sänkning av energiskatten på el i norra Sverige med 3 öre per kilowattimme. Redan förra året beslutade regeringen att sänka energiskatten på el i samtliga kommuner i Norrbottens, Jämtlands och Västerbottens län samt i ytterligare nio kommuner i skogslänen.

Den föreslagna skattesänkningen på 3 öre tillsammans med den skattesänkning som nu gjordes i fjol med 6 öre på momsens kommer för de norrländska hushållen att innebära en minskning av energikostnaden på någonstans mellan 200 kronor och 900 kronor. Det är naturligtvis beroende på hur stor förbrukningen har varit.

Utöver de skatter som jag har nämnt innehåller betänkandet också en mängd andra delar och justeringar upp och ned i skatteskalorna. Dessa skatter har jag inte för avsikt att nämna just nu. Jag nöjer mig därför med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkande SkU17.

Anf. 18 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Det är glädjande att höra Karin Nilsson talar om allvaret i klimatförändringarna och vikten av en höjd bensinskatt. Det känns också väldigt hederligt av Karin Nilsson att erkänna att höjningen av koldioxidskatten är marginell och mest en markering i en av mänsklighetens viktigaste frågor. Jag tror att det var så du sade.

Då infinner sig följdfrågan: Varför höjer ni inte mer, och varför höjer ni reseavdraget med mer än ni höjer koldioxidskatten? Karin Nilsson säger att man genom den höjda koldioxidskatten kan stimulera människor att köpa bränslesnålare bilar och få ned förbrukningen. Då blir det en ännu större skillnad. Men det skulle vara en liten extra uppmuntran.

Jag är fullt medveten om att det är svårt att transportera sig utan bil i glesbygden. Att däremot uppmuntra människor att åka bil är kanske inte nödvändigt.

Karin Nilsson säger att de åkare hon talat med är väldigt angelägna om att få någon form av vettigare konkurrenssituation i jämförelse med utländska åkare så att de kan konkurrera på lika villkor med dem som tankar sin diesel någon annanstans.

Varför föreslår ni i så fall inte en kilometerskatt som skulle göra just det? Alla som kör på svenska vägar oavsett var de har betalat sin diesel får betala för att de nyttjar vägsystemet, bidrar till slitage, olyckor, utsläpp och allt vad det nu kan vara. Det skulle vara ett sätt att utjämna skillnaden i konkurrensförmåga.

Anf. 19 KARIN NILSSON (c) replik:

Fru talman! Varför höjer vi inte mer? Jag är fullt medveten om att Miljöpartiet vill höja koldioxidskatten fem gånger så mycket som regeringen nu föreslår. Men det är ett avvägande som vi har gjort och som vi i stort har kunnat ställa oss bakom. Vi ser att de fyra allianspartierna och Socialdemokraterna ställer sig bakom förslaget med just denna nivå. Att få till den här bredden är viktig, därför att det finns en väldigt stor mängd människor i vårt land som ska övertygas.

Jag ser det som en markering, men som en väldigt viktig markering, även om det är en liten summa. Det är nog så svårt att debattera och få förståelse för det ute bland folk.

Det är möjligt att det här kan betraktas som ett första steg, och vi befinner oss i så fall på det första trappsteget i dag.

Anf. 20 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Det kommer alltså en fortsättning. Det låter i så fall väldigt bra. Som Karin Nilsson säger är det här svårt att debattera och inte så populärt alla gånger. Men jag tror att vi ändå måste inse att det är ett nödvändigt om än inte populärt steg.

Det vore då väldigt bra om vi kunde få mer långsiktighet, att regeringen kanske talar om hur man tänker sig att koldioxidskatten ska förändras framöver. Då är det också lättare för individer, företag och familjer att planera. Om man vet att koldioxidskatten kommer att höjas kanske det inte är så smart att investera i en stadsjeep som drar jättemycket bensin, utan man kanske köper en lite mindre bil i stället. En ökad tydlighet på det området tror jag skulle vara bra.

Jag har fortfarande inte fått något riktigt svar på frågan varför ni höjer reseavdragen mer än ni höjer koldioxidskatten och hur ni ser på en kilometerskatt för lastbilstrafiken.

Anf. 21 KARIN NILSSON (c) replik:

Fru talman! När jag pratar om att reseavdragen höjs innebär det att den som skaffar en bil som gör att man kör på 0,5 i stället för 1 liter kanske får några ören över. Jag anser att det kan vara en uppmuntran som är väl värd den differensen. Ersättningen är framräknad på de bensinpriser och de förbrukningsnivåer som den normale bilföraren har.

När det gäller koldioxidutsläppen och skatter på dem ser jag första steget. Men vi har också utsläppsrätter och många andra system som vi tittar på. Du är mycket väl medveten om att vi diskuterar samtliga. Det finns många delar i det här.

Vi hörde också Lena Asplund beskriva att priserna överlag kommer att stiga i takt med efterfrågan. Vi vet att vi kommer att ha höga energipriser och höga drivmedelspriser för våra bilar framöver, oavsett om vi lägger på högre koldioxidskatter.

Jag kan inte här i dag säga att vi kommer att höja koldioxidskatten successivt. Men med den hotbild vi har framför oss ser jag det inte som otroligt när det gäller de här olika insatserna för att få ned koldioxidmängden i atmosfären.

Anf. 22 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget i utskottets betänkande och därmed avslag på de liggande reservationerna.

Jag vill börja med en lokal fråga som gäller norra Sverige och kommunerna Mora, som är min egen kommun, Orsa, Älvdalen och Malung i norra Dalarna. Regeringen föreslår sänkt energiskatt på el i norra Sverige.

Regeringen föreslår att den lägre energiskattesatsen på el som gäller för förbrukning i hushålls- och servicesektorerna i vissa kommuner i norra Sverige, och därmed också i norra Dalarna, sänks med 3 öre per kilowattimme från och med den 1 januari 2008. Detta välkomnas av företrädare för den norra delen av vårt land och av mig som riksdagsman och företrädare för norra Dalarna.

Sedan juli 1981 har energiskattesatsen i hushålls- och servicesektorerna varit lägre i norra Sverige. Den lägre skattesatsen är motiverad av klimatskäl. Den nu aktuella sänkningen av energiskattesatsen på el i norra Sverige har statsstödsgranskats och godkänts av EU-kommissionen den 16 maj 2007 och befunnits vara godkänd. Förslaget föranleder därmed ändringar i 11 kap. 3 § energiskattelagen. Detta är ett glädjebesked för företrädare och boende i den norra delen av landet och min valkrets i norra Dalarna.

Fru talman! Jag tänker nu gå över till att tala om marknadsekonomi. Det är motsatsen till planekonomi. Jag tror att ingen här i kammaren på allvar vill se något annat än en fri marknadsekonomi som respekterar äganderätten och den fria avtalsrätten. Samtidigt behöver marknadsekonomi spelregler och i vissa fall konkret styrning. Om alla i rent egenintresse försökte maximera sin egen nytta i varje handling och dessutom handlade kortsiktigt finns knappast någon osynlig hand som leder det hela till det gemensamma bästa. På det sättet var det nog ett önsketänkande av den gode Adam Smith.

Nej, vi kristdemokrater talar gärna om en social och en ekologisk marknadsekonomi, en ekonomi som bygger på en realistisk människosyn, där människans både ljusa och mörka sidor finns med. Människan har kapacitet till både goda och dåliga handlingar, och hon behöver en etik som tar vara på människors vilja att handla solidariskt med varandra och visa hänsyn till andra.

Den sociala marknadsekonomi är ett begrepp från kristdemokrater i efterkrigstidens Tyskland. Vi menar att den sociala marknadsekonomi är en sjyst marknadsekonomi, och den visar social hänsyn.

Fru talman! Vi kristdemokrater menar att marknadsekonomi behöver en miljöstyrning. Med miljöstyrande skatter kan snarare marknadsekonomi fungera bättre och på ett hållbart långsiktigt sätt. Där fyller punktskatterna en mycket viktig funktion.

I föreliggande betänkande från oss i skatteutskottet tillstyrker vi förslagen om höjd koldioxidskatt, höjd energiskatt på diesel men också höjt avdrag för resor till och från arbetet samt tjänsteresor med mera. Vi tillstyrker också förslag, och nödvändiga sådana, om höjd skatt på öl och sänkt skatt på vin.

När det gäller skatten på drivmedel och familjernas och hushållens möjligheter att klara av sina livspussel har vi en genuin värdekonflikt. Det tycker jag att vi alla ska erkänna här i kammaren.

Fru talman! Vårt samhälle fungerar inte utan transporter. Sveriges riksdag kan inte ligga på mer än ett ställe – den kan inte ligga i Karlstad, Mora eller Sollefteå. Den ligger i Stockholm, och dit ska riksdagsledamöterna ta sig. Så är det också med arbeten generellt sett.

Resandet innebär mycket positivt men långtifrån bara positiva aspekter. De allra flesta människor lägger mer tid på att förflytta sig än de skulle vilja. Få kan gå till arbetet rakt över gatan, även om jag själv i princip har levt på det sättet under ett antal år hemma i Mora i Dalarna.

Transporterna bidrar med avgaser och buller som minskar livskvaliteten för alltför många människor. Utsläppen av växthusgaser från sektorn ökar samtidigt snabbare än från någon annan sektor. I dag kommer drygt 30 procent av de svenska utsläppen av växthusgaser från transportsektorn, varav två tredjedelar från persontrafiken. Vad som är värre är att

utsläppen från denna sektor ökar. Det är drygt 10 procents ökning sedan 1990 i en situation när utsläppen i övriga sektorer minskar. Uppgiften på sikt är att minska Sveriges totala utsläpp med 30–40 procent till 2020. Om ingenting görs för att avsevärt minska utsläppen från transporterna har Sverige inte möjlighet att klara den nödvändiga reduktionen till 2020.

Fru talman! För att transportpolitiken ska vara hållbar måste den också vägas i förhållande till den enskilda människans vardag. Genom skattepolitiken har alliansregeringen skapat ett ökat ekonomiskt utrymme för låg- och medelinkomsttagarna. Höjningar av drivmedelsskatten får för de flesta marginella effekter, jämfört med de inkomstskattesänkningar som för flertalet arbetande hamnar på uppemot 1 000 kronor per månad och som nu till 70 procent även tillstyrks av det största oppositionspartiet.

Vi menar dock att det ändå är nödvändigt att inom transportpolitiken särskilt se till landets mer glesbefolkade delar. Ur ett klimatperspektiv är glesbygdens utsläpp marginella. Samtidigt är man mer beroende av bilen än i andra delar av landet. Att låta en högre bensinskatt slå hårt mot glesbygdsbor är varken effektiv klimatpolitik eller försvarbart ur den enskilda människans perspektiv. Vi kristdemokrater kommer därför att verka för att framtida höjda skatter på bensin och diesel vägs upp av ett ytterligare höjt reseavdrag. Ett rimligt steg, menar vi, skulle vara en höjning från 18:50 till 20 kronor per mil.

Fru talman! För att underlätta vardagen även för dem som inte har arbetsresor, exempelvis pensionärer, vill vi pröva möjligheten att införa ett schabloniserat reseavdrag för icke-arbetsresor baserat på bostadsort. Ökade möjligheter till förbättrad kollektivtrafik på lokal nivå och tidigare nämnda satsningar på informations- och kommunikationsteknologi är andra sätt att förbättra kommunikationerna på landsbygden och i glesbygden.

I grunden behöver vi en omstrukturering av våra transporter och kommunikationer, där minskade och förändrade transportbehov, effektiviseringar, optimalt utnyttjande av IT, utbyggda kollektiva transporter, förnybara bränslen, förbättrad samhällsplanering, ekonomiska styrmedel och personligt ansvar alla utgör viktiga, kompletterande delar. Jag vill inte minst understryka det sista. Det är inte bara riksdagen och vi politiker som bestämmer, utan det handlar om ett personligt ansvar för var och en av de drygt 9 miljoner medborgarna i vårt land för vår livsstil. Allt detta sammantaget utgör viktiga och kompletterande delar.

Anf. 23 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Fru talman! Först vill jag påpeka att sänkt energiskatt för norra Sverige inte är något som införs, utan den sänks. Det är en rättelse i argumentationen.

Lennart Sacrédeus, man ska icke bära falskt vittnesbörd mot sin nästa. I valrörelsen var Kristdemokraterna hårda på att man skulle halvera momsatserna för drivmedel. Nu har man gått ut och gjort avbön, vilket vi andra välkomnar. Ni är välkomna i gänget som tycker att det är viktigt att vi via skatter kan styra hur folk betar sig.

I den debattartikel som ni har skrivit om detta står det så här: ”Vårt förslag om sänkt moms har inte kunnat realiseras i höstens budgetförhandlingar. Vi kommer heller inte att driva kravet i framtida förhandling-

ar.” Då undrar man: Har ni försökt att få till en skattesänkning och förlo-
rat förhandlingen eftersom man från andra håll drivit på för en skattehöj-
ning? Det skulle vara intressant att veta om ni har gjort avbön i sista
stund när man skulle profilera sig.

Jag vill också fråga Lennart Sacrédeus om miljöskatterna på diesel
och skillnaden mellan miljöklass 1 och miljöklass 3. Har man gjort nå-
gon konsekvensanalys för att se vilka effekter en sådan här förändring
får, där man minskar skillnaderna mellan miljöklass 1 och miljöklass 3?

Anf. 24 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Fru talman! Det är inte fel att citera bibelord. De kan slå åt alla håll.
Att man inte ska bära falskt vittnesbörd gäller oss alla. Ordet ”avbön”
användes här, och det är ett språkbruk som en kristdemokrat normalt kan
känna sig tilltalad av.

Vi ska vara så sanningsenliga vi någonsin kan. Jag har försökt att
vara uppriktig och ärlig om vad vi har gått till val på, om vad som har
skett i regeringsförhandlingarna och om den position vi har i dag.

Den första frågan handlar om något som är ett etiskt och moraliskt
problem. Vi anser som parti att det är ett problem att vi har dubbla be-
skattningar. Först har vi energibeskattnig, och sedan tillkommer en full
momssats på detta. Christin Hagberg vet mycket väl att det är en riktig
mjölkko för staten om bensin- och oljepriserna i världen stiger. Jag kan
inte ärligt säga att jag känner till alla de inre förhållandena i regeringen
– jag är ju inte ledamot av regeringen – men i regeringsförhandlingarna
har Kristdemokraternas position varit känd. Hur kraftfullt man har drivit
den vet jag inte, men resultatet är uppenbart: Man har inte vunnit gehör
för detta.

Genom arbetsgruppen och genom den debattartikel i Dagens Nyheter
som partiledaren har sanktionerat har man tillkännagett att man är beredd
att släppa kravet, men man tittar i stället på andra möjligheter att se till
människor som realistiskt sett inte har alternativ med kollektivtrafik.

Låt mig säga till Christin Hagberg, som är socialdemokrat: Glöm ald-
rig att höjda energiskatter klarar alltid de med god ekonomi och stor
förmögenhet medan de med knappa ekonomiska resurser alltid är de som
drabbas.

Anf. 25 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Fru talman! Jag var förvånad över att ni drev detta så hårt i valrörel-
sen. I debattartikeln står er miljöpolitiske talesman i riksdagen med, och
han har uttalat att man drev det så hårt just därför att det vara valrörelse.
Därför reagerar jag så skarpt.

Vi vet att det finns en styrande effekt. Det är därför som vi i Sverige
nu får beröm för att vi tidigt införde till exempel koldioxidskatt, som ju
är en skatt för att förändra hur man agerar som privatperson.

Jag tänkte också ta upp en annan fråga med Lennart Sacrédeus. Det
gäller motiveringen för höjda och sänkta skatter och då speciellt höjda
skatter på öl och höjd alkoholskatt. Detta motiverar man med att man ska
stärka budgeten och inte med att man gör en insats för att förbättra folk-
hälsan. Detta känns lite märkligt. Vi har ju haft en alkoholpolitik där i
stort sett alla partier – kanske inte alla, men Kristdemokraterna har i varje
fall stått bakom den – där alkoholskatten ska leda till att vi konsumerar

mindre och skapar mindre problem. Nu motiverar man den i stället med att man behöver budgetförstärkning. Jag kan i och för sig ha en viss förståelse för det med tanke på alla skattesänkningar.

Kan Lennart Sacrédeus utveckla lite hur man har resonerat där? Har man övergett den svenska alkoholpolitiken i den här frågan?

Anf. 26 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag ber att få svara på den sist ställda frågan först. Christin Hagberg inledde sina frågor till mig med att säga att man inte ska bära falskt vittnesbörd. Om regeringen har kommit fram till att man gör en höjning av skatten på alkohol för att man vill förstärka budgeten, och detta är det ärliga skälet, så är det inte att bära falskt vittnesbörd utan att hålla sig till sanningen.

Sedan kan man tycka att man kunde klä in det hela i en vackrare språkdräkt och motivera det med folkhälsoaspekten, som självklart finns med. Men om nu regeringen kom fram till detta utifrån rent ekonomiska överväganden och man skriver det så är det inte att bära falskt vittnesbörd utan att tala sanning.

Även om frågan riktas till mig vill jag skicka tillbaka till oppositionen att man inte ska underskatta väljarnas förmåga att se igenom oss när vi genomför förändringar – även de höjda beskattningarna på koldioxid-sidan – och kallar dem för miljöåtgärder när det främst är fiskala åtgärder. Vi ska vara observanta på att fin och vacker retorik kan ses igenom om motiveringarna i själva verket är mindre ädla. Om motiveringen var mindre ädel på skatteområdet har regeringen faktiskt uttalat det. Heder åt regeringen för att man säger som det är! Sedan finns det en folkhälsoaspekt. Om det är det som är motiveringen eller blir motiveringen nästa gång så ska det sägas ut.

Sedan vill jag gå in på ordet valrörelse. Var och en får föra sin talan. För egen del kan jag säga att när jag aktualiserade den här frågan om bensinskattens nivå och koldioxidbeskattningen var jag genuin, äkta och ärlig. Det var säkert också tusentals andra kristdemokrater runt om i landet. Jag vill tala för egen del. Allmänt sett menar jag att ett vallöfte är något viktigt och något som man har ett stort ansvar för.

Anf. 27 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Jag tycker att det är bra att Kristdemokraterna har vänt i frågan om drivmedelsskatterna. Heder åt er!

Sedan till frågan om förhandlingar om eventuell sänkning och debattartikeln, som ni diskuterade förut. Det är väl EU-kommissionen som säger nej till att sänka momsens på drivmedel. Det var väl där debatten skulle ha förts. Vad jag förstår har frågan egentligen aldrig tagits upp där från den svenska regeringens sida.

Men, som sagt, jag tycker att det är bra att ni har lämnat den tidigare positionen. Därför blev jag lite förvånad när jag hörde Lennart Sacrédeus anförande. Om jag uppfattade det rätt föreslog ni att reseavdragen skulle höjas till 20 kronor per mil. Ni vill ha ett schabloniserat reseavdrag som är baserat på bostadsort och som avser icke-arbetsresor.

Vad är det här för främmande fågel i svensk skattelagstiftning? Ska vi införa avdrag för personliga levnadsomkostnader? Så har inte systemet sett ut hittills. Vad öppnar detta för? För mig blir detta väldigt stora frå-

getecken. Och vem är Lennart Sacrédeus talesperson för när den här typen av förslag kommer fram? Är du talesperson för alliansregeringen eller för Kristdemokraterna? Det här blir väldigt förvirrande, fru talman.

Anf. 28 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag tycker att det är viktigt att besvara den sist ställda frågan. Självklart har jag yrkat bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande i dess helhet. Vi har det bästa samarbete. Jag är väldigt glad över det goda samarbetet jag har med kollegerna i skatteutskottet, med Moderaterna, med Folkpartiet och med Centerpartiet.

Men utifrån de tidigare debatter som jag har fört här i kammaren, och som jag har uppskattat, med bland annat Marie Engström, Miljöpartiets Helena Leander och olika företrädare för Socialdemokraterna tycker jag att det finns viss anledning för mig att som kristdemokrat besvara den kritik som ni har riktat mot oss som parti. Jag vill försöka andra företrädare för alliansen från att försvara vårt parti. Det lär jag göra själv. På den punkten får en kristdemokrat reda ut kristdemokratisk politik. Det vi gemensamt har kommit fram till är det jag har tillstyrkt.

Jag hoppas att de här rollerna är någorlunda tydliga. Jag försöker att upprätthålla den rågången själv.

Jag uppskattar att Marie Engström säger ”Heder åt er!”. Det var alltså heder åt oss kristdemokrater vad gäller energi- och miljöpolitiken. Sedan är det så – jag vill bara redovisa det – att när partiledaren skriver en debattartikel innebär det i praktiken en omläggning av partiets politik, men formellt sett är det först i ett riksting som man kan upphäva den tidigare positionen, och det föreligger inte förrän nästa sommar.

Anf. 29 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Det är kanske viktigt att förtydliga att det var heder åt Kristdemokraterna för att de släppte den tidigare positionen om att vilja sänka bensinskatterna. Det var inte heder åt Kristdemokraterna för hela deras miljö- och energipolitik. Det är någonting helt annat. Det måste jag få säga för protokollets skull.

Men jag ska fortsätta på det temat. Då blir nästa fråga: Hur blir den långsiktiga strategin, när ni nu har släppt er tidigare position, för att minska effekterna av utsläppen från transportsektorn? Det är en jätteviktig fråga för framtiden.

Anf. 30 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Det var ett viktigt förtydligande som Marie Engström gjorde. Det var inte beröm åt hela vår miljö- och energipolitik, utan det var beröm just när det gällde bensinskattefrågan.

Jag försummade – det ber jag om ursäkt för – att besvara frågor kring det som Marie Engström kallade för en främmande fågel, ett schabloniserat avdrag. Jag har sagt detta många gånger i kammaren. Och jag tycker att det är en problematik även för er i Vänsterpartiet och självklart för alla partier att fundera över.

Att höja beskattningen kommer självklart att minska resandet, men det kommer inte att minska resandet med den privata bilen för dem som har råd att ha en oförändrad livsstil. Vi har genom att presentera det här förslaget, eller kalla det ett utspel eller initiativ, om ett schabloniserat

reseavdrag för icke-arbetsresor baserat på bostadsort velat tillföra någon-
ting till debatten på samma sätt som Vänsterpartiet och Marie Engström
många gånger gör.

Marie Engström kallar det omgående för en främmande fågel, men
det speglar ändå ett behov och en problematik som finns där ute bland
människor, inte minst bland pensionärer som bor i orter där kollektivtra-
fiken inte alltid är ett realistiskt alternativ.

Jag är inte en stor bilkramare. Jag köpte faktiskt inte min första bil
förrän jag var 33 år gammal. Jag hankade mig länge fram på cykel i till-
varon, och jag kånkade. Men jag tycker inte att man ska moralisera över
vanliga svenska barnfamiljer, eller pensionärer för den delen, som vill få
livet att gå ihop. De reser inte mycket med bil för att vara miljötjuvar,
utan de behöver handla. De behöver ta sig till läkarmottagningen, och de
behöver skjutsa barnen till fotboll, innebandy eller till skolan ibland. Vi
måste se till att människor klarar sitt vardagsliv.

Anf. 31 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Jag vill också än en gång ge heder åt Kristdemokraterna,
inte för deras sammantagna energi- och miljöpolitik, men just för att de
faktiskt har backat i frågan om bensinskattehöjningarna. Det hedrar er.

Men då har vi frågan om hur det påverkar glesbygden. Det är inget
snack om saken. Bor man i glesbygd eller för den delen landsbygd har
man inte samma möjligheter som i stan att cykla eller åka kollektivt.

Frågan är vad man gör åt det. Har de som bor i glesbygd generellt sett
högre levnadskostnader på grund av de högre transportkostnaderna än
människor i städerna? Nej, de undersökningar som finns visar snarare att
det är tvärtom. Visserligen har man högre transportkostnader i glesbygd.
Man har även ett lägre löneläge än i storstäderna. Men å andra sidan är
boendekostnaderna så mycket lägre att man faktiskt ändå har mer pengar
i plånboken när man har betalat boende och resande.

Men om man nu ändå skulle vilja kompensera glesbygden, om man
kanske gör mer kraftiga koldioxidskattehöjningar än dem som vi diskute-
rar nu, undrar jag: Är det bästa sättet att göra det att höja reseavdraget till
20 kronor per mil? Det är kanske till och med mer än vad det kostar att
köra den här sträckan, så att varje mil man kör är en ren vinst, så att det
lönar sig att flytta så långt som möjligt från arbetet och sedan pendla med
bil och kunna kassera in pengar på det.

Det verkar kanske inte helt genomtänkt. Och när det gäller det här
med att ha ett schabloniserat reseavdrag för icke-arbetsresor undrar jag:
Varför är det just folks resande vi ska stödja? Skulle vi kanske ha ett
schabloniserat avdrag för folks flöjtlektioner eller gympapass? Jag menar
att det är mycket vi kan hitta på då.

Om vi specifikt vill gynna antingen människor med låg inkomst eller
människor i glesbygd eller en kombination är det väl smartare att ha ett
renodlat glesbygdsvdrag eller ett höjt grundavdrag för låginkomsttagare.
Vi införde ett glesbygdsvdrag förra mandatperioden som ni tog bort när
ni kom till makten. Varför gjorde ni det i så fall?

*Vissa punktskatte-
frågor m.m. med
anledning av budget-
propositionen för 2008*

Anf. 32 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag uppskattar också här att få välkomnade formuleringar om heder. Det var heder till följd av den av partiledningen sanktionerade omläggningen av bensinskattepolitiken.

Jag vill ändå komma tillbaka, Helena Leander, till den grundläggande värdekonflikt som finns. Vi vill minska koldioxidutsläppen, men samtidigt vill vi att människors vardagsliv ska fungera. I detta ligger en väldig konflikt.

Jag kan vara väldigt ärlig här i kammaren. Vi talar väldigt mycket om det vi kallar för regionförstoringar – och vi kristdemokrater och jag personligen är positiva till detta. Man ska kunna bo i Mora och ha jobbet i Falun, 9 mil bort, eller i Borlänge, 10 ½ mil bort, och så vidare. Man ska kunna arbetspendla inom allt större regioner. Helena Leander med bas i Uppsala vet hur många Uppsalabor som jobbar här nere i Stockholm. Det finns bra med tåg. Men samtidigt innebär hela denna tanke med regionförstoring att människor ska lägga mer tid på att resa och att vi ska ha en större apparat för att transportera folk från bostadsort till arbete. Och de här regionerna ska bli ännu större.

Jag har ingen lösning på denna problematik, men jag tycker att man ska vara uppriktig och ärlig och säga att det när vi talar om regionförstoringar kanske inte är helt i linje med de klimatmål vi har.

Idealet är att kunna bo, som jag själv faktiskt har kunnat göra under ett antal år, så att man kan gå till skola och att man, när det är lite stressigt, ibland får cykla för att hinna i tid.

Men frågan är alltså: Hur klarar vi hela denna problematik? Vi har skissat på de här avdragen för att fånga in den här problematiken. Jag säger inte att ert glesbygdsavdrag, som ni hade tidigare, var fel tänkt. Nu landade alliansregeringen i att ta bort detta. Jag kan inte redogöra för de diskussioner som fanns där. Men det är ändå inte orimligt med en kompensation.

Anf. 33 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Det är helt korrekt att det finns en värdekonflikt eller en målkonflikt i den här frågan. Det är inte så att vi vill att människor inte ska åka bil bara för att vi är onda och tycker att folk ska ha det eländigt och jobbigt och helst behöva ta fyra matkassar, en på pakethållaren, en i cykelkorgen och en på vartdera styret.

Vi försöker säga att man ändå bör se över hur man kan minska transportererna. Det är svårare i glesbygd. Så är det. Där kanske det inte handlar så mycket om att minska transportererna, även om det kanske finns visst utrymme för samåkning och planering av resorna. Där handlar det snarare om att genom bensinskatten göra det mer lönsamt att välja en mer bränslesnål bil nästa gång man byter bil, kanske rent av en som går på biobränsle.

Däremot om vi pratar om Uppsala där jag bor så finns ju goda möjligheter att transportera sig kollektivt eller med cykel. Där kan man stimulera det. Kanske man borde ha mer av trängselskatter som kan riktas specifikt mot de städer där man har dels större problem med trängseln, dels större möjligheter till alternativ.

Jag vill ändå vända mig mot att man ska kompensera glesbygdens problematik genom avdrag som stimulerar till ökat resande. Om man ser

att det finns behov av kompensation för glesbygden är det bättre att ge det på ett neutralt sätt som inte stimulerar till att resa än att ge det just till ett avdrag som man bara får om man reser. Det är ju helt mot de mål där vi faktiskt vill minska resandet i den mån det är möjligt.

Anf. 34 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag uppskattar de olika uppslag som Helena Leander presenterar här. Även om Miljöpartiet inte i alla stycken ens under samverkan med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har fått hela sin politik förverkligad har ni ändå tillfört mycket till idédebatten. Det hoppas jag också att kristdemokrater och andra partier gör vilken fråga det än rör sig om.

Vad gäller teknikutvecklingen med bränslesnåla bilar tycker jag att vi borde ha haft mer fokusering på morötterna i debatten än, som det här trots allt är, någon form av piska. Samtidigt erkänner vi – och det är också utifrån vår människosyn – att man behöver både morötter och piskor. Vi människor gillar morötter bättre, men till syvende och sist behövs även de andra instrumenten. Det är en del av tillvaron.

Att kompensera för resekostnader menar Helena Leander är fel. Jag vet inte om Miljöpartiet tycker att vi kraftigt ska sänka reseavdraget eller helt ta bort det, men på något sätt måste man inse att vi måste föra en politik som gör att alla människor kan klara sig så gott som möjligt. Då handlar det om avdrag på olika sätt. Vi har talat om ett höjt reseavdrag, ett schabloniserat reseavdrag för icke-arbetsresor. Det är ett sätt att ändå förstå dem som har sämst ekonomiska resurser. Deras problematik vill vi ta på allvar.

Det är självklart i ett initialt skede som de här idéerna är utarbetade och föreslagna. Det kan återstå en hel del vad gäller konkretion, och det återstår en del innan det eventuellt någon gång i tiden blir eller inte blir alliansens politik. Det är ändå ett uttryck för en omsorg om de människor som har det svårt ekonomiskt. Till dem hör också pensionärskollektivet.

Anf. 35 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Fru talman! Punktskatterna är ett rikt smörgåsbord om man tittar på antalet punkter vi har uppe på dagens lista. Jag ska beröra en, alkohol-, vin- och ölskatten, kanske något spetsat med lite avfallsfrågor eftersom Christin Hagberg ställde en direkt fråga till mig på det området.

Ibland undrar man om tesen att allt kan bevisas med siffror och statistik är riktig. Det ena upplysningsinstitutet visar sina siffror, andra visar sina, och sällan stämmer de överens. De siffror som nämns om minskningen av den illegala importen av vin, öl och sprit möts med frågande blickar från såväl tull som polis. Man undrar vad som egentligen är sanningen. Är statistikernas syn den rätta med sina uppgifter? Är det de som äger sanningen? Eller är det de som finns i verkligheten? Här måste vi nog stanna upp och fundera innan vi går vidare och gör bedömningen.

Det är en fråga som är väl värd att ta med sig i den kommande debatten om konsumtion, brottslighet och folkhälsoperspektivet kring alkoholens verkningar. Tveklöst är skatteinstrumentet ett kraftfullt verktyg i arbetet med att styra konsumtionsmönstren. Som jag ser det behöver vi använda det verktyget så att konsumtionen av alkohol främst när det gäller våra ungdomar minskar.

Den föreslagna höjningen av ölskatten och den sänkta skatten på vin i budgeten har två bakgrundsfaktorer. Vi ska uppfylla EU:s krav på prisrelationen mellan de två dryckerna, vilket innebär sänkt skatt på vin och höjd skatt på öl. Till en del ska vi ta in intäkter och delfinansiera det ökade jobbskatteavdraget.

Den höjda ölskatten kan medföra en ökad illegal införsel, vilket gör att frågan måste bevakas extra noga. Utskottet betonar därför vikten av att regeringen följer upp effekterna av den här skattehöjningen och vid behov tillför ökade resurser till Tullverket för ökad gränsbevakning.

Att det här är viktigt kan vi konstatera när värdet av den illegalt införda alkoholen beräknas till 13,8 miljarder kronor per år. Av dem som för in alkohol illegalt lagförs 2,8 promille.

Enligt Alkoholkommittén har 1,4 miljoner svenskar över 15 år köpt olaglig utlandsalkohol. Samma utredare konstaterar att var tredje ungdom mellan 16 och 19 år har köpt av den alkoholen. Hur köpsituationen ser ut för barn mellan 10 och 15 år vet vi inte. De ska inte vara i kontakt med det här över huvud taget, men vi vet samtidigt att de har en rätt omfattande kontakt just med de här dryckerna.

Vi vet det via landstingets uppföljningar. Ofta är det via kriminella nätverk och den så kallade ölgubben på torget som köpen på gator och torg sker. Enligt Alkoholkommittén toppar länen Örebro, Västmanland och Sörmland statistiken på det här området. Det är Mälardalslän med hög befolkningstäthet, uppbyggda kriminella nätverk och stor andel tätortsboende, alltså en perfekt marknad för den kriminella sektorn som också ligger på lämpligt avstånd från den skattemässigt billigare marknaden. Det här mönstret måste vara ett prioriterat område att förändra.

Ansvar för det ligger såväl på ett antal utskott här i riksdagen som på kommuner, landsting och regering vid sidan av föräldrarna. Det är en stor framtidsfråga och fordrar en kraftsamling från alla inblandade parter.

Fru talman! Till utskottet har det kommit motioner om skatt på alkohol. Alkoläsk är en blanddryck, vilket innebär att en sådan skatt som motionärerna föreslår skulle bli en extraskatt utöver den ordinarie alkoholbeskattningen. Det påstås ofta att just alkoläsk riktas till ungdomar. Så var det förmodligen initialt. I dag hävdar näringen att målgruppen är föräldrar. De hävdar att det allt oftare är äldre personer som tycker att det är enkelt att ha en färdigblandad drink.

Innan förändringar sker bör en djupare analys göras av hur konsumtionsmönstren ser ut. Förmodligen riktas sig alkoläsk till en bredare konsumtionsgrupp i dag än vad den gjorde initialt.

Vi kan konstatera att redan i dag är beskattningen två och en halv gånger högre på den spritbaserade blanddrycken än för den vinbaserade alkoläsk och tre och en halv gånger högre än för maltbaserade blanddrycker. Om man ska göra förändringar i den snårskogen bör man ha ett system som blir konkurrensneutralt, ett nytt beskattningssystem baserat på alkoholstyrka på samma sätt som för övriga drycker och ett system som säkerställer en inhemsk produktion. Jag tänker då framför allt på cidertillverkningen i Sverige.

I dagsläget bedömer utskottet att det inte är lämpligt att aktualisera en höjd skatt på alkoläsk och cider. Frågan och utvecklingen är dock väl värd att följa för att återkomma och göra en helhetsöversyn av hela alkoholbeskattningen.

Jag vill återigen betona den hearing, som vi tidigare har pratat om, under våren där socialutskottet kanske även justitieutskottet vid sidan av skatteutskottet ska diskutera de här frågorna. Jag tror att det kommer att bli en givande diskussion.

Men i dagsläget bedömer jag att utskottets hantering av den här frågan är rimlig. Därför yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet.

Så går jag över till Christin Hagbergs kommentarer kring förbränningsskatten. Vi hade en livlig diskussion under våren 2006, alltså förra året, kring det här. Den här skatten infördes vid halvårsskiftet. Jag kan konstatera att jag har förståelse för grundtanken i hela beskattningsproblematiken, nämligen att man ska försöka få en ökad sortering. Med den teknik som finns i dag kan man tyvärr inte åstadkomma denna sortering. Skatten har i stället blivit en direkt fiskal skatt som drabbar de boende med en ökad kostnad på mellan 17 och 25 procent. Det var inte det som var meningen. Meningen var den miljöstyrande effekten, men den finns alltså inte i systemet.

Alla upplever detta som ologiskt och oförståeligt. Regeringen har också tagit upp frågan. Hur man kan få utsorterat virke att vara en olje-produkt förstår inte jag, men så är det förslag som lades fram av den förra regeringen. Här för man i dag diskussioner med EU. När man har infört den skatt som vi införde vid halvårsskiftet i fjol måste man nämligen ta upp förhandlingar med EU om man ska göra förändringar i den. Sådana förhandlingar är långdragna. De pågår för närvarande. Finansdepartementet har den bollen och för dessa diskussioner. Vi får alltså avvakta tills man har kommit fram till något resultat. Då kommer frågan åter till vårt bord.

Matematiken i budgetarbetet är dessutom så att de skatter som är inrättade av Sveriges riksdag följer utvecklingen. Därför kan det, precis som Christin Hagberg säger, bli en viss uppräknings av skatten.

Anf. 36 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Fru talman! Jag får tacka för inlägget när det gäller alkoholfrågan. Jag kommer från Skåne där man på ett ganska enkelt sätt kan följa de vägar alkoholen tar, framför allt från Tyskland och Polen upp över Sverige. Vi skåningar har alltid åkt till Tyskland för att handla alkohol, dock inte i de mängder som sker i dag, och det är naturligtvis en grannliga uppgift att få EU att ändra sig. Det är ju där problemet hur vi ska komma till rätta med detta ligger.

Den alkoholutredning som leddes av Kent Härstedt förra mandatperioden kom med ett antal förslag, och det som är mest omdebatterat är skatten på ren alkohol. Han hade också ganska mycket just kring kriminella nätverk och så vidare, och jag hoppas att man fortsätter att jobba med dessa frågor för att komma till rätta med problemet.

I går såg jag ett inlägg i Aktuellt från Kronobergs län. Karin Nilsson som representerar Centerpartiet kommer därifrån. De gjorde ett jättebra jobb när det gäller de här frågorna. Det är kanske att ta i att säga att man har kommit till rätta med problemet, men man har faktiskt börjat ta en del av dem som langar öl och alkohol till ungdomar. Jag tycker att det är värt att ta det till sig.

Förbränningsskatten är svår. Jag tror inte att man kan ta bort den. Däremot hoppas jag naturligtvis att man kan få den mer pricksäker, och

det är ju det som är frågan: Kommer den borgerliga majoriteten att jobba för att ta bort den eller kommer man att jobba för att förbättra den?

Anf. 37 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Jag är väl medveten om att problemet med alkoholförse-
sel är stort i Skåne. Jag nämnde Mälardalen, eftersom länen i Mälardalen
har den värsta statistiken sett från ett barnperspektiv. Jag räknar faktiskt
dem mellan 10 och 16 år till barn, och det förvånar mig att de över huvud
taget kommer i kontakt med alkohol. Men tyvärr ser samhället ut så i
dag, och därför måste man ta detta på allra största allvar.

Just Växjömodellen som Christin Hagberg nämner har nått mycket
bra resultat. Man har gått in och lagfört föräldrar, vänner och bekanta
som har försett barnen med alkohol. Problemet med Växjömodellen är
dock att polisen inte har resurser, utan man har koncentrerat polis-
skarnorna under perioden 1996 fram till i dag till residensstäderna. Det inne-
bär att det tyvärr bara är i dessa städer man kan bedriva den här typen av
jakt på illegala nätverk. Det måste bli något slags förändring, och jag
betonar återigen att alla grupper i samhället har ett ansvar för detta. Vi
kan inte acceptera att barn kommer i kontakt med alkohol på det sätt de i
dag gör.

Ska förbränningskatten tas bort eller förändras? Som jag sade i mitt
inlägg har jag förståelse för skattens uppläggning och den miljöstyrande
effekten. Det finns en fraktion i detta som man borde hitta en skatt för,
och det är plasten. Frågan är bara hur man tekniskt ska klara det. Man
måste tekniskt klara det och få förståelse för en sådan avgift hos männi-
skor, för det blir ju en avgift, och även logiskt föra tillbaka något till
människor. De frågar sig ju: Vad vinner jag på att göra detta?

Så länge vi inte har det instrumentet ska skatten bort, för då är det en
fiskal skatt. Men kan vi få den miljöstyrande ska vi ompröva och göra
något annat av den.

Anf. 38 CHRISTIN HAGBERG (s) replik:

Fru talman! Vi har haft två utredningar som har tittat på detta. Försla-
get från den första utredningen förkastades, och den andra utredningen
kom med lite olika förslag. För att över huvud taget få till en förändring
när det gäller den fraktion som faktiskt går till förbränning var vi tvungna
att göra någonting som på något vis styrde om detta.

Förbränningskatten kom till genom att vi försökte hitta en generell
mätning. Då fastnade vi för andelen plast, men som Jörgen Johansson
mycket riktigt säger slår det lite fel. Han har också gett exempel på var
problemet ligger.

Men det handlar också om att likställa annan energiframställning i
fjärrvärmeverk och så vidare där detta hade en lägre skattesats. Då kän-
des det också oerhört viktigt att försöka få till att vi som individuella
hushåll, men också från annat håll, kunde sortera soporna bättre. Vi
måste göra någonting, och detta var ett sätt att göra detta.

Renhållningsverksindustrin har sagt att detta har lett till en bättre sor-
tering. Återvinningsindustrierna säger: Ta inte bort skatten! Utveckla den
i stället! Vi inom återvinningsindustrin har allt att vinna på att den finns
kvar. Det förbättrar sorteringen.

Jag tycker att det är olyckligt att driva frågan att den ska bort i stället för att utvecklas.

Prot. 2007/08:44
14 december

Anf. 39 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Det här är en oerhört komplicerad fråga. Jag delar den uppfattningen. Christin Hagberg säger att man var tvungen att få till något över huvud taget. Det visar på bakgrunden till hela den lagstiftningen som antogs för snart ett och ett halvt år sedan och att det inte var riktigt bra. Det skedde under bilan. Man skulle ha fram något.

Det är inte så det ska gå till. Det blir helt oförståeligt. Det är 31 betalare i landet som har den här skatten, och bolagen smetar sedan ut den på konsumenterna. I min hembygd har detta lagt på drygt 20 procent på varje nota. Det blir totalt oförståeligt, särskilt när man samtidigt kan gå in och se att just kostnaden för avfall har ökat mest i boendeandelen under den senaste tioårsperioden. Det kan man se i den Nils Holgersson-undersökning som görs varje år.

Det är oacceptabelt att det är på det här viset när man inte samtidigt kan visa på miljövinster. Jag har ett exempel: Om du i Stockholms kommun vill källsortera matavfall får du gå till kommunen för att begära tillstånd att göra det. Om du får tillstånd måste du betala en extrakostnad för att göra det. Ett sådant system blir totalt oförståeligt. Vi kan inte ha det så, utan vi måste se sambanden för människor, varför de ska miljösortera och så vidare, och på det viset också visa på vinsterna.

Jag håller med om att om vi kan hitta en modell att utveckla skatten så att den blir miljöstyrande ska de delarna inte tas bort. Att däremot hänföra utsorterat virke till en oljebaserad källa som man därmed måste betala skatt för är orimligt.

Anf. 40 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Det är otroligt att vi i oppositionen som sitter här och förespråkar en förbränningsskatt också ska ta ansvar för vad den borgerliga majoriteten i Stockholm gör vad gäller sophanteringsavgifter, särskilt för kompost. Det får den ta ansvar för själv.

Jag blir också lite småless över att man inte har lyckats visa att förbränningsskatten har några miljöeffekter. Nej, men har man gjort några utvärderingar? Jag har över huvud taget inte sett några utvärderingar. Det enda jag har sett är avfallsstatistiken där det syns att förbränningen av avfall har minskat. Det är positivt eftersom det är bättre ur miljösynpunkt om avfallet går till materialåtervinning eller om organiskt avfall rötas till biogas.

Innan ni vill avveckla detta vore det bättre om ni funderade på hur det här kan göras bättre, till exempel genom att å ena sidan undanta träavfall men å andra sidan att industrins avfall ska beskattas precis som annat avfall. Det är sådant som vi har motionerat om. Men om jag inte minns fel avslögs det precis som allt annat vi har föreslagit.

Det vore kul att få prata lite alkoholpolitik också. Det är skönt att Jörgen Johansson inte längre pratar om sänkt ölskatt utan om höjd ölskatt. Ju lägre skatt på alkohol desto mer konsumerar människor och desto större blir de alkoholrelaterade skadorna. Det känns skönt att vi ändå är överens om att vi ska höja ölskatten. Även om det är lite olika i vilken utsträckning vi konkret föreslår något tror jag att vi alla ser att det kan

Vissa punktskattefrågor m.m. med anledning av budgetpropositionen för 2008

finnas behov av förstärkta resurser till tullen för att komma åt den illegala införseln – även om det ser ut som om den minskar nu.

Vad gäller alkohol ska vi inte blunda för det faktum att den lätt blir en inkörsport till alkohol för ungdomar. En ung person tycker kanske inte från början att det är så gott med öl och sprit, men när man börjar lite försiktigt med alkohol är det lättare att gå vidare. Att Jörgen Johansson då viftar bort detta med att vi inte ska försämrå för den inhemska produktionen av cider känns lite tråkigt. Borde inte våra ungdomar vara värda mer än så?

Anf. 41 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Jag delar uppfattningen att vi ska stimulera återvinning. Jag har framfört det. Om vi hittar de parametrar som kan göra det tydligt för befolkningen varför vi gör en sak är det inga problem. Då ska vi också använda dem. Plasten är ett problem som vi bör komma åt. Där bör ligga en avfallsskatt.

Låt oss följa hur utvecklingen går. Finansdepartementet har bollen. Vi får avvakta och se vad som händer. Vi har ingen motstående uppfattning i frågan.

Sedan var det frågan om beskattningen av öl och så vidare. Det finns olika vägar att gå. Regeringen har valt en väg. Den accepterar vi. Sedan får vi följa utvecklingen. Samtidigt gäller det att komma åt de kriminella nätverken. Det är en oerhört viktig framtidsfråga. Jag sitter sedan många år i en polisstyrelse. Jag ser den förändring som har skett de senaste åren med nya kriminella nätverk. Huvudmannen kan vara i 30-årsåldern, och sedan kan åldern på övriga som arbetar i nätverken vara 14–15. I dag distribuerar de öl till ungdomar på skolor och liknande. I morgon är det andra produkter.

De som har hållit på längst har ett smörgåsbord med droger att servera till ungdomarna. Vi måste komma åt detta på något sätt. Då kanske ett sätt vore att sänka den skatt vi diskuterar för att på så sätt göra det ointressant ekonomiskt. Skatteinstrumentet är oerhört effektivt i de här sammanhangen.

Anf. 42 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Jag håller inte med om att det som får ungdomar att köpa illegal alkohol är att den är billigare utan det är att den är tillgänglig. Är man under 18 får man inte dricka alkohol ens på restaurang och inte köpa folköl. Är man under 20 får man inte handla på Systemet. För den här åldersgruppen kommer det alltid – alltid låter pessimistiskt, men under överskådlig framtid – att finnas ett driv att försöka få tag på illegal alkohol. Då är den stora frågan inte hur mycket den kostar utan det faktum att man kan få den utan ålderskontroll.

Att sänka skatterna skulle egentligen inte vara någon större hjälp. Här handlar det om att ge resurser till tullen att stoppa alkoholen vid gränsen eller till polisen så att de kan följa upp den. Det är i stället för att ha några förhoppningar om att sänka alkoholskatter – som har konsekvenser för alla som köper alkohol, nämligen ökad konsumtion och fler skador – skulle hjälpa ungdomar som inte får tag på legal alkohol.

Anf. 43 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Vi är överens om problemet. Det är ett bra första steg. Sedan får vi arbeta vidare. Jag ser den lagstiftning vi har vad gäller jakt efter och spaning på den kategorin av illegala nätverk. Den är inte den allra bästa.

Problemet är enormt stort. Det visade sig också i veckan när Systembolagets vd gick ut och krävde att polisen måste få använda provokationsmetoder för att på det sättet få bort den illegala spriten från gator och torg. Polisen ska kunna handla den illegala spriten och därefter sätta dit langarna.

Samhället börjar bli mer och mer medvetet om att någonting måste göras och att vi här måste ta i med hårdhandskarna. Det är bra att vi är överens.

Anf. 44 JAN-OLOF LARSSON (s):

Herr talman! Jag tänkte på att det har talats mycket om Al Gores tal i Andrakammarsalen. Jag önskar att högerpartierna i regeringen hade fått möjlighet att höra på Al Gore före valet och tagit del av de problem som världen står inför. Då hade man kanske inte gått ut och hotat med att en socialdemokratisk regering skulle innebära fortsatt grön skatteväxling. Då hade man före valet ställt upp på hur viktigt det här är. Då hade inte kristdemokrater och moderater före valet sagt att bensinpriset måste sänkas och efter valet sagt att socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister hade rätt och att priset måste höjas. Om de hade hört Al Gore före valet hade de varit lite ärligare i debatten.

Nu åker regeringen runt och talar om hur bra regeringen är för Sverige. Växthusutsläppen har sänkts med över 9 procent trots en tillväxt på över 40 procent. Alla som lyssnar på detta ska veta att för varje förslag som har lett till denna framgång har minst ett – oftast två – borgerligt parti röstat emot. Det gäller klimatinvesteringsspengar och så vidare. Minst ett parti har röstat emot. Det hade aldrig hänt med en borgerlig regering.

Herr talman! Jag har under hösten alltsedan regeringen presenterade sitt budgetförslag försökt att få svar på varför man vill höja kostnaden för den mest miljöriktiga dieseln som saluförs i Sverige. Varför agera så att denna miljöriktiga diesel försvinner från marknaden och ersätts av ett sämre miljöalternativ?

Jag har frågat tre statsråd. Ingen har på ett sakligt sätt kunnat svara på frågan om varför man vill driva igenom ett förslag som försämrar för miljön.

Med högerregeringens ambitioner att lyfta fram en sämre kvalitet på dieseln kommer 130 000 ton mer koldioxid att släppas ut än i dag. Detta späder naturligtvis på växthuseffekten.

Det kommer att släppas ut betydligt fler partiklar i luften – även efter 2009. Detta drabbar mest barn i stadsmiljö. De får ett förkortat och mer sjukligt liv. Små luftföroreningar ökar risken för astma hos barn, rapporterades det på nyheterna i går. Astma- och Allergiförbundet kräver att regeringen skärper kraven för att skona framför allt barnen i stadsmiljöerna. Men ni som är aktiva inom Astma- och Allergiförbundet och alla andra ska veta att högerregeringen gör precis tvärtom.

Med regeringens förslag ökar utsläppen av partiklar. Barnens utsatt-het ökar. Regeringens agerande ger upphov till att fler barn drabbas av astma och andra sjukdomar. Varför gör regeringen detta? Ingen kan förklara det – i alla fall inte officiellt.

Argument som framförs är att kostnadshöjningen ska öka konkurrensen och minska användningen av diesel. Det är en konstig argumentation. Först ska det konkurreras så att priset pressas. Sedan ska detta leda till minskad användning. Det är marknadsekonomi på hög teoretisk nivå. Det kommer inte att bli någon konkurrenssituation eftersom priset blir för högt för att tillverka miljöklass 1-diesel.

Sedan ett antal år har oljebolagen samverkat i depåverksamheten för att pressa kostnaderna. Detta har fått till följd att antalet dieseltankar har minskat. I dag finns inte möjligheten att samtidigt ha två stora produkter inom dieselsegmentet, så någon konkurrens blir det inte.

Varför driver då högerregeringen denna miljöförstörande politik? Alla miljöorganisationer är emot. Till och med Centerns ungdomsförbund vågar ta bladet från munnen och utropar: Fullständigt vansinne att beskatta miljödieseln. Vad är det för rättvisa? Regeringen gick till val på sänkta skatter. Nu väljer man att höja dem för människor som är miljö-vänliga. Det är fullständigt vansinne.

Så säger Magnus Andersson som är ordförande för Centerns ungdomsförbund.

Han fortsätter: Om det blir ännu dyrare att bruka den redan dyrare miljövänliga dieseln kommer till slut standarddieseln att ta över marknaden. Detta är inte bara farligt ur hälso- och miljösynpunkt, det minskar även utbudet av drivmedel för konsumenten.

Avslutningsvis säger han: Jag känner mig tvingad att kräva svar från Andreas Carlgren som centerpartist och miljöminister. Varför straffas miljömedvetna människor av alliansregeringen?

Det är många som undrar det.

Regeringens förslag är inte bra för klimatet. Det ger ökade partikelutsläpp i vår luft. Det riskerar barnens liv i våra städer och påverkar deras hälsotillstånd. Det är inte bra för svensk oljeindustri. Men förslaget är bra för norsk oljeindustri. Just det! Genom lobbyisterna kan vi alla förstå att det finns norska oljeintressenter som vill att regeringen genomför förslaget.

Den tydliga signalen till svensk industri blir nu att förutsättningarna för investeringar i miljö och hälsa i Sverige är kortsiktiga och att sådana investeringar därför innebär en stor ekonomisk risk. För miljöns och folkhälsans skull borde signalen vara den omvända.

Tänk om, ni i högeralliansen. Värna den svenska miljödieseln i stället för att avveckla den. Värna miljön genom att inte tillåta en ökning av växthuseffekten med 130 000 ton koldioxid. Värna barnen i vår miljö genom att skärpa kraven på partikelutsläpp, speciellt i våra stadsmiljöer. Utsätt inte barnen för en sämre miljö. Värna svensk industri genom att ge dem långsiktiga spelregler när de investerar i bättre miljö. Slå inte undan benen på dem. Återkom med ett förslag till riksdagen där den föreslagna dieselskattehöjningen inte exkluderar den miljö- och hälsomässigt sämsta dieseln utan även omfattar diesel miljöklass 3.

Jag yrkar bifall till reservation nr 1.

(Applåder)

Anf. 45 CLAES-GÖRAN BRANDIN (s):

Herr talman! Att riksdagen på regeringens förslag höjer tobaksskatten har jag förståelse för. Fördelningen av skattehöjningen är däremot obegriplig. Två gånger på ett år har skatten på snus chockhöjts medan skatten på cigaretter höjts endast marginellt. Regeringen motiverar den kraftiga höjningen av snusskatten med folkhälsoskäl. Det gör det hela ännu märkligare.

Cigarettrökning är ett av våra största folkhälsoproblem. Det råder det total enighet om. Rökningen kostar mänskligt och ekonomiskt gigantiska summor.

Jag läser ur regeringens budgetproposition, avsnittet om folkhälsa: Rökning beräknas fortfarande leda till 7 000 dödsfall årligen i Sverige. Rökningens ekonomiska kostnader har av Lunds universitet beräknats till minst 26 miljarder kronor per år i produktionsbortfall, sjukskrivningar och sjukvårdskostnader.

Den farsot som rökningen utgör gynnar regeringen skattemässigt på bekostnad av snuset som inte åsamkar vare sig individen eller samhället några dokumenterade kostnader av motsvarande slag. Däremot vet vi från olika studier att snus är ett effektivt medel att få storrökare att sluta röka. Det kan till och med vara mer effektivt än nikotinläkemedel.

Fortfarande röker ca en miljon svenskar. Mycket arbete återstår när det gäller att minska rökningen. Det kanske viktigaste instrumentet är skatten och priset.

För en del år sedan fanns det en smugglingsproblematik som försvårade möjligheten att höja skatten på cigaretter i Sverige. Det gäller inte i dag. Flera av våra grannländer har högre skatt på cigaretter än vad vi har. Sverige intar en mittenposition enligt siffror från WHO.

Det finns således utrymme för att höja skatten på cigaretter mer än vad riksdagen och regeringen nu gör.

Herr talman! När regeringen föreslog en dubblering av snusskatten i 2007 års budgetproposition reagerade skatteutskottet och ansåg att skattehöjningen på snus den gången var väl hög. När regeringen nu återkommer med förslag om en ny kraftig höjning utan att med ett ord visa på effekten av den första höjningen visar det på en nonchalans gentemot både utskottet och riksdagen. Trots det godtar utskottet höjningen utan invändningar. Det är minst sagt förvånande.

Tycker verkligen utskottets ordförande att det är en klok politik att höja skatten mer på snus än på cigaretter? Jag har svårt att tro det.

För mig är det uppenbart att regeringens politik inte hänger ihop. Samtidigt som regeringen skattemässigt gynnar rökningen på snusets bekostnad föreslås en kraftig höjning av anslaget till folkhälsofrämjande åtgärder. Få den ekvationen att gå ihop, den som kan.

Regeringen har som mål att få fler människor i arbete och även att förbättra folkhälsan. Då finns det vad gäller tobaksskatten bara en lösning. Chockhöj skatten på cigaretter, särskilt på lågpriscigaretter där försäljningen ökar, och sänk skatten på snus.

I detta anförande instämde Kenneth G Forslund (s).

Anf. 46 LENNART HEDQUIST (m):

Herr talman! Jag vill inledningsvis deklarerat att jag inte är vare sig rökare eller snusare. Jag har väl någon gång i min ungdom rökt en och annan cigarr, men det torde vara preskriberat vid det här laget. Jag har alltså inga barn med tobaksindustrin.

Jag och, som det har framgått, alliansen i utskottet tycker att det känns lite märkligt med de väldigt kraftiga höjningar som har gjorts av snusskatten mot bakgrund av att snus ur folkhälsosynpunkt är en avsevärt bättre produkt än röktobak.

Man kan förmodligen se regeringens höjning av snusskatten som en rent fiskal åtgärd. Samtidigt kan det ha direkt kontraproduktiva verkningar ur folkhälsosynpunkt om det orsakar att färre går över från rökning till snusning. Jag är inte säker på att man i Regeringskansliet fullt ut har följt upp de forskningsrapporter som visar på röktobakens mycket stora hälsofarlighet. För några decennier sedan talade man ganska mycket om snusets tänkbara hälsofarlighet. Nu har mycket framstående forskare, inte minst utanför Sverige, kommit fram till att snus som rökavvänjningsprodukt kan vara mycket effektivare än andra rökavvänjningsprodukter samtidigt som det inte medför några nämnvärda hälsorisker.

Det ligger ju i linje med den inställning som den svenska regeringen med, som jag har uppfattat det, stort stöd i parlamentet under lång tid har framfört i EU-sammanhang, nämligen att det har varit fel att snus inte skulle kunna vara en tillåten produkt inom EU.

Sverige har ett undantag, och det var ju ett viktigt undantag för Sverige som vi fick i EU-förhandlingarna. Men de rapporter som nu successivt kommer fram har ju i stor utsträckning den innebörden att EU borde ompröva sitt snusförbud. Då är det väsentligt att Sverige kan fortsätta driva sin ursprungliga linje. Det är klart att en kontinuerlig skattehöjningspolitik beträffande snuset i det sammanhanget förefaller som något egenartad, det kan jag hålla med om. Därför har vi från utskottets sida skrivit både i år och föregående år att man måste följa upp effekterna av de här höjningarna av snusskatten och hur de påverkar övergången från röktobak till snus. Ur folkhälsosynpunkt är det väldigt viktigt att vi i Sverige kan fortsätta få färre rökare även om det sker till priset av att många snusar. Som jag inledningsvis sade tror jag att det allra bästa är om man inte gör vare sig det ena eller det andra.

Sedan vill jag något kommentera Jan-Olof Larssons synpunkter på mk 1-dieseln kontra mk 3-dieseln. De uppgifter som han nämnde upplevde jag som totalt felaktiga. Dessutom kommer vi att se att det inte kommer att ske någon introduktion av Europadieseln förrän skatteskillnaderna i så fall blir mindre. Vad vi har sagt från utskottet är ju att när europadieseln från den 1 januari 2009 blir helt svavelfri kan man möjligtvis överväga att snarast lyfta upp europadieseln till mk 2.

Anf. 47 CLAES-GÖRAN BRANDIN (s) replik:

Herr talman! Jag kan instämma i mycket av det som Lennart Hedquist sade i talarstolen, men det gäller att också handla utifrån det. Man kan inte bara säga att vi ska se över detta och samtidigt genomföra de chockhöjningar som man gör på snuset. Det är ju då som det blir den här effekten att folk inte använder snuset som, kanske, en rökavvänjning. Jag ska väl för ordningens skull säga att jag inte heller är rökare eller

snusare, men jag har varit det. Jag har inte heller i dag något med den industrin att göra. Men jag tycker ändå, och där kan jag tala av erfarenhet, att snuset hjälpte mig att sluta röka. Sedan var det väldigt svårt att sluta snusa, men det är en annan sak.

Men än en gång, Lennart Hedquist: Kom till handling i stället för att bara komma med vackra ord!

Anf. 48 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Det är ju uppenbart att det finns en del punktskattehöjningar i den här budgeten som närmast är av fiskal karaktär. Man tar in pengar till statsfinanserna den vägen som kan användas för andra betydelsefulla skattesänkningar, till exempel för alla som är i arbete genom jobbskatteavdraget.

Samtidigt ska man vara uppmärksam på vilka effekter sådana här punktskattehöjningar har. Vi har i utskottet både detta år och föregående år varit mycket tveksamma till den kraftiga höjningen av skatten på snus och vilka effekter den skulle kunna få. Det är bland annat också mot bakgrund av den linje som Sverige har drivit i EU-sammanhang. Men som både du och jag vet är det ofta så att man har anledning att se regeringens paket som en helhet. Därför har vi haft väldigt små möjligheter att göra justeringar på enstaka punkter. Däremot är det tveklöst på det viset, om jag talar för mig själv, att jag är beredd att försöka motverka fortsatta höjningar när det gäller snus. Fortsätter man med detta kommer man ju så småningom till den nivå där det inte ens är ekonomiskt fördelaktigt att gå över till snus som rökavvänjning.

Anf. 49 CLAES-GÖRAN BRANDIN (s) replik:

Herr talman! Jag är inte emot en skattehöjning. Jag sade också i mitt anförande: Ta då in den skatten på cigaretterna och höj inte snuset på det sätt som har skett nu. Att pengarna ska in i statskassan förstår jag. Det spelar ingen roll om det är en borgerlig regering eller en socialdemokratisk regering. Pengarna ska in, och man tar det via olika typer av skatter. Men ta då och höj mer för cigaretterna!

Sedan vill jag bara säga att jag ser fram emot nästa års debatt, för jag kommer att återkomma i ämnet, det lovar jag, för att se hur regeringen hanterar denna fråga.

Anf. 50 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Herr talman! Det är självfallet så att den bästa vägen att gå är att höja skatten på rökprodukterna. Det är jag övertygad om att också regeringen tycker. Där har man dock fått gå en balansgång utifrån de erfarenheter som den socialdemokratiska regeringen gjorde. När man höjde den skatten väldigt kraftigt fick man ju problem med införsel och insmuggling av rökprodukter. Jag tror att det hade funnits ett utrymme för att höja skatten på rökprodukterna i stället för att höja skatten på snus, och jag utgår från att regeringen noggrant prövar det kommande år.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 17 december.)

8 § Reformerad beskattning av bostäder

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU10
Reformerad beskattning av bostäder (prop. 2007/08:11 delvis, prop.
2007/08:27 delvis).

Anf. 51 FREDRIK OLOVSSON (s):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till reservationen. I Djursholm, Vellinge, Danderyd och andra välbeställda områden kan man se nyåret an med tillförsikt. Den borgerliga regeringens politik är jackpott för dem som har det bäst ställt i Sverige. Efter tolvslaget på nyårsafton kommer skattesänkningarna att regna över dem som är förmögna, personer med lyxvillor och höginkomsttagare. Samtidigt dras livremmen åt för sjuka, pensionärer och deltidsarbetslösa. Det är en hård politik som riksdagen ska rösta igenom före jul. Man kan till och med använda statsministerns eget uttryck från SVT:s Aktuellt: Regeringens politik är brutal.

En del av alla nya orättvisor beror på förändringarna av fastighetsskatten. Skatten sänks mycket kraftigt för dem som bor i de största och lyxigaste villorna i de rikaste villaförorterna kring våra storstäder. På gräddhyllorna är det inte ovanligt att man får 40 000–50 000 kronor i sänkt fastighetsskatt årligen. Samtidigt får andra vara beredda att betala mer för att finansiera guldregnet.

Fastighetsskatten har inte varit den mest populära skatten i Sverige. Vi socialdemokrater har vid flera tillfällen ändrat i systemet för att komma till rätta med olika problem som framför allt har följt av kraftigt stigande fastighetsvärden. Om vi hade fått en möjlighet att fortsätta styra Sverige hade vi, precis som vi lovade före valet, genomfört en större skatteöversyn där även förändringar av fastighetsskatten hade varit en viktig del. Däremot har vi inte förespeglat någon att skatten skulle avskaffas. Fastighetsskatten är fortsatt en viktig del av finansieringen av välfärden. Fastighetsskatten är, rätt utformad, ett instrument för en rättvis och modern fördelningspolitik.

Men även om vi socialdemokrater inte förespeglat någon att fastighetsskatten skulle avvecklas var det ju andra som gjorde just det, med Kristdemokraterna i spetsen. Före valet fick vi veta att fastighetsskatten skulle avvecklas av en borgerlig regering. Men nu blir det inte riktigt så. Trots vallöftet blir fastighetsskatten i praktiken kvar. Regeringen försöker visserligen döpa om den till kommunal avgift, men enligt alla seriösa bedömare är det fortfarande i allt väsentligt en statlig fastighetsskatt. Löftet bryts. Skatten blir inte bara kvar. Den blir dessutom högre än utlovat. Taket för skatten blir inte 2 700 kronor om året, som Kristdemokraterna lovat, eller 4 500, som andra partier hävdade före valet. I stället landar man på 6 000 kronor, mer än dubbelt så mycket som Kristdemokraterna gick till val på. Så löftet bryts.

Reavinstskatten höjs – den skatt som Moderaterna före valet kallade konfiskatorisk eftersom den riskerade att beskatta inflation snarare än reella vinster, framför allt för dem som haft en bostad länge och där värdestegringen inte har varit så kraftig. Den ”konfiskatoriska” skatten ska man nu höja. Dessutom införs en ny skatt, i praktiken en flyttskatt, på de

uppskov som man kan få på reavinster om man köper en ny bostad. Skatten motsvarar en avdragsgill ränta på 3,3 procent.

Var det någon i den här kammaren, eller möjligen utanför, som hörde talas om det här före valet? Jag tror inte det, för man sade ingenting om det.

Därutöver försvinner begränsningsregeln. Den regel som säger att ingen ska behöva betala mer än 4 procent av sin inkomst i fastighetsskatt avskaffas. Skyddet för låginkomsttagarna tas bort. Utskottets majoritet påstår att en variant av begränsningsregeln ska införas senare, men det återstår att se. Enligt det som hittills sagts om begränsningsregeln kommer de med de lägsta inkomsterna att få en höjning av fastighetsskatten.

Detsamma gäller för drygt 200 000 fastighetsägare som nästa år, enligt SCB, får en högre fastighetsskatt jämfört med i år. Det är naturligtvis inte de med stora lyxvillor på våra gräddhyllor, nej, det är de som har alldeles vanliga och normala villor som drabbas av höjningen.

Herr talman! När regeringen och den borgerliga majoriteten nu förändrar fastighetsbeskattningen är det återigen en rejäl omfördelning av resurser som sker. Enligt en rapport från riksdagens utredningstjänst får den tiondel av befolkningen som har högst inkomster nästan 30 procent av skattesänkningen. Återigen är det de grupper som har det bäst som vinner.

Samma undersökning från riksdagens utredningstjänst visar på en snedfördelning mellan åldersgrupper. Och det är landets pensionärer som är de stora förlorarna på förändringen. Att regeringen återigen driver igenom skatteförslag som slår mot de äldre är anmärkningsvärt.

Det finns förstås flera skäl till att det blir så fördelningspolitiskt snett. Det viktigaste är att vilket värde en fastighet har spelar allt mindre roll för beskattningen. En herrgårdslignande lyxvilla får sänkt skatt, medan vanliga hus ofta får oförändrade villkor eller rena höjningar. Den nya avgiften för bostadsrätter blir 1 200 kronor per lägenhet, oavsett om det är en liten tvåa i Söderhamn eller en sjurumsvåning för 15 miljoner på Strandvägen i Stockholm. Det innebär att fastighetsskatten närmast blir regressiv, alltså ju högre värde fastigheten representerar, desto lägre blir skattesatsen.

Det borgerliga förslaget har en lång rad andra negativa effekter som heller inte är särskilt väl analyserade. En av dem följer av den nya flyttskatten. Det är i praktiken en skatt på förändring. Den familj som har växt, som har fått barn och behöver bo lite större, får högre skatt på grund av flytten. Den som får ett jobb på en annan ort och måste flytta dit får en högre skatt för att man flyttar. De pensionärer som vill byta sin villa mot en bostad som kanske passar bättre på ålderns höst får högre skatt om de flyttar än om de bor kvar, även om det gamla och det nya boendet kostar precis lika mycket.

Jag har svårt att tro att skatt på växande familjer, på människor som flyttar till nya jobb eller äldre som själva tar ansvar för att klara sig i ett bättre boende när de blir äldre, i grunden är särskilt bra för Sverige.

Vad som verkligen är häpnadsväckande är att regeringen inför flyttskatten retroaktivt. Människor har inte haft en chans att anpassa sig till de nya reglerna. Man fattade beslut, kanske för flera år sedan, som regeringen nu helt ändrar förutsättningarna för. Och de borgerliga politiker som är ansvariga för det här sade alltså inte ett ord före valet om att det var så

här det skulle bli. Jag är övertygad om att många människor fortfarande i dag, nu när vi debatterar den här frågan, inte har en aning om vad det är som ni kommer att införa.

Dessutom, herr talman, blir det så absurt att den som väljer att ta med sig sitt uppskov utomlands, som köper ett hus i Toscana eller på spanska solkusten, slipper den nya flyttskatten. De som har fastigheter utomlands är för övrigt de enda som verkligen får fastighetsskatten avskaffad. Den svenska skatten på utländska privatbostäder avskaffas helt. Där handlar det inte bara om att döpa om den, utan den försvinner på riktigt.

När det nu också visar sig att man slipper flyttskatt om man väljer att köpa en fastighet i ett annat land undrar jag faktiskt hur den borgerliga majoriteten tänker. Flyttar man till Södertälje, Sundbyberg eller Sundsvall får man betala flyttskatt. Men köper man fastighet i södra Spanien är det skattefritt. Har man sommarstuga i Dalarna, Sörmland eller Halland får man betala fastighetsskatt. Skaffar man sig den vid Medelhavet, ja, då är den fri från svensk fastighetsskatt.

Däremot kan man få avdrag för hushållsnära tjänster i sin utländska fastighet. Regeringen ger klartecken för sänkt skatt i Sverige om man hyr en kock till grillpartyt i det snart skattefria huset på Rivieran. Den borgerliga politiken är inte alltid logisk, men den är i alla fall konsekvent när det gäller att gynna de grupper som har det bäst i vårt samhälle.

Jag känner också en stor oro för vad det här systemet kommer att innebära långsiktigt för landets kommuner och därmed även för välfärden runt om i Sverige. Den skatteväxling som nu genomförs, där pengar från fastighetsskatten överförs till kommunerna men där statsbidragen sänks lika mycket, ger upphov till många frågor. Regeringen vet inte hur det här kommer att slå i de enskilda kommunerna åren framöver.

Regeringen har redan tidigare genomfört förändringar av utjämningen mellan kommuner som skärper de regionala skillnaderna. Jag befarar att också det här förslaget kommer att innebära ökade klyftor mellan kommuner som har hög skattekraft och de som har låg – eller mellan rika och fattiga för att använda ett mer begripligt språk.

Regeringen har inte presenterat några beräkningar som visar hur utfallet blir kommunerna emellan. Jag misstänker att det beror på att man inte har något intresse av att visa upp att politiken leder till nya klyftor och orättvisor.

Herr talman! Jag redovisade tidigare hur vi socialdemokrater ser på fastighetsskatten, att den är fortsatt viktig för att finansiera välfärden och att den kan vara ett bra fördelningspolitiskt verktyg. Men vi skulle ha haft och har andra principer för hur ett nytt system ska se ut, ett annat än det som regeringen har presenterat.

Vi vill att systemet ska vara mer förutsägbart. Det innebär att vi inte vill se att nya skatter införs retroaktivt på det sätt som regeringen nu gör.

Vi vill att systemet ska vara rimligt, så att människor med låga och normala inkomster inte behöver betala så mycket i skatt. Nu tas begränsningsregeln som skyddar låginkomsttagarna bort.

Vi vill att det ska vara skillnad på beskattningen mellan lyxvillor och småhus, mellan slott och koja. Den som har stora och dyra hus borde betala mer i skatt än den som har en vanlig villa. Den som har ett lägre taxeringsvärde borde betala mindre än den som har ett högre.

Nu blir det inte så. I stället får vi en borgerlig politik, men inte den som man gav sken av före valet. De borgerliga partierna bryter sina valöften – skatten blir kvar, och den blir högre än utlovat.

Trots talet om att ingen ska förlora får många med vanliga normala hus höjd skatt nästa år jämfört med i år, men det blir kraftiga sänkningar för lyxvillorna på gräddhyllan.

Den nya flyttskatten, som man inte sade någonting om före valet, kommer att drabba människor orättvist. Inte minst många äldre får högre skatt om de skaffar sig ett boende som passar bättre inför åldrandet.

Många som bor i bostadsrätt drabbas av det nya systemet. HSB har räknat på hur regeringens förslag slår mot dem som bor i HSB-föreningar i Stockholm och kommit fram till att det handlar om höjningar med ett par tusen kronor.

Regeringen gör ingen analys av politikens konsekvenser för olika upplåtelseformer. Det kan man förstå, för regeringens misshandel av hyresrätten fortsätter. Enligt en undersökning som gjorts vid KTH, Kungl. Tekniska högskolan, får hyresgäster en månadskostnad som är 2 000 kronor högre än egnahemsägare och bostadsrättshavare vid jämförbar standard.

Herr talman! Ökade klyftor mellan boende i hyresrätt och egnahemsägare, ökade klyftor mellan kommuner och regioner, ökade klyftor mellan äldre och yrkesverksamma, ökade klyftor mellan dem som har det bra och dem som har svårare ekonomiska förutsättningar är konsekvenserna av den brutala politik som ska röstas igenom här i riksdagen.

De tre tiondelar av befolkningen som har högst inkomster får över 70 procent av inkomstförstärkningarna i årets budget. Och trots att det går bra för Sverige får de 40 procent av befolkningen som har lägst inkomster försämrade eller oförändrade villkor. Utan minsta hänsyn till dem som har det sämst i samhället drivs förändringarna igenom.

Jag tycker att det finns en bättre väg för Sverige, för vi har råd med rättvisa.

(Applåder)

Anf. 52 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Nu är vi äntligen här och ska debattera förslaget om en ändring av fastighetsskatten. Vänsterpartiet tycker att fastigheter är en tillgång som ska beskattas. Det är en stabil och viktig skattebas. Under årens lopp har det uppstått problem i attraktiva områden. Vi menar att fastighetsskatten inte får ge upphov till orimliga effekter. Vi har varit med om att införa en begränsningsregel och en dämpningsregel.

Såsom regelverket såg ut innan den nya regeringen tog över tycker vi att fastighetsskattesystemet fungerade ganska bra i det här landet. Vi fick rapporter om hur begränsningsregeln fördelningspolitiskt faktiskt hade haft en bra verkan.

Då den nya regeringen tog vid hade vi lagt fram förslag om att utöka begränsningsregeln till att också omfatta högre taxeringsvärden för att på så sätt kunna fånga upp människor som har lägre inkomster men som hade oturen att bo i områden där taxeringsvärdena hade skjutit i höjden.

Vi kan naturligtvis också tänka oss att ställa oss bakom en översyn av fastighetsskatten, precis som andra i oppositionen har sagt. Vi är öppna för att diskutera andra lösningar. Men vi tror också att det är viktigt att

ställa det system som en gång har varit mot andra lösningar för att på det sättet komma fram till ett system som upplevs som rättvist, förutsägbart och rimligt för dem som ska betala skatten.

I detta betänkande, *Reformerad beskattning av bostäder*, som bygger på propositionen *Avskaffad statlig fastighets-skatt*, skriver majoriteten ”att det inte råder någon tvekan om att fastighetsavgiften i rättslig mening är en skatt”. Samma bedömning gör Lagrådet och många andra remissinstanser. Därför tycker jag att det är helt obegripligt att alliansen ändå kallar skatten för en kommunal fastighetsavgift. Det är ganska intressant att läsa varför man vill göra det. Motivet är att ”detta klargör skillnaden mot den nuvarande starkt kritiserade fastighets-skatten” skriver man i betänkandet.

Jag läste om en undersökning i tidningen Vi i villa. Där står det att det bara är en av fyra som tycker att de nya reglerna är bättre än de gamla. Det var alltså inte så stor idé att kalla det för någonting nytt. Det var ändå inte bättre.

Det finns en gemensam reservation från s, v och mp i detta betänkande. Där står det bland annat att Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag. Vi gör det av många olika skäl. Det kanske starkaste skälet är att omläggningen gynnar de mest välbeställda. Det handlar i vissa fall om skattesänkningar på 40 000–50 000 kronor på ett bräde.

Det finns också en stor risk, eller en stor möjlighet – så kanske alliansen ser på det – att det faktiskt är människor med vanliga inkomster som bor i vanliga villor som får vara med och betala denna omläggning och denna stora skattesänkning som i första hand kommer höginkomsttagare och människor som bor i attraktiva områden till del.

Det är också svårt att få en klar bild av vad detta kommer att betyda för kommunerna. Kommer det att öka skillnaderna mellan fattiga och rika kommuner – antalet bostäder och utvecklingen av taxeringsvärdena? Detta blir kanske avgörande för vilka som blir vinnare och förlorare. Men när jag läser betänkandet noterar jag att utskottsmajoriteten egentligen inte vet. Man lämnar frågan öppen.

Jag har läst ett kapitel i propositionen som heter Fördelningspolitiska och regionalpolitiska effekter. Där har ni från majoritetens sida ritat fina staplar. När det gäller inkomster drar ni slutsatsen att de flesta hushåll tjänar på omläggningen men att decil 10 förlorar på den. När det gäller den regionala fördelningen drar ni slutsatsen att fördelningseffekterna i stort sett är neutrala mellan regionerna.

Jag tycker att detta är märkliga slutsatser. Jag tittade lite extra på detta. Då visade det sig att ni inte gör någon jämförelse med de regler som fanns innan ni tillträdde, utan ni jämför de regler som ni har infört för innevarande år med de regler som finns i detta betänkande. Då kanske det får lite annorlunda effekter. Men det är väl en jämförelse med omläggningen av hela er fastighetsskattepolitik som ska göras? Om man frågar riksdagens utredningstjänst hur det ser ut om man gör den jämförelsen visar det sig att i stort sett alla regioner i Sverige utom Stockholmsregionen får betala en större andel av fastighetsavgiften efter er omläggning jämfört med hur det var tidigare. Det är väl det som är den intressanta effekten av era förslag.

Sedan har vi hört från Fredrik Olovsson tidigare vilka fördelningspolitiska effekter som omläggningen fick.

Någonstans får jag nästan en déjà vu-upplevelse. Jag tror att det var i förra veckan som jag stod här i talarstolen och talade om de fördelningspolitiska och andra jämförelser som ni gör i era material. Ni lyckas alltid på något sätt fixa till dem så att de passar era syften. Jag tycker att det är väldigt tråkigt.

Vi får i senare replikskiften höra hur ni försvarar den typ av underlag som ni lämnar.

Jag har i betänkandet läst kritik som ni riktar mot den tidigare fastighetsbeskattningen. Ni menar att den var svår att förutse, att man inte beaktade principen att skatt ska betalas efter bärkraft och att det fanns för mycket specialregler. Men hur blir det nu då? Nu tar ni bort begränsningsregeln. Det var en regel som beaktade skatt efter bärkraft. Nu slopar ni dämpningsregeln. Det betyder att höjda taxeringsvärden i ett slag får fullt genomslag. Obebyggd tomtmark och arrendetomter har ett annat regelsystem än det som ni genomför nu. Vi i skatteutskottet har fått brev från upprörda medborgare, fastighetsägare, som undrar varför det är på detta sätt? Då skriver utskottsmajoriteten bara att man följer frågan. Det är ju ett bra svar.

Ni inför nya regler, till exempel räntebeläggning av uppskoven, och ni höjer reavinstskatten. Och ni klagar på det system som vi hade tidigare. Jag tycker att ni har krånglat till detta ordentligt. Ni har ett svåröverskådligt system eftersom ni kör med två parallella system. Ni får det att låta som att alla ska betala en viss summa. Men så är det inte. Det är parallella system. Det är det som ger dessa problem.

Herr talman! Min talartid är nästan slut. Jag hade en hel del annat att säga också. Men jag har möjlighet att återkomma i replikskiften med alliansens företrädare.

Jag skulle vilja stryka under en sak som vi ska debattera senare i dag, och det gäller borttagande av förmögenhetsskatten. Dessa två åtgärder tillsammans – förändringen av fastighetsskatten och borttagandet av förmögenhetsskatten – förstärker den felaktiga fördelningsprofil som ni hittills har lyckats med. I det avseendet tror jag att dessa förslag är de allra sämsta.

Jag yrkar bifall till reservationen.

Anf. 53 HELENA LEANDER (mp):

Herr talman! När vi hade ett seminarium i skatteutskottet med skatteforskare för ett tag sedan var de deltagande forskarna ganska överens om att fastighetsskatten egentligen är en rätt så bra skatt. Det är en stabil skattebas, och skatten har inte några större snedvridande effekter.

Men de var också överens om att allmänheten inte uppfattar den så. Tvärtom är fastighetsskatten en av de absolut mest impopulära skatterna vi har. Forskarna spekulerade lite grann i om det beror på att fastighetsskatten är mycket mer synlig än många av de andra skatter som vi betalar antingen indirekt via de varor vi köper eller som våra arbetsgivare betalar åt oss. Och kanske är det så. Då står vi som politiker inför ett svårt pedagogiskt problem: att våga stå upp för de skatter som kanske inte är så populära alla gånger men som faktiskt ändå är bättre än dem som kanske

syns mindre. Då skulle man kanske kunna göra någonting åt just dem som är mer skadliga.

Samtidigt ska vi inte blunda för att det finns problem med fastighets-skatten. En del brukar ta upp det här med att det är en skatt på vinster som man ännu inte har realiserat. Men det blir egentligen i första hand ett problem om man inte kan förutse skatten och inte kan ta med den i sina boendekalkyler. Det är kanske det stora problemet; fastighetsskatten har inte varit så förutsägbar som man skulle önska. Man kanske har bott länge i ett område, och plötsligt har många flyttat dit. Området har blivit mer attraktivt, och fastighetsvärdena har rusat i höjden. Då står man plötsligt där med en fastighetsskatt som var mycket högre än vad man hade räknat med.

För att de här människorna inte skulle behöva flytta från sina hem på grund av fastighetsskatten införde den förra majoriteten en begränsningsregel, så att man inte skulle behöva betala mer än 4 procent av sina inkomster i fastighetsskatt givet någorlunda normala inkomster och någorlunda normala hus.

Men den här begränsningsregeln var förstas ingen tröst för de människor som köpte exklusiva bostäder i exklusiva områden. Därför lovade regeringen att helt avskaffa den statliga fastighetsskatten och ersätta den med en låg kommunal avgift. Det visade sig dock vara lite svårare än man hade tänkt, så efter mycket dribblande kom man till slut fram till en reformering som inte har så väldigt mycket mer med vallöftet att göra än terminologin.

Det så kallade avskaffandet av den kommunala fastighetsskatten handlar snarare om ett omdöpande till fastighetsavgift – kommunal, dessutom – trots att alla egentligen är medvetna om att detta är en skatt, precis som tidigare, och dessutom inte ens kommunal. Kommunerna får visserligen pengarna, men de har ingen möjlighet att påverka vare sig nivån på eller utformningen av skatten.

Att läsa regeringens motivering där man väljer att använda språket på det här lite nydanande sättet är faktiskt riktigt roande, så jag tänkte underhålla er med lite högläsning.

Bland annat skriver regeringen så här: Det är en i och för sig naturlig utgångspunkt att en avgift som i statsrättslig mening utgör en skatt också benämns som en sådan. Valet av benämning på en avgift saknar dock betydelse för den statsrättsliga innebörden. Den kommunala fastighetsavgiften måste därför inte med nödvändighet benämnas skatt även om den bedöms vara en sådan i statsrättsligt hänseende. Det är fullt möjligt att benämna den avgift.

Och det är förstas helt korrekt. Så länge vi är överens om att det är en skatt kan vi ju egentligen kalla den vad som helst. Varför inte pepparkaka, så här i juletider? Då skulle regeringen dessutom kunna ståta med att den nu kommer med pepparkakor till alla bostadsägare!

Anledningen till att man ändå väljer att kalla skatten för avgift har Marie Engström redan redogjort tydligt för. Man vill distansera sig från den tidigare fastighetsskatten, som inte var så populär. Genom att döpa om den hoppas regeringen att folk tror att den är någonting helt annat och börjar tycka om den i stället. Men nu tror jag inte att folk är riktigt så lättlurade.

Det vore förstås hemskt oärligt av mig att påstå att det är precis samma system som tidigare, bara med ett nytt namn. Den stora skillnaden är att man nu inför ett tak för hur mycket man ska behöva betala i fastighetsskatt. För småhus är taket 6 000 kronor om året och för flerbostadshus 1 200 kronor per bostadslägenhet. För de bostäder som inte kommer upp i de här nivåerna gäller däremot det gamla taxeringssystemet.

Den nya fastighetsavgiften är därför egentligen inte någon generell lösning på problemet, utan en skraddarsydd lösning för framför allt dem med de dyra villorna. För till exempel glesbygdsbor med lågt värderade hus är det här egentligen inte till någon hjälp. För många bostadsrättsägare är det också de tidigare reglerna som gäller. Den som däremot bor i de dyra villorna kan få sin skatt sänkt med många sköna tusenlappar, eller rentutav med tiotusenlappar om det funnes.

Men i regeringens fördelningsanalys trollar man bort de här effekterna så behändigt, eftersom man inte jämför med de regler som gällde före regeringsskiftet utan med de regler som gällde vid det här årets början, då man redan hade infört begränsningen av markvärdet. Det är förstås också en intressant jämförelse. Nu avvisar man däremot bestämt alla påståenden från Villaägarna med flera om att 220 000 småhusägare får betala höjd skatt nu och säger: Ja, men det är jämfört med i år; man måste jämföra med innan regeringsskiftet! Då kan det vara lite klädsamt att räkna så själv också.

Jämför man med de regler som gällde före regeringsskiftet ser man att omläggningen av fastighetsskatten precis som regeringens övriga skattepolitik är en satsning på de välbeställda. Den tiondel av befolkningen som tjänar mest får mer än en fjärdedel av skattesänkningen.

De regionala effekterna är ännu mer slående. I den kommungrupp som Sveriges Kommuner och Landsting kallar förortskommuner får man över 2 000 kronor i sänkt skatt, medan ingen annan kommungrupp når upp ens till över en tusenlapp. I glesbygdskommunerna handlar det om 320 kronor. Kommungruppen förortskommuner kanske leder tankarna till miljonprogramsförorter. Men det är inte riktigt fallet. Visserligen samsas såväl Danderyd som Botkyrka i den här gruppen, men utifrån min begränsade uppländska horisont tycks ändå de välbärgade kommunerna vara i majoritet. Min inte alltför kvalificerade gissning är att de boende i Danderyd tjänar mer på det här än de boende i Botkyrka. Skulle vi ha beräkningar på kommunnivå skulle vi nog få se ännu tydligare skillnader.

Det finns alltså uppenbara brister med regeringens förslag till omläggning av fastighetsskatten, och då har jag inte ens gått in på de förändringar av reavinstskatten och uppskovssystemet som tidigare talare har pratat om. Jag tänkte faktiskt inte heller gå in mer på dem, utan jag konstaterar helt enkelt att det kanske hade varit klokt att utreda först och lova sedan. Att utreda, hur tråkigt det än låter, tror jag är vad regeringen behöver göra nu. Regeringen bör erkänna att det här systemet kanske inte blev helt lyckat i alla sina delar och fundera på hur man skulle kunna få fram en fastighetsbeskattning som tar vara på de fördelar som fastigheter ändå har som skattebas – inte minst fördelningspolitiska – men utan att dras med den oförutsägbarhet som det nuvarande systemet har. Därför, herr talman, yrkar jag bifall till reservationen.

Anf. 54 FREDRIK SCHULTE (m):

Herr talman! Få saker betyder så mycket för oss människor som vårt hem. När den tidigare socialdemokratiska statsministern Per Albin Hansson började bygga folkhemmet var en viktig utgångspunkt att alla skulle ha en bostad. Men bostaden skulle också fyllas med ett innehåll.

I hemmet träffas familjen då som nu i tv-soffan eller vid köksbordet för att prata om vad man har gjort under dagen, prata om vad som har hänt på jobbet, vad som har inträffat i skolan och alla de upplevelser som man där har tagit del av. Man pratar också om framtiden: Vart ska familjen åka i väg på semester? Vilken gymnasieskola ska den äldste sonen i familjen välja? Ska mamma ta det där nya jobbet?

Hemmet har också varit en plats bara för en själv och ens nära och kära. Det har varit en plats som har varit fredad från alla sociala normer och konventioner som finns ute i samhället och de tvång som man annars behöver leva under.

Hemmet har varit en av våra viktigaste och mest centrala platser. Mitt hem är min borg! Det är någonting som vi tycker är viktigt och som vi vill försvara och slå vakt om. Alla människor ska få bo i sitt eget hem.

Men under flera år nu har vi kunnat se en utveckling där fastighets-skatten når orimliga nivåer, där människor på ett oacceptabelt sätt får just den här tryggheten i hemmet hotad. Det finns en rädsla att behöva lämna sitt hem, som man kanske har ägnat ett helt liv åt att bona om. Det är ett hem som är fyllt av minnen – ett hem som man kanske till och med har byggt med sina egna händer. Allt detta har man upplevt en ökad rädsla för att behöva lämna. Det har blivit en realitet för människor att bli av med sina hem.

Man har varit på väg att riva upp folkhemmet och tvinga människor att flytta från sin bostad – från tryggheten, från de trygga diskussionerna vid köksbordet som man känner sig hemma vid och från den trygga zonen som har varit ens egen. Den frustration och den ilska som den här omoraliska och illegitima skatten har byggt upp under de senaste åren saknar motstycke. Ingen skatt är eller har någonsin varit så impopulär bland svenska folket. Trots det har Socialdemokraterna under tolv års tid stått vid sidan av och inte gjort någonting. Nu gör vi äntligen upp med fastighetsskatten. Nu blir vi av med den.

Det här är ett arbete som vi har genomfört i två steg. Vi började förra året med en sänkning med ungefär 8 miljarder, främst för dem som har varit värst drabbade av fastighetsskatten. Nu tar vi steget ut. Vi inför en begränsning om 6 000 kronor per villa eller radhus och en begränsning på 1 200 kronor för bostadsrätter och hyresrätter. Sedan ska också påpekas att vad gäller bostadsrätter och hyresrätter är det en siffra som gäller för hela fastighetsbeståndet. Det innebär att om det till exempel finns 50 lägenheter i en bostadsrättsförening blir det 50 gånger 1 200 kronor. Sedan fördelas kostnaden självklart olika beroende på ägarandelarna i fastigheten. Fredrik Olovsson har inte riktigt förstått det där. En femma kommer fortfarande att kosta mer än en etta.

På så sätt får vi i alla fall merparten av den här reformen finansierad. Beträffande den resterande delen har vi diskuterat hur vi ska göra. Initialt före valet flaggade vi för att vi skulle höja reavinstbeskattningen med 50 procent. Det har vi nu reviderat och föreslår i stället en ganska blygsam 2 procents nominell ökning av reavinsten. Vi inför ett tak på uppskovet om

1,6 miljoner och också en räntebeläggning på uppskovet som lyckligtvis, Fredrik Olovsson, kommer att betalas även av dem som flyttar till ett annat EES-land. Du kan slå upp s. 18 tredje stycket i utskottsbetänkandet. Det blir lättare i debatter om man läser betänkandena.

Orsaken till att vi gör det är att skattekrediter, uppskov, inte tillhör framtiden i en globaliserad värld där det blir allt lättare att skatteplanera bort detta när det blir lättare att röra sig över gränserna.

Nu när vi tar det sista steget får vi en mer moralisk och rättvis beskattning. Vi får ett system som inte tvingar människor från hus och hem bara för att grannen säljer sin bostad till ett högt pris. Vi har kunnat se hur skatterna radikalt ökat i områden som har blivit attraktiva och populära. Det har fått som konsekvens att låg- och medelinkomsttagare tvingas bli beskattade på ett sätt som de inte har råd med, och de har blivit betraktade som rika människor i Skatteverkets ögon. Det har drabbat enskilda människor hårt därför att man kanske har investerat pengar, tid och kraft i det egna boendet. Särskilt de äldre har varit hårt drabbade, som har under ett långt och strävsamt liv amorterat bort lånen på sin bostad för att kunna bo kvar där på ålderns höst när man pensionerat sig och inte längre har samma typ av inkomst.

Nu får vi ett förutsägbart system. Nu får vi ett system som kommer att ha folklig förankring. Jag kan garantera att även om det har funnits viss turbulens kring förslaget är massdemonstrationernas tid förbi vad gäller fastighetsskatten. Vi kommer inte att få se sådana reaktioner på det förslag som vi nu presenterar som vi har sett tidigare.

Det finns en annan stor orättvisa som vi också kommer att få bukt med. Det gamla systemet har inneburit att man betalar alldeles för hög fastighetsskatt för hyresrätter. När man köper en bostad, en villa eller en bostadsrätt som man sedan gör en vinst på när man säljer, är det rimligt att betala skatt på den värdeökningen. Men det är inte rimligt att man ska behöva betala i princip motsvarande skatt på en hyresrätt. Där har man inte gjort någon kapitalinsats. Där gör man ingen kapitalvinst. Det här avskaffar vi. Frågan är: Vad gör den samlade oppositionen? Vad gör Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet för dem som bor i hyresrätter? Ni sänker inte deras fastighetsskatt med en krona, trots att det just är de som bor i hyresrätter som är värst drabbade av skatt på sitt boende.

Vi får också en jämnare beskattning mellan å ena sidan villor, radhus och å andra sidan bostadsrätter. I dag kan en medelinkomsttagare i Haninge, i Södertälje eller i Botkyrka betala upp till 1 000 kronor i månaden eller mer i skatt för sitt boende samtidigt som miljonärerna som har bostadsrätter på Strandvägen kommer ganska lindrigt undan. Är det rättvisa? Är det ett rättvist system?

Vi ska vara ärliga och säga att bostadsrättshavarna med stora uppskov, oftast boende i innerstaden, är förlorare på det här systemet. Det tycker jag är rimligt. Miljonärerna inne i innerstaden bör avlasta radhusfamiljerna i Haninge, Tyresö och Vallentuna.

Frågan är: Vad är oppositionens förslag? Vad är det för någonting som den enade vänstern nu föreslår att riksdagen ska ta ställning till? Ja, att bevara det gamla systemet fast med de justeringar som vi genomförde förra året. Det som ni högljutt protesterade emot för ett år sedan är nu vad ni yrkar bifall till. Ni har haft tolv år på er vid makten, och det är allt

*Reformerad
beskattning av
bostäder*

ni presterar. Det visar ganska tydligt att ni saknar visioner och att ni inte har en färdig politik på det här området. Det duger inte med att säga att man ska tillsätta en utredning. Ni har haft er chans. Ni har visat att ni inte klarar av att hantera det här stora problemet, den stora omoraliska skatten.

Nu får vi en rättvis och legitim beskattning som inte driver människor från hus och hem. Vi får en beskattning som gör att man värnar och slår vakt om folkhemmet. Vi får en sänkt skatt för dem som bor i hyresrätter. Vi får en rättvisare beskattning mellan å ena sidan småhus och å andra sidan bostadsrätter. Miljonärerna i Stockholms innerstad får axla en del av förortsbornas bördor.

Den frustration och den ilska som har byggts upp på grund av den omoraliska skatten kommer nu att ersättas av en folklig förankring för en legitim skatt. Där har Socialdemokraterna inte gjort någonting. Man har stått vid sidan av under tolv års tid och sett hur problemet bara har vuxit och vuxit. Nu äntligen gör vi upp med fastighetsskatten.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

I detta anförande instämde Lena Asplund, Ulf Berg, Jan Ericson och Lennart Hedquist (alla m).

Anf. 55 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Det här anförandet innehöll mycket. Nu blir vi av med fastighetsskatten, säger Fredrik Schulte. Men jag säger att ni bara leker med ord. Så är det. Det är ingen som har gått på det riktigt mer än uppenbarligen Moderaterna som trycker på knappen och instämmer i det du säger.

Om massdemonstrationernas tid är förbi vet jag inte. Jag vet bara det jag läste om i Vi i Villa. Bara en av fyra tycker att ni har gjort någonting som är till det bättre. Det är väl någonting att ta till sig. Det organet har ändå kanaliserat en hel del missnöje genom åren, och uppenbarligen fortsätter man med det.

När det gäller Vänsterpartiets uppfattning vill vi på sikt ta bort fastighetsskatten för hyresrätter. Vi stödde förslaget om att sänka fastighetsskatten för hyresboende från 0,5 till 0,4 procent för ett år sedan. Vi stödde också förslaget om att ta bort schablonbeskattningen på bostadsrättsföreningar.

Men jag tänkte ställa en fråga om enkelhet och förutsägbarhet. Det finns en hel del som jag inte tycker är vare sig enkelt eller förutsägbart i ert system. En sådan del är begränsningsregeln som ni nu tar bort. Hur förutsägbart blir det för människor? Hur kommer den att se ut, och vilka grupper kommer att omfattas? Hur kommer en hushållsinkomst att se ut om man i ett hushåll har både en pensionsinkomst och en löneinkomst? Det är väldigt mycket frågor som kräver sina svar. Fredrik Schulte kan försöka att svara på dem nu. Jag tror att det är väldigt många människor som är frågande. Kommer jag att omfattas av den här typen av regler?

Anf. 56 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Först vill jag notera att man alltid hamnar i semantiska diskussioner med Marie Engström. Det var samma sak i fråga om jobb-skatteavdraget och huruvida a-kassan är ett bidrag eller en ersättning.

Jag får en känsla av att ni inte lyckas hantera problemet. Här har ni suttit med Socialdemokraterna i samma båt under tolv års tid och sett på hur problemen bara har ökat och ökat, hur vanliga människor, låg- och medelinkomsttagare, har fått se sin fastighetsskatt skjuta i höjden, gamla människor ofta, därför att området de bor i helt plötsligt har blivit attraktivt. Det är i och för sig behjärtansvärt att ni är för borttagande av fastighetsskatten för hyresrätter. Där har det visat sig att vi är mer på *common ground* än du är med dina stödpartier. Här har du suttit tillsammans med Socialdemokraterna i tolv års tid och inte gjort någonting åt problematiken. Sedan står du här och debatterar huruvida det är en skatt eller en avgift. Man kan föra en lång diskussion om det, men jag tycker ändå att innehållet i förslaget är det relevanta.

Vi lättar skattebördan för så många människor. Låg- och medelinkomsttagare som bor i attraktiva områden slipper den fastighetsskatt som tidigare har skjutit i höjden. De som bor i hyresrätter ser skatten sänkas kraftigt. Vi får en rättvisare beskattning mellan dem som bor i Stockholms innerstad och har köpt dyra bostadsrätter och dem som bor ute i förorterna. Det är det viktiga. Det är innehållet. Jag tycker att Marie Engström borde fokusera mer på politikens innehåll än på semantiken.

När det gäller begränsningsregeln har vi sagt att vi ska återkomma i frågan. Förhoppningsvis kommer vi att göra det nu under våren så att problemet inte behöver uppstå över huvud taget utan att man kan ta itu med problemet retroaktivt.

Anf. 57 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Det blir väldigt svårt att föra en debatt här. Det är väl ni som polemiserar med Lagrådet huruvida det är en skatt eller en avgift. Släng inte över den diskussionen på mig. Jag bara konstaterar vad ni gör. Jag tycker fortfarande att ni leker med ord.

Om jag ställer konkreta frågor om begränsningsregeln tycker jag kanske att det vore intressant att diskutera just den. Ni är själva så tydliga med att systemet är enkelt och förutsägbart, medan jag menar att det inte är det dels för att det är parallella system, dels för att ni inte är färdiga vad gäller begränsningsregeln. Jag radar upp en del exempel på problem som jag kan se framför mig när ni ska tillskapa en sådan regel. Eftersom ni kallar det för begränsningsregel tolkar jag det så att ni menar att det ska vara en regel liknande den som fanns förut och som ni nu tar bort.

Jag tycker över huvud taget att det är ganska märkligt att debattera med Fredrik Schulte. Jag läste på din blogg häromdagen att det är väldigt knepigt att debattera med Marie Engström, för hon är principiellt emot skattesänkningar. Jag skulle ha sagt det. Jag tog fram riksdagsprotokollet och läste. Jag har inte alls sagt någonstans att jag principiellt är emot skattesänkningar. Men jag är emot många av de skattesänkningar som ni föreslår. Det har jag sagt. Det är en helt annan sak. Jag stod här i talarstolen för en vecka sedan och ifrågasatte varför ni i alliansen vill beskatta människor som har gjort förluster inom IT-sektorn. Det var ett tydligt exempel på någonting helt annat som jag framförde. Jag betackar mig för att få epitetet att jag är principiellt emot skattesänkningar.

Det blir väldigt knepigt att debattera med Fredrik Schulte, men gör nu ett försök att svara på mina frågor som har bäring på det betänkande som vi debatterar här och nu.

Anf. 58 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Jag återkommer till samma sak. Marie Engström ägnar återigen tid åt att diskutera semantik och formuleringar och vad jag eventuellt har skrivit på min blogg. Jag minns faktiskt inte det du hänvisar till. Du ägnar mer tid åt att diskutera sådana saker än att diskutera politikens innehåll.

Jag måste säga att jag har mycket svårt att förstå kritiken om parallella system. I realiteten behåller vi delar av det gamla systemet, precis som du säger, men vi sätter ett tak. Jag förstår inte hur det kan förvirra tillvaron för människor. Det som är den stora skillnaden med fastighetsbeskattningen nu mot tidigare är att man inte kan betala mer än en viss summa. På vilket sätt kan det förvirra människor? Det innebär bara en lättnad. Man slipper den här oförutsägbarheten att helt plötsligt kan fastighetsskatten, bara på några år, skjuta i höjden och gå från att vara några tusenlappar per år till att vara tiotusentals kronor för att grannen helt plötsligt säljer till ett högt pris för att området har blivit attraktivt. Det är problemet med fastighetsskatten. Det har varit den stora puckeln som vi har försökt att hantera. Det gör vi genom att sätta de här taken. Hur det förvirrar och skapar bristande förutsägbarhet kan jag inte förstå.

Sedan har vi problemet med begränsningsregeln. Jag vill framhålla att de siffror som har figurerat i medierna om att 220 000 hushåll skulle få ökad fastighetsskatt inte stämmer. En riksdagsledamot har frågat RUT om samma sak, och man har konstaterat att det handlar om 25 000 personer. Vi har sagt att vi ska återkomma i ärendet. Det är väl inte så underligt? Det har man gjort flera gånger. Det har man gjort under tider då vi har haft socialdemokratiska regeringar stödda av Vänsterpartiet. Man återkommer i en fråga därför att det finns nya fakta på bordet som man inte tidigare räknade med. Det är någonting som vi ska titta på och följa.

Anf. 59 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Herr talman! Det är uppenbart att Fredrik Schulte älskar den nya fastighetsskatten. Det var många superlativ om hur fantastiskt livet nu blir för människor när man genomför detta. Det är många som inte delar den uppfattningen. Två av dem har skrivit en debattartikel i dag i Svenska Dagbladet. Det är dessutom två partikamrater till Fredrik Schulte. Jag antar att ni har väldigt spännande debatter i Moderata samlingspartiet eftersom ni har så olika uppfattning om just det här förslaget.

Fredrik Schultes partikamrat, ordföranden i skatteutskottet, Lennart Hedquist har också varit inne på mycket av den kritik som vi har fört fram nu, nämligen att de som har dyra hus kanske borde få betala lite mer i fastighetsskatt. I Svenska Dagbladet den 7 augusti i år säger han att gränsen kanske borde vara 10 000–15 000 för dem som har riktigt stora och dyra hus. Om det hade varit förslaget nu hade inte heller orättvisorna blivit lika stora som de nu blir. Lennart Hedquist hade insikt om detta, men den saknas tydligen hos Fredrik Schulte.

Jag har en fråga också, och den hänger samman med den ansvarslösa ekonomiska politik som regeringen bedriver och konsekvenserna av den för dem som har bostadslån. Den politiken har drivit upp räntorna kraftigt. Riksbanken har motiverat höjd ränta med att regeringen för en så expansiv politik och eldar på med stora skattesänkningar på toppen av en högkonjunktur. Sedan valet har SBAB:s rörliga ränta stigit med 1,87

procentenheter. Det låter inte så mycket, men för ett miljonlån innebär det 18 000 kronor mer i ränta varje år.

Frågan är om det är så smart egentligen att sänka skatterna på ett sådant sätt att räntorna stiger. Det blir inte så mycket kvar i plånboken när man räknar ihop det här på slutet. Jag undrar om Fredrik Schulte tycker att det är en bra metod.

Anf. 60 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! När det gäller den här debattartikeln på SvD:s debattsida i dag vill jag säga att det uppenbarligen är så att jag och mina partikolleger har fundamentalt olika uppfattningar. Jag gillar det här förslaget. Men det är inget ovanligt. Det ser vi även i ditt parti, till exempel när Göran Johansson gick ut med åsikter om invandring som kanske inte är riktigt fullt rumsrena. Jag antar att du inte delar dem, eller du kanske gör det – vad vet jag. Där var det uppenbart så att det fanns olika uppfattningar. Så är det i ett parti. Man kommer inte alltid överens på alla punkter. Men jag är fullständigt övertygad om att det förslag som vi nu ser om fastighetsskatten kommer att bifallas av riksdagen.

När det gäller den så kallade icke ansvarsfulla ekonomiska politiken tror jag att Fredrik Olovsson har läst de ekonomiska bedömarens slutsatser av den ekonomiska politik vi för lika dåligt som han läste betänkandet gällande detta med räntebeläggningen av uppskov för fastigheter när man flyttar utomlands. De flesta är överens om att det är okej att vi genomför de skattesänkningar vi gör så länge vi ökar arbetsutbudet och så länge vi får ut fler människor i arbete, vilket vi också gör. De flesta bedömare menar att de räntehöjningar som vi nu ser sker till följd av att vi faktiskt är inne i en högkonjunktur som ni i Socialdemokraterna ofta har varit snabba att ta del av. Även här tror jag att Fredrik Olovsson skulle tjäna på att inte bara skrapa på ytan i texter, politiska förslag och yttranden utan kanske läsa lite djupare.

Anf. 61 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Herr talman! Jag läste vad Riksbanksdirektionen skrev när de höjde räntan före sommaren. Det var alltså de som bestämmer över räntan som sade att eftersom regeringen driver en så expansiv finanspolitik och eldar på med stora skattesänkningar i en högkonjunktur – det skrev de inte, men det är ju det – var man tvungen att skruva upp räntan. Det kanske vore bra att lyssna på dem som faktiskt bestämmer och vad de tycker om regeringens ekonomiska politik. Det är ju det som i slutänden betyder någonting, inte vad bedömare i största allmänhet tycker.

Det innebär ju att regeringens ekonomiska politik, som är stora skattesänkningar, får till konsekvens att det blir dyrare att bo i Sverige. Era skattesänkningar äts upp av räntehöjningar i det här fallet, och det är viktigt när man diskuterar fastighetsskatt. Det hänger faktiskt ihop. Därför vill jag hävda att den oansvariga ekonomiska politik som ni bedriver innebär just att folk får betala mer i ränta. Före valet sade ni också att ingen skulle behöva betala mer i fastighetsskatt eller i skatt över huvudet på det här området.

I Göteborgs-Posten från i söndags tycker jag att det finns en väldigt intressant kommentar av statssekreterare Ingemar Hansson, som ju är bekant. Han säger att det alltid finns någon som måste betala mer. Det

Prot. 2007/08:44
14 december

*Reformerad
beskattning av
bostäder*

sade vi också före valet. Det kommer att bli så att någon får betala mer. Frågan är bara varför denna någon ska vara landets pensionärer och landets låginkomsttagare. Det är det som riksdagens utredningstjänst visar. Det är de grupperna som förlorar på det förslag som nu ligger på riksdagens bord.

Förklara gärna varför det är just låginkomsttagarna och pensionärerna som ska förlora på den här politiken.

Anf. 62 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Jag vill göra en kort kommentar om räntan. Om man tittar på Riksbankens ränteprognoiser ser man att det är minimala skillnader före och efter valet. De räntehöjningar som vi ser nu och som Riksbanken har genomfört ligger klart i linje med den fantastiska högkonjunktur som vi nu är inne i. Jag skulle vilja säga så här: Ur ett historiskt perspektiv, om man jämför med tidigare mandatperioder när Socialdemokraterna har styrt, är den här låga räntan i förhållande till den enorma högkonjunktur vi är inne i faktiskt imponerande.

När det gäller vem som förlorar och vem som vinner på förslaget kan man konstatera att de stora förlorarna är de som har stora uppskov och som är bostadsrättsinnehavare. De som har stora uppskov och som är villaägare eller radhusägare tjänar på förslaget därför att vi sätter tak på fastighetsskatten. De som bor i bostadsrätter förlorar klart på det.

Det är, som jag sade tidigare, en bra fördelningspolitik. Det är bra att de som har de här stora uppskoven, oftast miljonärer som bor i Stockholms innerstad eller i Göteborgs innerstad, som har det gott ställt, får bära en större börda av fastighetsskatten än förortsborna i Vallentuna, Tyresö, Haninge och Botkyrka. De betalar faktiskt hög skatt. De gör det, 1 000 kronor eller mer i månaden.

Sedan är det så att de som har det tuffast tjänar på det här förslaget. Vi tar bort fastighetsskatten i stor utsträckning för hyresrätter. Vad gör ni för dem som bor i hyresrätter? Inte särskilt mycket. Ni sänker inte skatten för dem. Det gör vi. De är vinnare på förslaget. Därför tycker jag att det är en bra balans som det här förslaget innebär. Därför känner jag en stor glädje över att vi nu kan bifalla det och äntligen bli av med fastighetsskatten.

Anf. 63 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Det är faktiskt lite spännande att höra hur Täbybon Fredrik Schulte har omdefinierat fördelningspolitiken till att handla om att fördela mellan rika förortsbor och rika innerstadsbor. Det är i och för sig också lovt att se till att det finns någon rättvisa där. Men det vore också klädsamt om man kunde fördela med någon rättvisa mellan rika villaägare generellt och fattiga villaägare och kanske ha en lite bredare syn på fördelningspolitiken.

Det jag främst vände mig mot var beskyllningen att vi minsann inte har gjort någonting under den tid som vi har varit vid makten. Jag vill ändå lyfta fram begränsningsregeln som infördes under förra mandatperioden, var det väl, som innebär att den som har normala inkomster och ett normalt hus men ändå betalar hög fastighetsskatt får en begränsning så att vederbörande inte ska behöva betala mer än 4 procent av sin hushållsinkomst i fastighetsskatt.

När det då pratas om de människor som trots detta drivs från hus och hem blir man ju lite fundersam. Hur många är dessa personer som drivs från hus och hem därför att de får betala 4 procent av hushållets inkomst i fastighetsskatt. Hur många är de? Finns det en undersökning? Jag lyssnar gärna.

Vad är oppositionens förslag? frågar Fredrik Schulte. Om det är någonting som jag har lärt mig av historien med fastighetsskatten så är det att kanske inte gå ut och lova en massa saker man inte sedan kan hålla när det visar sig vara lite mer komplicerat än vad man har tänkt. Vårt förslag är nog så tråkigt som att faktiskt göra en rejäl översyn. Sedan får man se lite grann utifrån den vad man kan komma fram till. Målsättningen är i alla fall att ha en rättvis fördelningspolitik och öka förutsägbarheten.

Anledningen till att vi inte motsätter oss de regler som ni införde är just att det redan har varit väldigt många förändringar på fastighetsskatteområdet. Om vi vill ha en stor översyn är det kanske inte så bra att börja med att göra en återställare och sedan komma med helt nya regler. Då får vi helt enkelt gilla läget och låta de reglerna gälla tills vi har fått en större översyn.

Anf. 64 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Jag vet att någon i Miljöpartiet förra mandatperioden eller denna, jag minns inte riktigt – det kanske till och med var Helena Leander – lade fram förslag om att förbjuda grytjakt, det vill säga sådan typ av jakt där hundar går ned i grytet och jagar grävlingen eller vad det nu är för djur som man jagar. Man har varit emot det här med hänvisning till att det är så inhumant att jaga grävlingen i grävlingens eget hem.

Resonemanget kanske jag inte delar fullt ut, eftersom jag inte riktigt har samma värdegrund som Miljöpartiet i de här frågorna. Men jag tycker ändå att integritetsaspekten är intressant. Att jaga människor i deras eget hem är uppenbarligen okej, men inte att jaga grävlingen i grytet.

Det är nämligen så att många människor har varit tvungna att flytta från hus och hem. Jag har bekanta som har råkat ut för det. Hur många det är exakt är omöjligt att avgöra därför att det inte finns någon statistik över hur människor planerar sin ekonomi i detalj som gör att man kan göra en vettig bedömning av det. Men problemet finns. Det ser vi inte minst på alla de massdemonstrationer som har varit utanför riksdagen och i Kungsträdgården under valrörelsen och den massiva opinion som fanns för att avskaffa fastighetsskatten. Göran Persson sade till och med att man förlorade valet på grund av detta.

Den begränsningsregel som är positiv och som vi som sagt ska följa upp och kanske se till att återinföra om det finns behov av det gäller ju bara pensionärer. Den gäller inte människor i övrigt.

Jag tycker att det här förslaget är bra. Det innehåller många moment som är positiva även för låginkomsttagare. Låg- och medelinkomsttagare som bor i områden som helt plötsligt blir väldigt attraktiva slipper se fastighetsskatten accelerera på ett sätt som de inte kan hantera. Vi ser hur fastighetsskatten för hyresrätter försvinner. Det blir en rättvisare balans mellan bostadsrätter och mellan villor och radhus. Jag tycker att det är ett bra förslag.

Anf. 65 HELENA LEANDER (mp) replik:

Herr talman! Det är ju alltid populärt när man vill förlöjliga människor som visar att de bryr sig om djur, för det är ungefär det löjligaste man kan göra. Jag kan tycka att det kanske är ett onödigt resonemang att diskutera hemfridsbrott i samband med grytjakt. Däremot är det svårt att komma ifrån att det är väldigt stressande för en grävling att vara instängd i sitt gryt när hundar jagar den och den inte har någonstans att fly.

Ska man döda djur kan man försöka göra det på ett så sjyst sätt som möjligt. Det är därför vi diskuterar till exempel att djuren ska vara bedövade när de slaktas. Då är det väl ganska rimligt att man också ser över jaktformer som utsätter djuren för onödigt mycket stress och lidande.

Det är dock lite utanför ämnet fastighetsskatt så jag ska inte fördjupa mig i det.

Begränsningsregeln ska ni återinföra, men bara för pensionärer. Då blir man också lite fundersam. Trots allt finns det andra människor än pensionärer som har väldigt låga inkomster. Om det finns en poäng med att ha en begränsningsregel just för de människor som har låga inkomster, så att de inte ska behöva gå från hus och hem, varför ska det då bara gälla pensionärer?

Är det inte bättre att diskutera hur man skulle kunna se till att begränsningsregeln används för att människor ska slippa gå från hus och hem? Det är ju inte så att någon tycker att det är bra att det blir resultatet. Varför väljer ni då, för att komma åt de människor det handlar om, de som har låg inkomst, att göra jättestora skattesänkningar för dem som har väldigt hög inkomst? Jag tycker att logiken haltar lite.

Anf. 66 FREDRIK SCHULTE (m) replik:

Herr talman! Det var inte min avsikt att på något sätt förlöjliga ditt engagemang för djur. Det tycker jag är väldigt positivt att du har. Jag delar det inte fullt ut, men jag är definitivt djurvän och tycker att man ska reagera när djur behandlas illa. Det var inte alls så.

Däremot tyckte jag att det var lite inkonsekvent att å ena sidan tycka att man inte ska jaga grävlingen i grytet, å andra sidan att man kan jaga vanliga människor i deras bostad. Det tycker jag är fel. Jag tycker snarare att vi borde kunna komma överens om att man gör varken-eller.

Jag vidhåller uppfattningen att det är en bra fördelningsbalans i det här förslaget. Vi tar hänsyn till dem som är värst drabbade. Vi tar, som jag har sagt flera gånger här nu, hänsyn till låg- och medelinkomsttagare som bor i attraktiva områden som man tidigare har flyttat till och där man inte har betalat så mycket i fastighetsskatt. De har kunnat se fastighetsskatten accelerera på ett oacceptabelt sätt. För dem blir det här en kraftig lindring. Visst innebär det en lindring för många höginkomsttagare också, men det är just därför att fastighetsskatten har haft oacceptabla konsekvenser.

Jag menar att de begränsningsregler som vi har i huvudsak täcker in de risker som finns för att man tvingar människor från hus och hem. Men det finns en risk att den begränsningsregel som nu försvinner för pensionärer och förtidspensionärer kan ge upphov till vissa problem, och därför tycker jag att vi ska följa den utvecklingen.

Sammantaget tycker jag alltså att det här är ett väldigt bra förslag som är väl avvägt och som tar hänsyn till många olika samhällsgrupper.

Anf. 67 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Herr talman! Även om jag är jägare och stundom idkar grytjakt ska jag hålla mig till boendesektorn.

Herr talman! Frågan om fastighetsskatten har följt skatteutskottet under ett antal år. Före statsministern Göran Persson hävdar dessutom att den förra regeringen förlorade valet på just den här frågan. Analysen av och orsaken till detta var att under perioden 1997–2000 frystes fastighetstaxeringen för småhus till 1997 års nivå. När frysningen upphörde blev det en kraftig höjning av värdena på grund av prisutvecklingen. Det här medförde snabbt höjda boendekostnader, och därmed blev fastighetsskatten också en valfråga i 2006 års val. Skillnaderna mellan taxeringsutfallet i olika delar av landet blev också stora och tydliga. Marknaden slog alltså igenom fullt ut. Dessutom höjde den dåvarande socialdemokratiska regeringen 2001 kapitalvinstbeskattningen av privatbostäder med 5 procent – notera detta: 5 procent.

Den socialdemokratiska modellen av fastighetsbeskattning framstod efter det här i all sin tydlighet som godtycklig, orättvis och helt i avsaknad av legitimitet. Av många betraktades fastighetsskatten under socialdemokratisk ledning som ett av landets största lotterier. Inte undra på att Göran Persson insett att den här skatten inte höll måttet i befolkningens ögon.

Herr talman! Frågan är nu om det här förslaget gör det. Mitt svar är entydigt ja.

Den här frågan är svår. Kraven har varit stora, och den penningnivå vi diskuterar är ansenlig. Man kan givetvis fråga sig vad som är rätt och vad som är fel vid en så här stor förändring, men vid en helhetsbedömning kan jag konstatera att vi nu har en modell som höjer legaliteten i systemet, sänker boendekostnaden för många och infriar ett vallöfte från alliansen. Visst kan det finnas skönhetsfel i förslaget, men vi kan konstatera att inget kan vara värre än det som var, det som Socialdemokraterna uppenbarligen eftersträvar att återinföra.

Herr talman! Det förslag som nu ligger på vårt bord har genomgripande förändringar jämfört med den gamla s-modellen. Det handlar bland annat om att överföra fastighetsskattebasen till kommunerna. Det innebär att kommunerna på sikt kommer att styra över frågan och ta hem intäkterna. Det innebär i sin tur att frågan kommer att aktualiseras i samband med översynen av skatteutjämningen.

Förslaget innebär att det sätts ett tak på 6 000 kronor. För många innebär det här en klar sänkning av skatten. Sänkningen av uttaget för fastighetsskatt med 25 procent innebär dessutom att de som har låga taxeringsvärden också får sänkt skatt.

För att finansiera förändringen höjs reavinstbeskattningen med 2 procent – notera detta: 2 procent. Det är väsentligt mindre än den 30-procentiga reavinstbeskattning som diskuterats under processen.

Möjligheten att skjuta upp realisationsvinstbeskattningen, den så kallade uppskovsrätten, infördes av den borgerliga regeringen i början av 90-talet. I den nya modellen kommer uppskovsrätten att finnas kvar och maximeras till 1,6 miljoner kronor. Den räntebeläggs med ½ procent, vilket är en rimlig nivå på en uppskjuten beskattning. Vi får dock inte blunda för att uppskovet som modell kan vara ett problem i ett Europa-

*Reformerad
beskattning av
bostäder*

perspektiv i framtiden. Det är en fråga som vi alla får följa, och vi får göra en bedömning från tid till annan av hur vi ska göra med den.

Förändringen av fastighetsskatten är en fråga som berör många. Många är det också som har ringt, mejlat och skrivit om olika inslag i förslaget. Herr talman! Jag konstaterar att vissa frågor upprör känslorna mer än andra. Många är de som har visat upp beräkningar som visar att de förlorar stort på det här förslaget. Lika många är de som efter beräkningar i det enskilda fallet, med hänsyn tagen till helheten, också insett de egna vinsterna i det här förslaget.

Herr talman! Jag konstaterar att frågans beredning inte har underlättats av att kamporganisationer har agerat hårt i den här frågan. Telefonsamtalen, såväl före som efter valet, har varit otaliga och högröstade. Den debatt som förs har varit mer eller mindre seriös. De här kamporganisationerna bör självkritiskt fråga sig hur stor deras trovärdighet är i kommande överläggningar med regeringen – detta oavsett vilken färg regeringen har. Jag konstaterar nämligen att många av dem som framför sina åsikter har blivit peppade före samtalen.

Det man glömmer är att en bedömning av utfallet i det enskilda fallet måste utgå från en helhetsbedömning. Alla inser att det inte går att vara vinnare i alla skatteparametrar vi har. Det är helt orimligt. Någon måste faktiskt också betala en del av den gemensamma notan.

Herr talman! Det förslag som nu ligger på riksdagens bord uppfyller kravet på regional balans, uppfyller kravet på att onormalt höga skatter ska bort och uppfyller kravet på legitimitet. Dessutom kommer regeringen att under kommande år återkomma med ett förslag om en begränsningsregel för pensionärer med begränsade ekonomiska resurser. Det förslag som ligger på vårt bord uppfyller alltså kravet på ett skattesystem som är förutsägbart, effektivt, rättvist och enkelt – ett modernt skattesystem.

När man bedömer regeringens förslag får man inte glömma alternativen. Det socialdemokratiska alternativet finns ju egentligen inte, så man kan anta att det gamla fastighetsskattesystemet bör återinföras enligt Socialdemokraterna. Det är en modell som är orättvis, oförutsägbart och orimlig. Socialdemokraternas modell skulle radikalt höja skatten på boende. Den skulle radikalt höja hyrorna för de flesta, och den skulle radikalt undergräva legitimiteten i skattesystemet.

Det var ju ändå här hela den här debatten började – avsaknaden av legitimitet för fastighetsskatten. Debatten har genom åren handlat om uppskov, belägenhetsfaktorer, värdeområden och reavinster i själva taxeringsförfarandet. Alla de här faktorerna inrymmer avarter som finns inom fastighetsskatten och som har gjort att hela systemets legalitet med rätta har ifrågasatts under den socialdemokratiska tiden.

Nu kommer taxeringarna att finnas även under överskådlig tid, vilket kommer att visa, rätt eller fel, en marknadsbild som kommer att påverka priset på fastigheter. Vi vet att felen inom belägenhetsbedömningarna i det gamla systemet är över 50 procent. Vi vet att felen inom värderingsområdessystemet i det gamla systemet är stora och så vidare. I och med förändringen av fastighetsskattens ekonomiska utfall bör en översyn av själva taxeringen genomföras. Med den fastighetsbeskattning som nu införs kan den översynen göras på ett enkelt sätt som också mer rättvist speglar marknadssituationen. Jag ser fram emot en sådan förenkling.

Herr talman! Alliansregeringen levererar vad den har lovat. Alliansregeringen var i valet tydlig med att fastighetsskatten ska förändras. Alliansregeringen inledde dessutom regeringsarbetet med att frysa taxeringsvärdena i fjol och införa en begränsningsregel för marktaxering. Kostnaden för den förändringen var drygt 8 miljarder kronor. Det är en ansevärd summa. Nu kommer alltså nästa del i förändringen som kommer att ge huvuddelen av landets boende en sänkt boendekostnad.

Herr talman! Det är ett bra förslag som riksdagen nu har att ta ställning till, och jag yrkar bifall till förslaget.

Jag vill kortfattat säga något om det inlägg som Fredrik Olovsson gjorde inledningsvis. Det gäller det ordval som användes, nämligen ordet brutal.

Jag skulle vilja göra en jämförelse mellan två lika gamla par. Gun och Sven bor i Katrineholm, och 1991 byggde de ett hus för ungefär 2 miljoner kronor. Kerstin och Lars bor i Bromma och byggde samtidigt ett precis likadant hus, också det för 2 miljoner kronor. I dag ska Kerstin och Lars flytta till en bostadsrätt i Bromma eftersom de blivit gamla. De säljer sitt hus för 5 miljoner. Gun och Sven i Katrineholm ska flytta närmare barnbarnen. De flyttar till en likadan bostadsrätt i Bromma och säljer sitt hus för 750 000 kronor.

Min fråga till Fredrik Olovsson är: Var ligger det brutala i att Kerstin och Lars från Bromma får ½ procents ränta på sitt uppskovsbelopp, som de förvärvar sin bostadsrätt för, medan Gun och Sven från Katrineholm får gå till banken och låna upp 3 miljoner för att kunna köpa sin bostadsrätt? Var finns det brutala i att Kerstin och Lars gjort en vinst och fått pengar när de sålt sitt hus? Ordvalet borde kanske ha varit ett annat.

Anf. 68 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Herr talman! Jörgen Johansson har synpunkter på mitt ordval. Det mest intressanta med mitt ordval är att jag valde att citera Fredrik Reinfeldt som i SVT:s Aktuellt sade att regeringens politik nog kunde upplevas som brutal och att det var en anledning till att opinionssiffrorna var så dåliga för den borgerliga regeringen. Därifrån kommer ordvalet, brutaliteten, så att säga.

Regeringens ekonomiska politik är naturligtvis totalt sett väldigt hänsynslös. Man sparar hårt på de allra sämst ställda i samhället medan de bäst ställda får stora skattesänkningar. De får det mycket bättre. På så sätt ökar klyftorna i samhället, och det tycker vi socialdemokrater inte om.

Låt mig gå tillbaka till frågan om fastighetsskatten. Nu blir det en förändring. Pengarna ska överföras till kommunerna, och under åren framöver kommer utvecklingen på bostadsmarknaden alltså att i allt större utsträckning påverka kommunernas ekonomi. Centerpartiet har tidigare under mandatperioden även gått med på andra förändringar i utjämningsystemet, vilket har ökat klyftorna mellan kommuner och regioner. Jag undrar därför om Jörgen Johansson kan lova att detta förslag inte kommer att innebära ytterligare klyftor. Kan Jörgen Johansson ge det löftet?

Det är nog viktigt för många ute i landet att få veta det, inte minst för de kommunalråd som räknar på hur de åren framöver ska kunna hantera sin ekonomi för att ordna för den välfärd som människor ute i bygderna är beroende av.

Sedan sade Jörgen Johansson att någon måste betala. Men det var ju det som ingen skulle behöva göra – före valet. Ni sade att ingen skulle behöva betala. Alla skulle vinna på det. Nu visar det sig att landets pensionärer än en gång blir förlorare. Det vore kul att få veta om Jörgen Johansson har någon förklaring till det.

Anf. 69 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Begränsningsregeln för pensionärerna återkommer vi till. Den kommer att läggas på riksdagens bord.

Vad gäller de ökade klyftorna känner jag inte igen beskrivningen. Aldrig tidigare har det väl gjorts en så stor satsning på att få landsbygden att blomstra. Vi har landsbygdsprogrammet – 35 miljarder kronor under en sjuårsperiod. Vi har satsningar inom den gröna sektorn. Vi har konkurrensneutralitet för svenskt jord- och skogsbruk och så vidare. Man kan beta av fråga efter fråga. Jag anser inte att den beskrivning som Fredrik Olovsson gör är korrekt.

Beträffande kommunerna och att de påverkas vill jag säga att den kommunala utvecklingen i dag är bra. Den kommer att vara det även under nästa år. Därefter börjar problem uppstå för landstingen och året därpå för kommunerna. Det vet vi, och vi har framförhållning i de diskussioner vi för. SKL är väl medvetet om den sits man befinner sig i på grund av den lönebild som också finns. Vi följer naturligtvis detta. Även intäkten från fastighetsskatten kommer att vara en parameter i den kommande översynen av den kommunala skatteutjämningen. Det är ganska givet, eftersom den kommer att påverka den kommunala ekonomin.

Jag återkommer till ordet brutal. Vem det än var som använde ordet anser jag att det var illa valt.

Min fråga återstår: Anser Fredrik Olovsson att Gun och Sven i Katrineholm och Kerstin och Lars i Bromma har samma förutsättningar? De har hela tiden haft samma kostnader för sitt boende vad gäller underhåll, räntor, amorteringar och så vidare. De som helt plötsligt i dag är misskrediterade är de som genom sitt boende fått den stora vinsten medan Fredrik Olovsson över huvud taget inte tänker på dem som förlorat. Är det den nya socialdemokratiska framtoningen?

Anf. 70 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Herr talman! Det var intressant att höra Jörgen Johansson säga att det är synd om dem som nästan gjort en förlust och ändå får betala reavinstskatt. Därför är det märkligt att man väljer att höja reavinstskatten som ju slår mot de grupper som har villor som inte stigit särskilt mycket i värde och där nästan hela värdeökningen alltså består av inflation. Det är ingen reell vinst. I stället innebär utvecklingen av penningvärdet att de får en vinst. Den inflationen ska Jörgen Johansson beskatta ytterligare.

Jag vet inte om just den delen av regeringens politik är det brutala. Det brutala ligger i den ekonomiska politiken i dess helhet. Den innebär att klyftorna ökar genom att man sparar på arbetslösa, sjuka och pensionärer medan de grupper i samhället som har det bra ställt – de högvärdade, de rikaste – får stora skattesänkningar. Det är där det hänsynslösa ligger. Det är där det brutala i politiken ligger.

Jag måste även ställa en fråga om begränsningsregeln. Den ska tydligen införas, kanske någon gång, möjligen senare, för pensionärer. Det är dock inte bara lågavlönade pensionärer som omfattas av den begränsningsregel som finns i dag utan också andra grupper med låga inkomster. Tänker Jörgen Johansson och hans kamrater strunta i andra lågavlönade eller är det bara pensionärerna som kan räkna med en begränsningsregel, kanske, möjligen, någon gång i framtiden?

Anf. 71 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Det blir inte kanske, troligen, utan det blir under året. Den tiden har vi på oss att analysera frågan, och de frågor som Fredrik Olovsson för fram kommer givetvis att besvaras i samband med den proposition som läggs fram.

Det är väl ganska naturligt, utifrån mitt sätt att se, att antingen vi talar om pensionärer eller andra är det hushållsinkomsten som gäller. Det är de grupperna det gäller.

Låt mig återgå till frågan om de två husen. Det underliga är, när Fredrik Olovsson talar om penningvärdesförändring och annat, att man bitit sig fast så hårt i det gamla taxeringssystemet, som så uppenbart saknade legitimitet. Och nu för han helt plötsligt den här typen av resonemang. Det är ju två skilda världar. I så fall borde ni ha åtgärdat den problematiken tidigare.

Anf. 72 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jörgen Johansson sade i sitt anförande att förslaget var regionalpolitiskt acceptabelt. Därför är min fråga: På vilket sätt är det regionalpolitiskt acceptabelt?

Anf. 73 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Vi kan gå tillbaka till tiden före valet och se vad som egentligen sades. Det har ju förekommit en hel del påståenden om vad vi gick till val på.

Det fanns en överenskommelse om att sloandet av fastighetsskatten, eller förändringen av fastighetsskattesystemet, skulle innebära att de regionala klyftorna inte ökade. Under det dryga år som gått har debatten förts fram och tillbaka. Marie Engström har följt den debatten och vet säkert att de förslag som vi nu har också har en regionalpolitisk profil.

Problemet var tidigare att även om vi hade legat kvar på 1 procent och sedan haft 6 000 kronor hade de som bor på landsbygden, med de låga värdena, också fått en ökning. Nu blir det en nedsättning med 25 procent, till 0,75 procent av taxeringsvärdet, vilket innebär en vinst för dem. Samtidigt får man när man har pengarna i handen en ökning av skatten med 2 procent.

Detta ska ses i relation till de 30 procent som har diskuterats under resans gång. Det var därför jag betonade att Socialdemokraterna höjde reavinstskatten med 5 procent när vi gick in i 2000-talet. Man kan blicka tillbaka och se på den höjningen, som alltså var två och en halv gång så hög som den vi nu diskuterar.

Anf. 74 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Det var ett långt svar på den korta frågan. Jag vill bara konstatera att i princip alla län utom Stockholm med ert förslag kommer att betala en större andel av fastighetsskatten än tidigare. Stockholms län kommer att betala en mindre andel av den totala kakan. Det tycker jag inte riktigt stämmer överens med att förslaget skulle vara regionalpolitiskt acceptabelt, som Jörgen Johansson sade i sitt anförande. Det var därför jag ställde frågan.

Anledningen till att vi ser så olika på det här är naturligtvis att ni gör statistik på ert sätt, medan vi brukar fråga utredningstjänsten. Naturligtvis får vi fråga utifrån utgångsläget och hur det såg ut före regeringsskiftet. Det är mitt utgångsläge.

Jag har en annan fråga, som jag vet har varit uppe tidigare. Den gäller betalningsförmågan och förutsägbarheten. Ni skriver i betänkandet att ni ska återkomma med en begränsningsregel som omfattar pensionärer. Ni skriver i propositionen att den också ska omfatta människor som har sjuk- och aktivitetsstöd. Det är väl bra om ni utreder detta, men jag har flera frågor om det här.

För det första är inte pensionärer en homogen grupp på något sätt. Jag tror att det är den grupp i samhället som har de största skillnaderna när det gäller inkomster och förmögenhet.

För det andra: Hur ska ni klara av ett hushållsinkomstbegrepp om hushållen består av blandade inkomster? Det är fråga om löneinkomster, pensioner och eventuellt någon annan typ av inkomst som ni antyder i er proposition. Jag tycker att det ni gör och det ni säger inte är några bra exempel på rättvisa och förutsägbarhet.

Anf. 75 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Jag ber om ursäkt om jag var för lång i svaret. Jag har i debatterna upplevt att Marie Engström är en analyserande person, och därför ville jag vara fullödlig i svaret. Därav det långa svaret.

Det är ganska naturligt att Stockholms län får betala en mindre andel. Rent matematiskt fungerar det på det viset. Det är den effekt vi får helt naturligt i och med att vi har haft ett skevt system tidigare. Så blir det – det är helt rätt.

Marie Engström frågar om hur begränsningsregeln ska utformas. Det vore fel av mig som ledamot i skatteutskottet att stå här och spåna kring det. Det är en process som ska ske i departement och så vidare. Jag tror inte att jag som enskild ledamot kan diktera hur det ska vara. Detta vill jag återkomma till. Men jag är övertygad om att vi kommer fram till ett mycket bra resultat.

Anf. 76 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Skattepolitiken är mycket viktig, för den styr många människors sätt att vara och hantera sina tillgångar. För att göra en lätt utveckling här apropå vad som har stått i någon tidning i dag kan jag säga att inte alla skattefrågor lämpar sig för kvällstidningarnas hantering. Där kan en summa om 375 kronor lätt bli 12 040 kronor när man glömmer sammanhanget. Det var dock inte detta jag skulle tala om.

Herr talman! Vad är det för reform vi diskuterar i dag? Det handlar om bostadsbeskattningen. Sedan 1991, då Folkpartiet och Socialdemo-

kraterna kom överens om en helt ny skattereform, ingår bostadsbeskattningen som en del av kapitalbeskattningen.

Det är egentligen två viktiga saker som händer i dag, dels att vi sätter stopp för fortsatta höjningar av bostadsbeskattningen, dels att bostadsbeskattningen i den del som fastlades i 1991 års skattereform bryts ut ur kapitalbeskattningen. Om detta är vi i dag ense på den borgerliga sidan.

Men 1991 var vi ense med Socialdemokraterna om att man skulle ta in det här. Den gången var inte minst Moderaterna väldigt starkt emot. Som förre finansministern Bosse Ringholm många gånger har påpekat kom Moderaterna att under perioden 1991–1994 ändra åsikt, inte minst dåvarande skatteminister Bo Lundgren, som i ett berömt citat i en proposition accepterade den form av likvärdig beskattning som innebar att bostäder skulle beskattas som andra finansiella tillgångar.

Herr talman! Vad har hänt med bostadsbeskattningen inom begreppet kapitalbeskattning? Jo, det är på det sättet att medan andra finansiella tillgångar inte har vuxit så mycket i landet, bland annat beroende på hög beskattning, har värdet och de samlade förmögenheterna alltmer gått över till bostäderna.

Jag hade inte tillgång till 2007 års siffror, så jag tog fram Skatteverkets siffror från 2006, fast jag vet att det i dagarna har kommit en senare utgåva. Där ser man de finansiella tillgångarna sammanlagt på kapital när det gäller bostäder. De uppgick år 2004 till 3 643 miljarder av sammanlagt 5 152 miljarder. Det är en väldigt stor tillgång som de enskilda hushållen har i sina bostäder. Därför är utformningen av kapitalbeskattningen – eller hur det nu annars ska beskattas – extremt viktig för de enskilda människornas handlande, vilket alla talare här är eniga om.

Nu tar vi ut bostadsdelen ur den kapitalbeskattning som har varit och gör den sakta men säkert till en kommunal fastighetsavgift. Det är riktigt att Lagrådet har haft invändningar mot vokabulären. Jag kan hålla med om att det är lite oegentligt, för i praktiken är det fortfarande en skatt. Men så småningom, när lagen medger detta, måste även de som kritiserar vokabulären inse att det är ett uttag ur kapitalbeskattningen och att man lägger över detta genom ett avräkningssystem till kommunerna. Därför är det inte oegentligt, även om det till vokabulären är formellt fel att kalla det för en kommunal fastighetsavgift framöver.

Hur bor vi? Vi bor inte hos grannen. Vi bor i en egen lägenhet, i bästa fall i ett eget hus eller en egen villa. Den här regeringen har gjort en sak redan, nämligen satt stopp för de fortsatta väldiga höjningarna av bostadsbeskattningen. Det är det viktigaste man hitintills har åstadkommit. Redan första året, genom frysningen av taxeringsvärdena och så vidare, har man sett till att ingen får höjda bostadskostnader.

Herr talman! Detta gäller inte minst dem som bor i lägenheter. I motsats till Socialdemokraterna har vi sett till att sänka beskattningen på hyreslägenheter – eller flerbostadshus som det heter – från 0,5 till 0,4 procent och också sett till att 2007 års allmänna fastighetstaxering i flerbostadshus inte ska få genomslag. Ur tabellerna från den socialdemokratiska regeringen framgår att man hade räknat med att man skulle ta in detta från hyresgästerna i hela landet. Det hade kostat dem miljarder kronor. Det är miljarder det är fråga om.

På samma sätt har man fryst också för villor. Man kan diskutera den exakta summan beroende på hur man ser på uppräknigen i olika år med

taxeringsvärdena, men det kostar ungefär 8 miljarder kronor mindre att bo i bostäderna jämfört med om vi hade haft kvar den gamla politiken. Det är det viktiga. Det är ungefär 8 miljarder.

Man kan gå ännu längre tillbaka. Tidigare hade vi subventioner på 40 miljarder kronor från staten till räntebidrag. Nu har vi en bostadsbeskattning som ligger på ungefär 25–30 miljarder, närmare 30 miljarder. Vi gör ingenting åt kommersiella fastigheter den här gången, ska man ha klart för sig, och inte heller åt mark där det inte finns bostäder. De beskattas som tidigare.

Vad var det för jättefel som gjordes? Varför är det så svårt att tro på Socialdemokraterna och andra när de säger att man ska införa en rättvis bostadsbeskattning?

Vad var det för fel på den tidigare beskattningen? Den hade tre fel, trots att vi stod bakom detta. Folkpartiet hörde till dem som stod bakom 1991 års skattereform och drev denna.

Grunden för det som inträffat är att vi har fått sådana jättelika taxeringshöjningar. Det har urholkat systemet, och därför måste man göra någonting åt det.

Jag förstår att Göran Persson sade i 2006 års valrörelse att man måste göra någonting åt bostadsbeskattningen. Det driver vanliga människor ur hus och hem.

För det första kom skatten, som vi var med på en gång i tiden, att strida mot förmågeprincipen. Det var inte längre skatt efter bärkraft, vilket man kan säga att den gamla schablonmetoden före 1991 var.

För det andra bröt det mot förutsägbarhetsprincipen. Man kunde inte påverka detta. Det berodde på hur grannarna hade det. Vad min granne Pettersson betalar i skatt ska inte påverka min skatt. På just bostadsområdet kom det att påverka detta genom det taxeringssystem vi hade. Inte minst Jörgen Johansson i Centerpartiet har med rätta kritiserat effekterna av det. Så kan vi inte ha det.

För det tredje bröt det också mot likviditetsprincipen.

Detta är också en väldig reform för staten och kommunerna. Den balanserar någonstans omkring 16 miljarder kronor. Det kan man inte bara undvika att ta ut, eftersom vi då får inflation. Det var enligt min uppfattning nödvändigt att göra om detta och finansiera det inom hela sektorn.

Det viktigaste är att man ser till att alla, jämfört med det socialdemokratiska förslaget, fick sänkt fastighetsskatt. Det fick man genom att man sänker skatten på taxeringsvärdet från högst 1,0 procent till 0,75 procent. Det gäller alla fastigheter i Sverige om man också tar med flerbostadshusen som sänktes från 0,5 till 0,4 procent. Det är en sänkning med 20 procent.

Sedan har man satt ett övre tak på 6 000 kronor respektive 1 200 kronor. Detta gör det förutsebart för alla som bor i vårt land vilka skatter som kommer att utgå på boendet. Man kommer att veta att det inte är någonting annat.

Denna siffra kommer inte att vara alldeles konstant. Den kommer att räknas upp med ett visst index. Man kan inte säga hur mycket det blir. För en villa för vilken man ska betala 6 000 kronor har man räknat med att det blir 6 153 kronor efter ett år. Det är hanterliga belopp för de allra flesta.

De som kritiserar den här reformen är svaret skyldiga. Vad skulle de vilja ha i stället? Skulle de vilja ha 8 miljarder mer i skatt? I valrörelsen år 2006 fick vi i varje fall inte höra någonting.

Jag är den förste att medge att det har varit många turer i hur det ska finansieras och göras upp. Allting är inte alldeles perfekt i den här reformen. Om vi i Folkpartiet hade fått bestämma alldeles ensamma och haft det mandatet hade det inte sett ut exakt så här.

Fru talman! Om Centerpartiet hade fått bestämma hade det heller inte sett ut exakt så här. I en koalitionsregering får man ta hänsyn till lite olika saker. Det finns delar i reformeringen som jag har en smula svårt att försvara. Det är inget snack om den saken.

Totalt sett är det en glädjens dag för dem som bor i villa, bostadsrätt och hyreslägenheter. De kommer att veta vad de kommer att betala. Det är också bra för kommunerna att de så småningom kommer att få ta över detta. Det kommer att stimulera bostadsbyggandet.

Innan jag överskrider min talartid för mycket vill jag allra sist säga något till Fredrik Olovsson. Jag tyckte inte att han var riktigt korrekt på en punkt. Det var korrekt det han sade, men han utelämnade en sak. Det gällde utländska privatbostäder.

Vi kan vara överens om att det är en smula oegentligt. Det borde Fredrik Olovsson också ha tagit med i sitt anförande om han haft tid. Jag vet inte om han hade det. Skatteverket föreslog redan år 1999 att skatten för utländska bostäder ska slopas.

Ännu tidigare föreslog 1994 års fastighetsbeskattningsutredning också det. Det föreslog också den av P.-O. Edin ledda Egendomsskattekommittén. Jag tar tillbaka att det var P.-O. Edin som ledde den, fru talman. Det var någon annan. Egendomsskattekommittén föreslog det. P.-O. Edin föreslog tvärtom att skatten skulle vara kvar.

Fru talman! Med detta vill jag yrka bifall till utskottets förslag i betänkande SkU10. Det innebär framför allt ett stopp för höjd bostadsbeskattning i Sverige och att man flyttar beskattningen av bostäder från 1991 års regler för kapitalbeskattning till kommunerna.

Anf. 77 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Jag tänkte att jag skulle referera Gunnar Andrén själv lite grann. Det är någonting som du sade förra veckan när vi debatterade skatter. Du läste upp några principer som var intressanta: Den skatt som varje individ är tvungen att betala ska vara känd i förväg och inte bestämmas godtyckligt. Tidpunkt och sätt för betalning liksom den summa som ska betalas ska vara klar och tydlig för den som ska betala och för varje annan person.

Utifrån det tänkte jag ställa en fråga till Gunnar Andrén om ändrade regler för uppskov. Det var det första jag kom att tänka på när jag hörde Gunnar Andrén stå i talarstolen för en vecka sedan och läsa upp detta. Jag tror att det var många som inte i förväg visste att ni skulle ändra de reglerna och höja reavinstkatten och införa en avgift på uppskovet.

Anf. 78 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Det är riktigt att jag tyckte att det var en god princip som Adam Smith hade för sin skattepolitik. Det tycker jag är alldeles riktigt.

Jag har inga svårigheter med att man belägger nya uppskov med en ränta. Om jag inte betalar min skatt ordentligt ska det utgå ränta på den skatt jag inte betalar, och så vidare. Skattekredit ska i princip inte vara befriad från ränta.

Jag ska gärna medge för Marie Engström att när det gäller den kompromiss som har ingåtts och jag står bakom har också jag svårt att hitta goda argument för just räntebeläggningen av tidigare uppskov. Det är en av de oförmligheter som finns i förslaget och som är en kompromiss.

Jag tycker principiellt väldigt illa om retroaktiva skatter. Man skulle ha kunnat använda en annan teknik. Man får väl utvärdera det efter något år och se om det finns andra tekniker för att ta ut samma summa.

Jag har full förståelse för dem som tycker att det finns ett oförutsägarhetsmoment i detta. Jag hoppas att vi i framtiden ska kunna rätta till det om det visar sig att det får vådliga konsekvenser och kanske annars också av rättviseskäl. Jag är inte konform med denna del av bostadsbeskattningen.

Anf. 79 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Jag vill säga så här till alliansen. Jag tycker någonstans att ni gör rätt som tar tag i frågan om uppskoven. Det är i dag 150 miljarder som ligger som en ren skattekredit. Så kan vi inte ha det i all evighet. Jag vill understryka att jag tycker att ni gör rätt.

Jag har också tittat på fördelningsprofilen på uppskoven. Det visar sig att i decilerna 8, 9 och 10 finns tre fjärdedelar och kanske ännu mer av uppskoven medan det i de låga decilerna är väldigt få. Jag tycker att alliansen gör rätt.

Men en sådan genomgripande förändring ska föregås av att det finns förutsägbarhet. Man ska i god tid vara ute och tala om: Nu kommer vi att ändra reglerna. Det kanske ska vara val emellan och en väldigt lång tid.

Jag ser det som ett sätt att ändra en struktur som har blivit lite olycklig i skattesystemet. Men då ska man verkligen ta sig tid och se till dels att människor får information, dels att det finns acceptans och dels att man gör det på ett sätt som är fördelningsmässigt helt riktigt. Jag tycker att det är viktigt.

Om jag fortsätter på temat förutsägbarhet och enkelhet tycker jag, som jag har sagt förut, att hanteringen av begränsningsregeln eller det faktum att ni har två parallella system inte är någonting som är enkelt att förstå för människor. Det kanske inte heller upplevs som rättvist. Jag tycker att ni avfärdade just den frågan väldigt enkelt i er betänkandetext.

Anf. 80 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Ja, det är naturligtvis lätt för oppositionen att angripa de tveksamheter som kan finnas i finansieringen av en så här stor reform. Jag vill dock säga till den ärade publiken att man alltid måste väga detta mot att inte ha gjort någonting alls över huvud taget. Då hade vanliga hyresgäster och vanliga villaägare haft det gamla systemet kvar. Avgifterna hade varit mycket högre för vanliga bostäder. För bostadsrätter hade avgifterna varit 200, 300 eller 400 kronor högre i månaden.

Likväl tycker jag att Marie Engström har rätt i sin princip att man ska vara väldigt varsam med att införa skatter som formellt sett inte är retroaktiva – det är inte den här heller – men som av många människor upp-

levs som retroaktiv beskattning. Det är alldeles riktigt. De som sålde sin lägenhet en gång i tiden visste inte att det skulle räntebeläggas.

Jag är glad att Marie Engström stöder oss i den bemärkelsen att vi har tagit itu med de skattefria krediterna. Jag tror att det tillhör de saker som en eventuell ny regering, om olyckan skulle vara framme, aldrig kommer att ändra på. Det får vi tillgodoräkna oss. Jag tror inte heller att det bostadsbeskattningssystem som så intensivt försvarades av Pär Nuder och hans företrädare Bosse Ringholm kommer att införas igen. Allra minst tror jag att det kommer att kallas rättvist. Jag vet att Vänsterpartiet också har varit väldigt kritiskt mot några delar i det gamla systemet.

Anf. 81 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Fru talman! Gunnar Andrén gör det i någon mån lite lätt för sig. De delar som kan anses vara positiva, sänkningen, är han för, men de delar av kompromissen som innebär höjningar eller försämringar var han egentligen emot. Det är möjligt att det var på det sättet, men det blir lite svårt att debattera frågorna. Det är bäst att Gunnar Andrén tar ansvar för helheten.

Ni är alla väldigt stolta över det förslag som ni genomför. Gunnar Andrén var inget undantag på det sättet. Och nu infrias vallöftet, säger han. Men tycker Gunnar Andrén verkligen att vallöftet infrias?

Var inte vallöftet att taket skulle vara 4 500? Nu blir det 6 000. Sade ni någonting om den nya flyttskatten, som kommer att kunna leda till olika former av inlåsnings effekter och snedheter när människor hellre bor kvar än att flytta fast man kanske borde flytta för att det blir lättare att få jobb eller för att man bor bättre i en lägenhet på äldre dagar till exempel?

Det var mina frågor till Gunnar Andrén.

Anf. 82 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Jag är glad och stolt och lycklig över att vi har fått stopp på den fortsatta höjningen av bostadsbeskattningen. Det är det allra viktigaste. Med Fredrik Olovsson, kanske till och med som biträdande finansminister i en ministär Persson, hade vanliga människor fått åtskilliga hundratals kronor högre avgift. Det är fråga om en höjning med 8 miljarder kronor. Hela den här reformen balanserar på 16 miljarder, och kanske en strid om den sista miljarden i finansiering. Det är vad det är fråga om.

Detta säger jag för att vi ska få perspektiv på att det är olika alternativ och nästan olika storheter som det handlar om.

Jag är väldigt nöjd med detta. Sedan är jag helt på det klara med att vi inte kunde garantera att det skulle bli just 4 500, 6 000 eller 2 800 kronor. Det var räkneexempel, som jag ser det. Många uppfattade det som löften – jag inser detta. Man vill alltid ha de bästa löfterna.

Det var Socialdemokraterna som satt på regeringsmakten då och absolut inte ville räkna på någonting annat än sina egna förslag. När vi nu har kommit till regeringsmakten har vi fått se att det finns en del komplikationer – det är jag den förste att erkänna – inte minst i lagstiftningssyfte med att lyfta över någonting som är en skatt till att bli en kommunal avgift. Det gör man inte i en handvändning.

Jag har aldrig förnekat att flyttskatten med den utformning som den har fått kan ha vissa negativa konsekvenser. Därför säger jag – det tror jag att alla är medvetna om – att vi inte får vara så halsstarriga som Soci-

aldemokraterna var och säga att man aldrig någonsin kommer att kunna ompröva detta. Jag är fullt beredd att driva att vi ska titta på vilka effekter detta får.

Anf. 83 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Fru talman! Gunnar Andrén säger att Socialdemokraterna aldrig gjorde några förändringar i det här systemet, men det är inte sant. Det genomfördes en rad förändringar till följd av de stigande fastighetsvärdena för att mildra effekterna. Det är inte med sanningen överensstämmande.

Gunnar Andrén tillhör dem som i Svenska Dagbladet den 7 augusti anslöt sig till uppfattningen att man kanske borde ha en något högre gräns för dem som har de allra största och dyraste husen, att det kanske var mer rimligt att betala 10 000–15 000 för de riktiga lyxvillorna. Det var den uppfattningen som skatteutskottets ordförande hade, och Gunnar Andrén anslöt sig till den.

Då hade skillnaderna mellan dem som har de riktigt stora och dyra husen och dem som har mer normala villor blivit lite mindre, kanske lite mer anständiga. Nu blir det kolossalt stora skattesänkningar för dem som har de allra finaste husen.

Det visar sig också att det återigen är de som har de allra högsta inkomsterna som vinner på den borgerliga regeringens förslag. De som har mindre och vanliga hus och de som har lägre inkomster får däremot inte de här stora sänkningarna – de kanske inte får några sänkningar alls utan i några fall höjningar. Samtidigt vet vi att det blir sjuka, arbetslösa och pensionärer som får bära väldigt mycket av de försämringar som regeringen också inför.

Anf. 84 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! På den första punkten är jag villig att absolut hålla med Fredrik Olovsson. Om jag gav intryck av motsatsen är det absolut fel.

Socialdemokraterna ändrade sin fastighetsskattepolitik. Ja, det var nästan varje månad man fick ta ställning till olika nya begränsningsregler. De kom stup i kvarten. Vi sade nej till er fastighetsskattepolitik i början på 2000-talet – inte minst kd drev att man måste göra upp med detta. Effekten blev att allt fler grupper, stora grupper vanliga människor, kom att omfattas av de här undantagen. Till slut var det, fru talman, 350 000 skattebetalare och hushåll som kom att omfattas av undantagsreglerna, som vi var med om att godkänna.

Vi var med och godkände alla dessa avdrag, därför vi insåg att konsekvenserna av er skattepolitik drabbade enskilda människor så fruktansvärt hårt. Vi var med på alla. Om ni hade kommit med fler undantagsregler hade vi stött dem också, därför att vi ville skydda dem som skulle betala detta. Det var vanliga människor, som inte sällan hade byggt sina villor själva, som nu drabbades orimligt hårt.

Fredrik Olovsson frågade om man kunde tänka sig en annan avgift än 6 000 kronor eller 2 800 kronor. Denna fråga kunde man överväga, och då hade man sluppit en del andra avvägningar. Det är ingenting att hymla med. Det vet ni som har suttit i en koalitionsregering eller varit beroende av ett annat parti. Ibland måste man göra avkall på en del principer. Jag har aldrig stuckit under stol med det. Även om jag inte har nämnt just

summan 10 000 eller 15 000 har jag aldrig stuckit under stol med att jag tycker att man kunde ha gjort en annan avvägning mellan de 6 000 kronor och de andra saker som kom i stället. Jag hade varit förespråkare för en något högre avgift.

Nu står jag bakom den här kompromissen, och det gör jag med glädje och stolthet. Nu kan folk ha råd att bo kvar, och det var det viktigaste som vi lovade i valrörelsen.

Anf. 85 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande och därmed avslag på reservationen.

Vi debatterar nu en fråga som berör hela Sveriges befolkning på ett alldeles speciellt sätt. Den rör något så fundamentalt som vårt boende: beskattning av bostäder, egnahem, bostadsrätter, hyresrätter och fritidshus.

Den är en viktig hållpunkt i alliansens och mitt partis arbete för att skapa en moralisk legitimitet i boendebeskattningen. Nu avskaffas den statliga fastighetsskatten.

Propositionen *Avskaffad statlig fastighetsskatt, m.m.* är historisk. Utskottsbetänkandet ger i så måtto med sin rubrik inte fullt ut rättvisa åt innehållet. Samtidigt kunde reformen självklart ha varit ännu radikalare. Men nu förpassas en orättfärdig skattekonstruktion till den politiska idéhistorien.

Fru talman! Turerna har varit många genom åren, men med detta beslut, som kommer på måndag, knäcks det system som har drivit människor från deras hem på grund av grannars husaffärer och skenande marknadsvärden. Jag hoppas att det blir för gott. Vi i alliansen hoppas att det blir för gott.

Väljarna kommer att avgöra detta. Oppositionen kan i dag ge oss besked i denna kammare om ni kommer att gå till val på att återinföra den statliga fastighetsskatt som vi nu avskaffar.

Fru talman! Fastighetsskatten är Sveriges mest impopulära skatt. Den har krävt otaliga ändringar i form av sänkningar, jämningsregler och begränsningsregler. I natursköna områden längs våra kuster eller i expansiva orter kring våra storstäder har marknadsvärdena rusat i höjden. Den bofasta befolkningen har körts i väg av stigande fastighetsbeskattning eller tyngs av årliga orimliga skatter på egendom. Områden har segregrats efter inkomst.

Till råga på allt har skatten beräknats som en kapitalskatt på fiktiva intäkter. Det har varit en skatt på en inkomst som inte finns. Regelverket har dessutom varit så svårt att det har varit omöjligt för fastighetsägare att själva räkna ut sin skatt.

Dessutom har konstruktionen att taxeringsvärdet ska följa marknadsvärdet med 75 procent inneburit att varje fastighetsägare tvingas svara på närgångna frågor om kök och toaletter från tak till golv, om klinker och kakelplattor. Det har varit som om fogden kommit hem och synat ens eget hem i alla dess delar. Sedan har värdet räknats utifrån vad andra skulle vara beredda att betala utifrån grannars försäljningar i samma värdeområde.

Skatten har motiverats med att huset eller bostadsrätten hade kunnat hyras ut till marknadsvärde, och när så inte är fallet är det som om man

hyr av sig själv. En sådan skattekonstruktion bör och ska avskaffas. Den kommer nu att avskaffas.

Fru talman! En fastighetsskatt som den vi har haft där inkomsten är fiktiv eller konsumeras upp av ägaren själv kan vi inte ha kvar i Sverige. Motiveringarna bakom fastighetsskatten som en del av kapitalinkomstbeskattningen har varit av minst sagt verklighetsfrämmande slag.

I grund och botten har fastighetsskatten dock varit en skatt på ägande. Det är naturligtvis där den verkliga ideologiska skillnaden ligger. Oppositionen vill beskatta ägande. Vi vill göra det i så begränsad grad som möjligt. I gammal socialistisk tradition är också ägande och kapitalackumulering något ont och något som oppositionen hyser misstänksamhet emot.

Självklart vill vi ha ett Sverige där människor har rimliga och goda arbetsvillkor. Men ett Sverige där alla hålls kvar i den undre medelklassens nivå är inget som samhället gemensamt vinner på.

Kapital, menar vi kristdemokrater och vi i alliansen, ska ses som medel och inte som något ont i sig. Kapital ska förvaltas, och det ska förvaltas och användas väl. Det är inte något ont i sig, och där finns en ideologisk skillnad gentemot partier med socialistisk grund.

Fru talman! Alliansen ersätter nu detta orätfärdiga skattesystem med en ordning som svenska folket förstår och kan acceptera, åtminstone den breda majoriteten. Det är vi övertygade om.

Det införs nu en kommunal avgift för småhus om 6 000 kronor per år som tak eller om 0,75 procent av taxeringsvärdet om det är lägre. Detta innebär att småhus med ett taxeringsvärde runt 800 000 kronor beskattas med 0,75 procent av taxeringsvärdet i kommunal fastighetsavgift medan man för högre taxerade småhus betalar 6 000 kronor per år. För bostadslägenheter i flerbostadshus blir avgiften 1 200 kronor per år eller 0,4 procent av taxeringsvärdet om det är lägre. Detta skapar möjligheter till sänkta hyror eller månadsavgifter i bostadsrättsföreningar.

Det första året minskas kommunens statsbidrag med intäkterna från avgiften. Därefter tillförs kommunerna den nya fastighetsavgiften för nya fastigheter. Därmed skapas möjligheter till en nettovinst för kommunerna. Det blir också ett bra incitament för landets 290 kommuner att stärka sin ekonomi med nya, attraktiva bostadsområden för såväl fastboende som fritidshus.

Jag menar att detta ger oerhörda möjligheter – inte minst i turistlän som mitt eget Dalarna – för kommunerna att stärka sin ekonomiska bas. Nu kommer – och det är en viktig del av reformen – fritidshuset att beskattas i den kommun det faktiskt ligger i.

Kapitalvinstskatten på sålda hus höjs marginellt från 20 till 22 procent och uppskovsbeloppet beläggs med en ränta på 0,5 procent. Räntebeläggnings med 0,5 procent är den punkt som har väckt mest debatt och där man har fått mest negativa kontakter från väljarna. Men jag kan inte konstatera annat än att vi är en del av Europeiska unionen, och med de beslut som EU-kommissionen har fattat måste vi här i riksdagen och en ansvarsfull regering säkra att de 220 miljarder som finns ackumulerade i uppskov på något sätt kommer statskassan till del förr eller senare. Jag tycker inte att oppositionen har varit riktigt tydlig om detta. Därtill görs vissa ytterligare begränsningar av uppskovsmöjligheterna vid arv och gåva samt vid köp av billigare ersättningsbostad.

Genom att skatteuttaget på boendet totalt sett sänks med 8 100 miljoner kronor jämfört med det tidigare systemet förbättras också boendeekonomin för hushållen som helhet, och det kraftigt. Vi får nu ett system där ingen kommer att behöva flytta på grund av framtida prisstegringar på fastighetsmarknaden.

Jag vill nu, fru talman, gå över till något av det som oppositionen framför i sin gemensamma reservation. Där talas från socialdemokratiskt, vänsterpartistiskt och miljöpartistiskt håll om att man inte anser att vi behöver ta ut mer skatt på boendet i dag. Detta måste tolkas som att den skattesänkning på 8 100 miljoner kronor som alliansregeringen genomförde direkt efter maktskiftet är något som tillstyrks av oppositionen och att oppositionen inte vill höja skattenivån på boendesidan till den nivå som var före regeringsskiftet. Så tolkar jag det, och om det är en feltolkning är jag tacksam för att den bemöts. Om den är korrekt är det bra med en bekräftelse också.

Samtidigt framför de tre oppositionspartierna följande synpunkter. Man skriver: ”Mot bakgrund av de principer som tillämpas kan vi inte föra fram ett förslag till kammaren som innebär att avslagsyrkandena i våra nu aktuella motioner tillgodoses fullt ut. Därför för vi till omröstning i kammaren i stället fram ett förslag om att regeringen ska tillsätta en parlamentarisk utredning med syfte att se över hela boendebeskattningen.”

Min fråga till oppositionen är: Innebär detta att ni tycker att det system som vi hade före valet är det system som svenska folket ska leva med även under 2008 och den tid det kan ta innan denna parlamentariska utredning blir klar? Det är ett viktigt besked.

Oppositionens reservation tarvar en del förklaringar. Ni skriver att de största skattesänkningarna går till dem som har de exklusivaste och högst taxerade villorna. Men ni skriver inte att de mest betydelsefulla sänkningarna går till dem med normala eller låga inkomster som råkar ha sina hus på fel ställen. Ni tar heller inte upp frågan om det är ett legitimt system att beskatta efter marknadsvärde.

Nej, vi menar från alliansens sida att ni döljer en gammal skatteprincip, som i grund och botten är socialistisk till sin natur. Ni beskattar ägande. Och så lappar ni och lagar och mildrar när ni ser att vanligt folk som bor fel tvingas sälja sina hus och flytta på grund av en beskattning som är konfiskatorisk till sin natur.

Vi menar från alliansens sida att ni borde säga som det är, att ni vill beskatta ägande och att detta är en socialistisk grundprincip.

Fru talman! Vi anser att den gamla fastighetsskatten, som vi nu förpassar till historien, har byggt på att beskatta kojor som om de vore slott.

Fru talman! Oppositionen har velat beskatta fastigheter. Man har sett dem som stabila och viktiga skattebaser, som man skriver i reservationen. Men man skriver ingenting om legitimitet och hur oppositionen tänker sig att beskattningen ska bli framgent. Det är en parlamentarisk utredning som föreslås.

Fru talman! Det finns anledning att avrunda detta tal i en stor och viktig och, vill jag påstå, historisk fråga och debatt här i kammaren. Vi kristdemokrater har drivit frågan om fastighetsskatten i många år. Vi är oerhört tacksamma för det goda samarbete vi har haft i denna fråga med Moderaterna, Centerpartiet och Folkpartiet.

Enskilda partier – det har givits uttryck för detta – och enskilda ledamöter kan uppleva att det finns delar i detta som inte fullt ut tillgodoser de ursprungliga intentioner som fanns. Ändå är detta sammantaget en mycket god, mycket värdefull och mycket positiv reform. Den innebär att vi får ett system som är mer legitimt och mer rättfärdigt.

Den fråga, fru talman, som vi alla måste ställa oss är om det nya systemet är bättre än det gamla socialdemokratiska systemet med skenande fastighetsskatt.

Fru talman! Vårt svar, som kristdemokrater och som alliansföreträdare, på den frågan är ett tydligt ja.

Anf. 86 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Fru talman! Jag kan inte låta bli att fråga Lennart Sacrédeus hur han kan bortse från att det faktiskt finns ett antal människor som får gigantiska skattesänkningar till följd av det här förslaget. Det handlar faktiskt om över 100 000 kronor om året i sänkt skatt. Hur kan man bara bortse från det när vi samtidigt vet att landets pensionärer är de som får ta smälten med tanke på de förändringar som nu genomförs?

Anf. 87 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Tack, Fredrik Olovsson, för frågan! Det sticker självklart i ögonen att en del människor får enorma skattesänkningar. Jag säger inte som kristdemokrat till dig som socialdemokrat att detta är någonting man kan vifta bort. Men jag tycker att ni också självkritiskt borde fundera på om det var rimligt att människor hade dessa enorma skattesatser för sitt boende.

Du utgår från att skattesänkningen i sig är fel, men du tar för givet att det ursprungliga läget i sig var legitimt och rätt. Om vissa – och så är det ju – får en skattesänkning på 100 000 kronor eller till och med mer per år tycker jag att den ärliga motfrågan är: Var det rimligt att man skulle bli så beskattad i sitt boende som man faktiskt blev tidigare?

Jag tycker – och det är en ideologisk fråga för alliansen – att vi inte har något att tjäna på att beskatta människor så att de på något sätt känner sig bestraffade. Jag uppfattade Fredrik Olovssons fråga som att ni i grund och botten tyckte att det var rätt åt dem i stora hus som hade höga fastighetsskatter. Vi har inte riktigt den medborgarsynen från alliansens sida.

Anf. 88 FREDRIK OLOVSSON (s) replik:

Fru talman! Jag har förstått att vi har lite olika syn, i opposition och majoritet, på vad som är rimliga skatter. Vi tycker att det är rimligt att de som har de allra högsta inkomsterna, de stora förmögenheterna och de stora dyra husen ska betala mer i skatt än andra.

Nu går utvecklingen åt andra hållet. Det blir de som har de stora dyra husen, de riktigt lyxiga villorna, de som har de högsta inkomsterna och de som har de stora förmögenheterna som vinner väldigt kraftigt på de förslag som röstas igenom här före jul. Samtidigt drar man åt tumskrubarna på sjuka och deltidsarbetslösa. Landets pensionärer blir i vanlig ordning utan när Kristdemokraterna får vara med och bestämma.

Jag tycker att det är tråkigt. Utvecklingen i Sverige på det här området går åt fel håll. Jag tycker också att det är märkligt med tanke på att det går så bra för Sverige. Vi har stora överskott i den offentliga ekonomin. Ska man då verkligen behöva göra de här stora försämringarna just för de människor som är mest utsatta? Det är bara att beklaga, men det är väl det som debatten kommer att handla om i nästa valrörelse, antar jag.

Anf. 89 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag tycker att debatten här i kammaren, bäste Fredrik Olovsson, ska handla om den slojade och avskaffade statliga fastighets-skatten.

Jag och alliansen som helhet delar inte det Fredrik Olovsson säger om sjuka, pensionärer och arbetslösa. Det är en politisk bedömning som Socialdemokraterna har all rätt i världen att göra. Den är inte vår.

Fredrik Olovsson har också möjlighet att nämna att vi har en rekordlåg arbetslöshet i vårt land och att detta är något som kommer alla till del, inte minst dem som var utanför arbetsmarknaden.

Nu får jag inte själv gå på niten att inte hålla mig till ämnet, utan jag ska prata om den statliga fastighetsskatt som vi nu ska avskaffa.

Fredrik Olovsson nämner inledningsvis i sin replik – jag uppskattar att vi tar en debatt på det här sättet – att människorna med de allra högsta inkomsterna och förmögenheterna ska beskattas. Men vad fanns det för garanti för att det verkligen var de med höga inkomster eller stora förmögenheter som bodde i de hus som hade den här enormt höga fastighetsbeskattningen?

Det som jag har nämnt – jag kan hålla med om att jag kan ha gjort det till leda – är att den gamla statliga fastighetsskatten byggde på fiktiva värden, på pengar som inte fanns i handen.

Jag noterar också att Fredrik Olovsson inte i sin replik tar upp det som jag nämnde i mitt anförande. Innebär Socialdemokraternas reservation, tillsammans med Vänstern och Miljöpartiet, att ni godkänner den skattesänkning som vi gjorde på fastighetsskatteområdet på 8 100 miljoner kronor? Och innebär den parlamentariska utredning som ni ville tillsätta att ni ville att det gamla systemet som folk ogillade så mycket – och Göran Persson tror att ni gjorde ett strategiskt fel i själva valet – bara skulle rulla på tills utredningen hade blivit klar?

Dessa frågor förblir obesvarade, men jag tackar varmt för frågorna som ställdes.

Anf. 90 TOMMY WAIDELICH (s):

Fru talman! Så här sent i debatten kanske det är svårt att föra in så mycket nya saker, men några kommentarer är ändå på sin plats.

För det första blir jag lite förvånad. Det är lite häpnadsväckande att höra Lennart Sacrédeus motivera den nya flyttskatten, skatten på uppskoven, med att EU kräver det, att vi ska göra EU-kommissionen till lags. Lennart Sacrédeus har väl inte gjort sig känd för att springa EU-kommissionens ärenden.

För det andra stämmer det inte. Det här med uppskov är väldigt ovanligt inom EU. Det är en särskild kommentar.

Sedan gäller det de kommentarer som många borgerliga debattörer här har haft. Man betraktar i princip den nya flyttskatten och förändringarna på fastighetsskatteområdet som ett nollsummespel där de som får de enormt stora skattesänkningarna, det vill säga de som bor i lyxvillorna, själva är med och betalar med den nya flyttskatten på uppskoven. Men det stämmer inte.

Jag kan ta min egen region, Stockholmsregionen, som exempel. Enligt Skatteverket är det drygt 130 000 som har uppskov i Stockholmsregionen. Så många lyxvillor finns det inte i Stockholmsregionen. Vad verkligheten säger är att det är folk med låga och normala inkomster som har de här uppskoven. Det är många pensionärer och många barnfamiljer som kommer att få vara med och betala för de stora skattesänkningarna för de så kallade lyxvillorna. Det är en djupt orättvis politik, och det är inte ett nollsummespel som en del borgerliga debattörer försöker göra gällande.

Jag ska ta några exempel. Jag har ett exempel på en ensamstående pensionär i Järfälla utanför Stockholm som i våras sålde sitt hus och köpte en nyproducerad bostadsrätt. Från den 1 januari ökar hennes boendekostnader med över 700 kronor per månad, så länge hon lever, vilket inte ingick i boendekalkylen när beslutet togs om ett nytt och tryggare boende på ålderns höst.

För henne och för många äldre innebär införandet av en flyttskatt en ökad orättvisa och en ökad otrygghet.

Ett annat exempel är barnfamiljen som i våras sålde sin tvårummare i Stockholms innerstad och köpte ett radhus i Vällingby utanför Stockholm. Deras boendekostnader ökar med 8 000 kronor om året, något som inte heller fanns med i kalkylen när de köpte sitt radhus. Värdet på deras radhus har dessutom sjunkit sedan de köpte. En tredjedel av deras vinst är raderad, men de måste ändå betala ränta utifrån det höga marknadsläge som rådde i våras.

Det säger sig självt att det här är orimligt. Anledningen till att vi inte har en skatterevolt som Fredrik Schulte här påpekade i sitt anförande är att folk i allmänhet inte känner till det här. Det kommer att bli verklighet våren 2009 när skatteuppgifterna skickas ut till hushållen. Då är jag övertygad om att vi kommer att få se en skatterevolt.

Att så här i efterhand – jag tror att det är det mest stötande – ändra på spelreglerna är orättvist. Och det är tveksamt om den här nya flyttskatten skulle hålla för en prövning i Europadomstolen för mänskliga rättigheter. Jag har väldigt svårt att förstå hur ni borgerliga ledamöter kan försvara den här skatten, den retroaktiva skatt som nu lägger sig som en våt filt över många familjers och pensionärers hushållsekonomi.

Den har också andra inslag som är negativa. Den skapar mindre rörlighet. Ni pratar om att ni ska ha ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Folk ska flytta dit där jobben finns. Ni försvarar för folk att flytta med den här flyttskatten. Det blir svårare för företag att rekrytera när det inte kommer ut några nya bostäder på bostadsmarknaden. Det här förstärks också av er politik där ni har dragit ned på räntebidragen.

Det är en tillväxtfientlig politik som drabbar hela Sverige. Den drabbar tillväxtregioner som Stockholm, Göteborg och Malmö. Den drabbar till syvende och sist hela Sverige.

Det är mycket förvånande att höra er argumentation. En del av argumenten är häpnadsväckande. Men hur som helst ser jag fram emot en fortsatt debatt. Jag tror också att vi kommer att få se ett växande folkligt missnöje med det här.

Med det vill jag yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen och motionen Sk15.

Anf. 91 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag får tacka Tommy Waidelich för det här inlägget. Jag fick en liten släng om hur jag hade röstat i folkomröstningen 1994. Men det tycker jag att vi så här 13 år senare kan bjuda på.

Tommy Waidelich talar mycket systematiskt om en flyttskatt. Då har jag en fråga tillbaka. Innebär den parlamentariska utredning som ni socialdemokrater vill genomföra om er reservation går igenom tillsammans med Vänstern och Miljöpartiet ett löfte till landets fastighetsägare att ni kommer att verka för att denna räntebeläggning kommer att tas bort? Är detta ett direktiv som ni kommer att ge? Det kan vara värdefullt att få ett entydigt svar på den punkten.

Jag vill ställa en annan fråga: Hur ser ni på det som EU-kommissionen ändå har konstaterat? Om man säljer ett hus i Sverige och sedan tar med sig uppskovet när man köper det nya huset i Grekland eller på Cypern så kan man sälja huset vidare, och Skatteverket har ingen tillgång över huvud taget till några handlingar.

Jag vill verkligen att du ska veta att detta är en genuin oro. Man kan alltid ha diskussioner om vad som är den bästa modellen, men vi är genuint oroliga över att vi får en skatt, en reavinstbeskattning, som bara rinner ut i sanden. Det är därför som vi senare i eftermiddag kommer att diskutera detta när det gäller förmögenhetsskatten. Vi menar att till sist blev den, Tommy Waidelich, en skatt som vissa kunde betala men som väldigt många kunde slippa att betala och vara fullt lagliga. Antingen har vi en skatt, och då ska det betalas, eller så har vi inte en skatt, och då gäller det för alla.

Jag tycker att det är jättespännande när du talar om en skatterevolt, att det kan ske på fastighetsskattesidan. En skatterevolt kommer att ställa krav på allianspartierna. Den kommer också att ställa krav på Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det innebär sänkta skatter i så fall.

Anf. 92 TOMMY WAIDELICH (s) replik:

Fru talman! När jag pratar om en skatterevolt pratar jag om de orimliga effekter som vi har av den nya så kallade flyttskatten. Jag tror precis som andra talare i dag – Fredrik Olovsson sade samma sak – att folk inte är medvetna än om det som ni nu genomför. Det kommer att visa sig våren 2009 när skattebeskeden skickas ut. Då blir det tydligt för var och en. Det är möjligt att det blir en debatt innan. Det är det som jag tror att det kommer att bli en revolt kring.

Det är framför allt för att det är en retroaktivitet, det vill säga även om skatten införs nu från den 1 januari 2008 så har folk gjort kalkyler på gamla spelregler. Det är det som jag tror att folk upplever som orättvist. De har gjort upp sin planering. De har planerat sin hushållsekonomi efter de spelregler som rådde när de sålde det gamla boendet.

Nu slår ni bort det, och nu sitter man där och får besked om att pengarna inte räcker till hushållsekonomin. Där tror jag att vi kommer att få se en skatterevolt.

Anf. 93 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Fru talman! Jag tackar Tommy Waidelich för de kommentarerna och de synpunkterna. Ni talar om orimliga effekter. Du nämnde i ditt anförande 130 000 fastighetsägare i ditt eget län och valkrets Stockholms län. Det är förvisso många människor. Men frågan står ändå obesvarad: Hur hanterar vi den problematik som jag beskrev? Jag valde Grekland och Cypern. Jag kunde ha valt Spanien eller Portugal, andra exempel inom unionen, eller kanske Bulgarien som en del nu reser till och köper hus i. Den frågan står obesvarad.

Jag läser upp än en gång vad ni från oppositionens sida säger: Mot bakgrund av de principer som tillämpas kan vi inte föra fram ett förslag till kammaren som innebär att avslagsyrkandena i våra nu aktuella motioner tillgodoses fullt ut.

Tommy Waidelich, verkligheten är ibland så komplicerad att man ser ett problem men man vet inte riktigt hur man ska lösa det. Om ni finner oss tomhänta – säg gärna det – tycker jag att vi är lika tomhänta på bägge sidor. Faktum är att Europeiska unionen – då kommer vi tillbaka till folkomröstningen 1994 – nog har ändrat spelvillkoren för både er och oss.

Kritisera gärna detta! Men gör det mer trovärdigt utifrån hur ni vill ha det i stället själva. För jag tror att ni kommer att ha det lika lätt eller lika svårt att lösa denna fråga.

Retroaktivitet skulle väl innebära, utifrån min förståelse av det ordet, att uppskov som är från 1998, 1991 eller 1982 retroaktivt beskattas, och så får man en klumpsumma på detta fram till den 1 januari 2008. Det här är inte retroaktivt i den bemärkelsen, utan det löper från den 1 januari 2008. Om det skulle visa sig att det blir en enorm revolt 2009 ska den tacklas av bägge politiska sidor.

Anf. 94 TOMMY WAIDELICH (s) replik:

Fru talman! De facto blir det en revolt för det som ni har gjort. Ni måste ta ansvar för de beslut som ni fattar. Det är i och för sig hedrande att Lennart Sacrédeus frågar mig om lösningarna, men det är inte jag som har skapat problemen. Det står tydligt i vår motion att vi är emot den här så kallade flyttskatten. Är det jag som är svaret skyldig hur man ska klara det gentemot EU-kommissionen? Det tycker inte jag.

Vi kan diskutera vilka krav EU-kommissionen ställer och vad som gäller i andra länder. Jag har fått en sammanställning här av Skattebetalarna, en lista över reavinstskatten i andra länder. Det är bara Portugal och Spanien på den listan som har uppskovssystem. Spanien har dessutom skattefritt för pensionärer från 65 år. De flesta länder, Danmark, Estland, Frankrike, Lettland, Nederländerna har skattefritt. En del har det efter två, tre eller fem års innehav. Så jag förstår inte problemet här.

Det är inte vi som har skapat problemen. Det är ni som har gjort det. Då får ni städa upp i egen bur.

Anf. 95 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Det är klart att man kan fundera över vad man lägger in i begreppet flyttskatt. Jag tror som sagt att vi lägger in olika saker. Att vi räntebelägger uppskovet ser inte jag som en form av flyttskatt – tvärtom. Det är en rimlig form av betalning för ett lån man har.

Jag återgår till paret i Bromma och paret i Katrineholm. Varför ska paret i Katrineholm missgynnas? De får ju gå till banken och låna, och när Riksbanken gör förändringar påverkar det de lån de har fått lov att lägga in för att köpa en bostadsrätt i Bromma. Varför är det inte rimligt med ungefär liknande förhållanden för dem som har ett uppskov, som alltså lånar pengarna av staten? Det är min ena fråga.

Sedan har vi det här med uppskovet och framtiden. Socialdemokraterna har under de senaste månaderna slagit sig för bröstet och sagt att de är partiet som jobbar mot svartjobb, mygel, fusk och så vidare. Samtidigt finns det kanske en helt annan bakgrund.

Men ändå. Uppskovet på sikt ställer till en hel del problem, och då är min fråga: Tänker Socialdemokraterna avskaffa uppskovet i framtiden? Jag vill återknyta till vad jag sade i mitt inledningsanförande: att uppskovet infördes den 8 september 1993 av den borgerliga regeringen. Under 70-talet fanns det ett uppskov, men det slopades 1991 av den socialdemokratiska regeringen.

Anf. 96 TOMMY WAIDELICH (s) replik:

Fru talman! Jörgen Johansson pratar om paret i Bromma och Katrineholm och diskussionen om hur de ska behandlas när de ska köpa ett nytt boende.

Det stora problemet med flyttskatten är för det första att den är retroaktiv, och det är det jag har fört fram här. Paret i fråga måste, oavsett vilka uppskov de har sedan tidigare, betala en skatt som de inte visste om när de köpte sina villor i Bromma eller i Katrineholm.

Det andra problemet är att detta hämmar rörligheten. Det gör det svårare och dyrare att flytta. Jag får samtal och brev från pensionärer – jag tror att ni andra också får det – om att de inte har råd att flytta utan måste bo kvar, fastän de kanske skulle vilja byta villan mot en lite mindre bostadsrätt. Man vill ha något som är lite mer lättkött och enklare på äldre dagar. Det är de två stora problemen: retroaktiviteten och rörligheten.

Sedan kan man fråga sig hur pass representativa dessa par i Bromma och Katrineholm är. Utifrån mitt perspektiv är det stora problemet i min region att 130 000 människor sitter med uppskov. Många har planerat sin hushållsekonomi efter spelregler som nu ändras.

Anf. 97 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Jag får gå tillbaka och klargöra förhållandena. Paret i Katrineholm har inget uppskov. De två paren har exakt samma utgångsläge, men paret i Bromma har alltså ”fått” 3 miljoner utan någon som helst egen insats, och det är dessa pengar som beskattas och tas med som ett uppskov. Rimligheten är väl att man när man lånar dessa pengar av staten också ska betala en viss ränta på dem. Paret från Katrineholm får ju i det här sammanhanget gå till ett bolåneinstitut och låna pengar. Om jag lånade 3 miljoner för två år sedan visste jag inte vad Riksbanken skulle säga och vad ränteläget skulle bli. Det är en ju retroaktivitet, det

också, på precis samma sätt som detta med uppskovet. Jag ser liksom inte skillnaden.

Anf. 98 TOMMY WAIDELICH (s) replik:

Fru talman! Jag ser problemet för paret i Bromma som under en lång tid har betalat höga räntor på sitt boende och som också har betalat en hög fastighetsskatt jämfört med paret i Katrineholm. Man kan också diskutera hur det har sett ut tidigare. Det är klart att båda paren ska betala en skatt i slutändan, oavsett om de har uppskov eller inte. Men uppskoven är ju till för att man ska kunna byta även i heta områden.

Dessutom tycker jag inte att fallet är så representativt. Det stora problemet är alla som sitter med stora uppskov och som har planerat sin hushållsekonomi efter spelregler som nu ändras.

Anf. 99 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Det är nästan rörande att höra Tommy Waidelich värna om de människor som har sålt och fått stora uppskavsavdrag. Vi vet ju att Socialdemokraterna före 1991 års skattereform motsatte sig att vi tillsammans skulle införa möjligheten att flytta utan att betala skatt direkt. Det var nästa regering och Anne Wibbe som 1993 kom med detta förslag. Det fanns över huvud taget inte från början. Så jag är glad att ni så starkt pläderar för det nu.

Samtidigt vill jag ändå fråga: Är det rimligt som vi har haft det, att just denna form av skattekrediter ska vara helt räntebefriade? Det är en fråga som ni måste ta ställning till.

Jag håller dock med om att det är problematiskt när man gör skatteförändringar och ändrar villkor. Jag köpte min fastighet 1978. År 2001 skärpte ni beskattningen vid försäljning av villa. Tidigare skulle man bara ta upp hälften. Sedan skulle man plötsligt ta upp två tredjedelar. Det var väl också en ändring. Det var i och för sig inte retroaktivitet i den meningen som ni talar om nu. Jag kan gå med på att det faktiskt blir en retroaktivitet för några människor.

Fru talman! Allra sist: I hela landet finns det 233 personer som har en skattekredit på över 5 miljoner kronor, och det är dem ni värnar väldigt starkt. Jag är imponerad över det!

Anf. 100 TOMMY WAIDELICH (s) replik:

Fru talman! Vi är från samma område. Jag pratar om 130 000 bara i Stockholmsregionen, i vår valkrets, som har uppskov och som nu tvingas förändra hela sin hushållsekonomi. Deras kalkyler förändras över en natt genom ert underbara beslut.

Det är i och för sig hedrande och trevligt att ni nu börjar fråga efter våra synpunkter, men varför gjorde ni inte det innan ni kom med dessa dramatiska och retroaktiva förändringar? Vad är beskedet till dessa 130 000? Varför ska ni införa denna retroaktiva skatt? Är det något du kan försvara?

Anf. 101 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Jag hade varit gladare om vi inte hade haft detta, men det ingår i en kompromiss. Det är klart att man kunde ha gjort det på en del

andra sätt rent tekniskt, vilket bland annat Skatteverket har visat. Däremot var det viktigt för oss, och jag förstår inte er riktigt på den punkten, att den skulle finansieras inom ramen för bostadssektorn. Men ni vill ju ha tillbaka den gamla skatten med 8,1 miljarder, som Lennart Sacrédeus hade kommit fram till att det var exakt. Jag sade lite drygt 8 miljarder. Ni vill ju ha 8 miljarder högre skatt för alla som bor. Hur är det med pensionären som du talar om? Skulle inte hon ha fått högre skatt med ett par hundra kronor i månaden för sitt pensionärsboende? Skulle hon undantas? Nej – med er skatt skulle alla i hela landet ha fått högre skatt.

Men jag har en fråga som jag inte fick svar på: Är det riktigt att just de som har fått uppskovsavdrag ska ha en skattefri kredit? Är det socialdemokratisk politik att just den grupperingen ska ha det? Om till exempel Lennart Sacrédeus mot förmodan skulle låta bli att betala skatt på sin vanliga löneinkomst skulle han absolut få en straffskatt på detta. Men om han gör ett uppskovsavdrag skulle han slippa det. Är det rimligt? Är det kongruens i skattesystemet? Jag tycker inte det.

Jag tycker i och för sig som Tommy Waidelich, att det är ett problem att de som tidigare har sålt nu drabbas av en sådan här skatt. Men det måste sättas i relation till att man garanterat skulle ha drabbats av en mycket högre skatt om vi haft kvar ert system, till exempel om man bodde i hyreslägenhet eller så. Ni har ju aldrig kommit med några förslag om att sänka några skatter för hyreslägenheter. Det kan jag lova. Det har jag inte kunnat läsa mig till någonstans.

Anf. 102 TOMMY WAIDELICH (s) replik:

Fru talman! Det är intressant att höra på Gunnar Andréén, och jag beklagar att kompromissen bara var en kompromiss mellan de fyra borgerliga partierna. Hade ni bjudit in oss till samtal, liksom ni gör nu, hade Folkpartiet och Socialdemokraterna kanske kommit fram till en lösning som vi hade kunnat driva tillsammans.

Men allt detta är hypotetiskt. Vi vill hur som helst se över hela skattesystemet. Det sade vi redan före valet. Vi hade inga planer på att öka beskattningen inom bostäder. Det figurerar olika siffror här. Vi beklagar alltså bara att den borgerliga regeringen valde att själv gå fram och skapa ett eget system. Det är bara att beklaga.

Anf. 103 JAN ERICSON (m):

Fru talman! I 20 år har jag jobbat som kundrådgivare och jurist på bank. Jag har på nära håll sett de orimliga och skadliga effekterna av både förmögenhetsskatten och fastighetsskatten. Jag återkommer till förmögenhetsskatten i nästa debatt, men jag tänkte tillföra några tankar om fastighetsskatten – med hälsningar från verkligheten utanför den här kammaren.

Fastighetsskatten bryter mot en grundläggande princip inom skattelagstiftningen, nämligen skatt efter bärkraft. Det finns i dag en liten koppling mellan en persons ekonomiska förmåga och hur mycket fastighetsskatt man faktiskt betalar.

En nybyggd bostadsrätt eller villa för mångmiljonbelopp kan vara helt skattebefriad medan en liten villa på en attraktiv tomt kan kosta stora summor i skatt. Efter hand som politikerna har upptäckt hur fel skatten slår har man pillat och ändrat i reglerna, infört begränsningar, dämpning-

ar och annat för att få bort de värsta avarterna. Men fortfarande är skatten faktiskt ett problem för många. Inte minst skapar den en sådan osäkerhet och otrygghet för framtiden.

Fru talman! Vi kan bråka i denna kammare om räntor och uppskov eller om reavinstskatten ska vara 20 eller 22 procent. Men i grunden är detta faktiskt bagateller jämfört med de nästan katastrofala effekter som den gamla fastighetsskatten skulle ha fått nästa år om den fått fortsätta enligt de gamla regler som gällde när alliansen tog över 2006.

Jag är den första att beklaga alla turerna omkring förändringarna. Men det är väl så att en så stor och ständigt ökande inkomstkälla för staten inte är alldeles enkel att förändra. Hur man än gör upplever någon en försämring, även om det blir bättre för de flesta. Under processens gång har dessutom olika remissinstanser kommit med en uppsjö av olika förslag som har varit helt omöjliga att förena. Det föreliggande förslaget är trots allt en skälig kompromiss, där man har vägt in många olika aspekter och synpunkter.

Att inte alla svenska fastighetsägare ännu har förstått hur de nya reglerna kommer att se ut är ganska naturligt. Men jag är övertygad om att när man gör sin deklaration för 2008 och jämför sin fastighetsskatt med den man betalade för 2006 kommer man att inse förändringen.

Oppositionen har lätt för att kritisera våra förslag men har tydligen svårt att komma på något bättre. Man säger visserligen i sin reservation att man inte anser att vi behöver ta ut mer skatt på boendet än i dag. Det är en ny ståndpunkt från oppositionen, men i vilken mån man kan lita på detta inför framtiden låter jag vara osagt. Tidigare har man i vart fall uppenbarligen inte sett några problem med en ständigt stigande fastighetsskatt som faktiskt drivit människor från deras hem. Jag litar helt enkelt inte på oppositionen i denna fråga, och uppenbarligen är man inte intresserad av att sänka fastighetsskatten – möjligen göra om den.

Fru talman! Det har diskuterats om inte uppskovsmöjligheterna borde tas bort helt och hållet. Jag är glad att de blir kvar. Jag har i mitt yrke sett hur värdefullt det är i situationer där man tvingas byta bostad. Det kan handla om en makes sjukdom som gör att man behöver flytta från sitt tvåplanshus till ett enplanshus. Det kan handla om en makes bortgång som gör att man vill byta sin villa mot en bostadsrätt. Det kan handla om egen ålder eller sjukdom som gör att man behöver bo mer centralt, eller naturligtvis ett bostadsbyte på grund av separation eller arbetslöshet. I alla dessa situationer skulle det vara ett hårt slag om man tvingades ta dyra banklån för att betala en reavinstskatt trots att man egentligen bara byter en bostad mot en annan och inte får loss några pengar. Det är inte heller säkert att det är möjligt att vid det tillfället ta dessa lån så att man har råd att betala skatten.

Jag vill därför göra ett litet påpekande om räntebeläggningen av gamla uppskov. Jag kan i viss mån förstå den principiella kritiken mot detta. Men jag kan också konstatera att de som får betala de största räntorna oftast är desamma som de som har fått störst sänkning av fastighetsskatten. Det är ju så att ju större uppskov man har fått desto dyrare ersättningsbostad har man köpt. Ju dyrare bostad man har köpt desto mer kommer den sänkta fastighetsskatten att betyda. Omvänt: Ju billigare hus man äger desto lägre uppskov med gamla vinster har man av naturliga skäl, vilket gör att räntekostnaden blir lägre.

Även när det gäller bostadsrätter uppstår ofta samma effekt. Den med en ny dyr lägenhet bor ofta i ett högt taxerat hus och får del av fastighetens stora skattesänkning. Detta kompenserar till stor del räntebeläggningen av uppskovet från föregående bostad. Bor man i en billigare lägenhet är uppskovet av naturliga skäl mindre – och räntan blir mindre.

Detta gör att jag trots allt tycker att det finns en viss rättvisa i räntebeläggningen, där de som tjänar mest på reformen också får vara med och betala mer av finansieringen. Även om man räknar ihop fastighetsskatten och räntan på gamla uppskov blir det totalt sett en förbättring för de allra flesta jämfört med hur det såg ut före valet 2006.

Fru talman! Om man lyfter blicken från detaljerna kan man konstatera några saker.

Fastighetsskatten blir nu antligen förutsägbar för framtiden. Uppskovsmöjligheterna blir kvar. Statens samlade skatteuttag blir betydligt lägre än vad det var när den nya regeringen tillträdde. En särskilt gynnsam regel för pensionärer med låg pension kommer faktiskt att införas. Det framgår av utskottets betänkande.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 17 december.)

9 § Förlängd redovisningsperiod och vissa andra mervärdesskattefrågor

*Förlängd
redovisningsperiod
och vissa andra
mervärdesskattefrågor*

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU14
Förlängd redovisningsperiod och vissa andra mervärdesskattefrågor
(prop. 2007/08:25).

Anf. 104 HANS OLSSON (s):

Fru talman! Under mitt första ett och ett halvt år som nyvald riksdagsman har jag fått lära mig mycket. Bland annat har jag den hårda vägen lärt mig att när det kommer en proposition där det står ”med mera” eller ”vissa andra frågor” brukar det vara besvärligt. Det har det varit den här gången också med propositionen om förändring av mervärdesskatten.

Vi socialdemokrater är helt ense med den borgerliga majoriteten om att vi ska förlänga redovisningsperioden till tre månader för mindre företag när det gäller mervärdesskatten. Det tycker vi är bra, och det är viktigt.

Samtidigt måste jag ändå säga att vi känner oss lite förvånade över att inte den borgerliga majoriteten delar vår åsikt att det är viktigt, när den förändringen till tre månader görs, att man då också utvärderar hur detta kommer att fungera. Det gäller speciellt nu när vi har fått den här skattefelskartan på 133 miljarder från Skatteverket. Av dem är 35 miljarder moms. Då känner vi socialdemokrater en viss oro, nämligen att när vi förlänger perioden för momsinsbetalningen finns det möjlighet till ökat fusk med momsen. Jag förväntar mig inte att den borgerliga majoriteten ska rulla runt på ryggen och säga att de ger sig och att vi har rätt, men de

hade kunnat säga att det inte är ett dumt förslag och att det är viktigt att följa upp. Nu har det inte blivit så, och vi beklagar det.

Sedan finns det vissa andra mervärdesskattefrågor i propositionen. Den innehåller fler saker än förlängningen av redovisningsperioden. Vi säger nej till att underlätta och privatisera en del av myndighetsutövningen. Vi anser att myndighetsutövningen så långt som möjligt bör bedrivas i offentlig regi. Myndighetsutövning handlar om rättstillämpning och om maktutövning med lagstöd. Vi tycker att detta att betrakta all myndighetsutövning som en marknad där olika konkurrerande aktörer ska tävla om vem som är bäst på att utöva lagen inte känns riktigt korrekt. Därför tycker vi inte om det förslaget, och vi kommer att yrka avslag på det.

Fru talman! Sedan var det frågan om när byggmomsen ska betalas in. Det kan vara möjligt att det rent tekniskt är korrekt att göra så. Men vi tycker ändå att det får politiska konsekvenser som inte är så bra. Regeringen räknar med att ta in ungefär 400 miljoner på förändringen av inbetalningen av moms. Då blir det som bland annat Sabo säger, nämligen att det kommer att bli höjda hyror. Man räknar med att med dagens ränteläge blir en normal trerummare ungefär 20 000–25 000 kronor dyrare att bygga. Tillsammans med att ni tidigare har avvecklat räntebidragen och tagit bort investeringsbidraget för byggande av hyresrätter och att, som vi hörde i den tidigare debatten, ränteläget är på väg upp i Sverige kommer detta att få de konsekvenser vi är övertygade om, nämligen att hyrorna kommer att stiga och att byggnationen kommer att avstanna. Jag är ganska övertygad om att kvar som de stora förlorarna vid ett sådant scenario är de unga människorna som ska göra entré på bostadsmarknaden, de unga människorna som drömmer om en egen lägenhet, och troligtvis också en och annan förälder som hoppas att ungdomarnas dröm om den egna lägenheten med det snaraste ska slå in.

Fru talman! Givetvis står jag bakom samtliga socialdemokratiska reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall till reservation nr 3.

Anf. 105 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Som sagt finns det i det här betänkandet en lång rad frågor som rör momsområdet.

En viktig förändring som vi gör är att vi förlänger perioden för redovisning av mervärdesskatt. Det är ett bra förslag. Men i ett särskilt yttrande skriver vi från Vänsterpartiets sida att det är olyckligt att det många gånger är de stora företagen som har försatt de små företagen i en sådan situation att vi lagstiftare måste gå in och ändra reglerna för att likviditetsproblemen inte ska bli för stora i de små företagen. Det är problematiskt. Egentligen skulle näringslivet självt kunna lösa den här frågan.

Jag hörde till exempel i förra veckan att ett stort företag som Ericsson tänker förlänga sina betalningstider ytterligare. Vad kommer det att få för effekt för mindre företag och för underleverantörer? Det här är ett problem.

Men, som sagt, vi står till fullo bakom förslaget och tycker att det är viktigt att det genomförs.

Vänsterpartiet står också bakom en reservation, reservation 3, där man bland annat tar upp frågan om att ändra tidpunkt för redovisning av mervärdesskatt inom byggsektorn.

Mot bakgrund av andra förändringar som har gjorts, att man har dragit in byggstödet i form av investeringsstöd och så vidare som har fått negativ inverkan på byggandet här i landet, är det här ytterligare en åtgärd som kan leda till negativa effekter. Detta exemplifieras med att produktionskostnaden kan komma att öka med ca 20 000 kronor för en normal trerumslägenhet.

Mot bakgrund av detta, fru talman, yrkar jag bifall till reservation 3.

Anf. 106 LENA ASPLUND (m):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till skatteutskottets förslag till beslut i betänkande SkU14, *Förlängd redovisningsperiod och vissa andra mervärdesskattefrågor*.

Det gläder mig att det går bra för Sverige. Det visar att regeringens politik för mer arbete går åt rätt håll. I nuläget har vi en väldigt god konjunktur i Sverige. Det är därför mycket viktigt att regeringen fortsätter att tillhandahålla rätt verktyg för att vi ska kunna göra det allra bästa av situationen.

Redan nu ser vi att våra satsningar på småföretagare och entreprenörer ger resultat. Det är positivt att småföretagare får större fäste i mina hemkommuner Sollefteå, Ånge, Sundsvall såväl som i övriga Sverige, då det stärker kommunens självständighet och skapar bra förutsättningar oavsett konjunkturläge.

Ett av de prioriterade målen med vår politik är att stärka det egna företaget. Det gör vi nu genom en hel del förändringar som ger direkt positiva effekter på arbetsmarknaden. Däribland utgör nystartsjobb, hushållsnära tjänster, slopad förmögenhetsskatt, sänkta arbetsgivaravgifter några konkreta exempel på vår lyckade jobbpolitik.

Småföretagare och entreprenörer spelar en central roll för den ekonomiska tillväxten. Genom utveckling av ny teknik får man företag att expandera och etablera nya företag.

Jag kan inte nog betona den centrala betydelse som små och medelstora företag har för sysselsättningen i Sverige. Därför är det mycket viktigt att vi skapar förutsättningar för deras existens och fortlevnad.

Med småföretagarnas intressen och effektivitetsmöjligheter i fokus är det viktigt att vi nu även tar bort den företagsbroms som redovisningsperioderna för mervärdesskatt innebär.

Undersökningar genomförda både av Skatteverket och av Nutek visar att den administration som det mervärdesskatterättsliga regelverket orsakar företagen är mycket kostsam. Enligt Skatteverkets beräkningar skulle så mycket som 6,3 miljarder kronor kunna besparas företagen i administrativa kostnader. Detta beror delvis på att perioderna för mervärdesskatt har blivit fler och kortare, vilket gjort regelverket mer komplicerat och därmed dyrare att hantera. Ytterligare en orsak som många företagare själva uppger att de upplever som problematisk är företagets skyldighet att lämna skattedeklaration, då det skapar en större administrativ börda. Således finns det ett mycket viktigt samband mellan redovisningsperiodens längd och den administrativa bördan.

Undersökningar visar också att mervärdesskattesystemet tenderar att påverka företagens likviditet negativt genom att allt fler företag får betala in mervärdesskatten innan de själva fått in den från kunderna. Därför finns det ytterligare skäl att argumentera för att redovisningsperiodens

längd är av stor betydelse för många små och medelstora företag, framför allt de mindre företagen.

Nu har Marie Engström gått. Men jag håller i viss mån med henne om det hon skriver, att betalningstiden på fakturorna tenderar att bli längre och längre. Det är inte bra, för det skapar likviditetsproblem. Vissa företag inom konsultbranschen kan ha 60 dagar, och för dem är det här ett oerhört bra förslag. Därför yrkar jag igen bifall till utskottets förslag.

Anf. 107 KARIN NILSSON (c):

Fru talman! En förlängd redovisningsperiod för mervärdesskatten är ingen ny fråga. Den har efterfrågats av näringslivet sedan 2005, av Fastighetsägarna i Sverige, av Sveriges byggindustrier, av Sveriges allmännyttiga bostadsföretag Sabo och av Svenskt Näringsliv.

Det som är nytt i frågan är att vi nu har en regering som lyssnar och tar vara på bra förslag som kan underlätta för dem som vill driva företag.

Regeringen har en ambition att göra det enklare, lönsammare och roligare att driva företag.

Detta är endast ett förslag i en hel rad av åtgärder som redan beslutats i ett omfattande och slagkraftigt företagspaket som gör det mer attraktivt att starta och driva företag. Detta bör väl vara en målsättning som alla kan ställa sig bakom, eftersom entreprenörerna är en förutsättning för att det ska finnas jobb även för dem som inte själva vill eller kan vara företagare.

Därför reagerar jag starkt på Socialdemokraternas motion som uttrycker en misstro mot företagarnas vilja att göra rätt för sig.

De påstår i sin motion att det med senarelagd betalning finns en risk för att skatteundandragandet och skattefusket ökar. Trots att det finns en del fel i momsredovisningarna från de små företagen tycker jag inte att påståendet är särskilt relevant i sammanhanget. Att redovisa momsen var tredje månad i stället för varje månad kan väl knappast göra någon skillnad i det här avseendet. Redovisningen ska ju göras på samma sätt, med samma redovisning av kvitton och på samma sorts blanketter som tidigare, fast med längre tidsintervall. Eller menar Socialdemokraterna på fullt allvar att eftersom förslaget ger företagaren mer tid ägnas denna tid till att planera skattefusk?

Jag minns mycket väl när jag som ung och nybliven företagare satt till långt in på natten och tillsammans med min kompanjon sammanställde månadens momsredovisning för att få in den i tid. Jag var alltid lika livrädd för att göra fel.

Hade jag då vetat att de politiker som beslutar om skatterna förutsatte att jag skulle fuska med siffrorna hade jag knappast tyckt att nattarbetet hade varit roligare och mer meningsfullt.

Jag tror att det är betydligt lönsammare och effektivare för en företagare att ägna den tid som frigörs åt att bedriva verksamhet i företaget.

Fru talman! Förslaget att förlänga redovisningsperioden har tillkommit av flera skäl. Det underlättar administrationen att inte behöva sitta med pappersarbetet varje månad i ett litet företag. Det sparar tid, och det sparar pengar om man måste anlita någon att hjälpa till med uppgiften fyra gånger om året i stället för tolv gånger som det har varit.

Tre månaders respit ger utrymme för att hinna jämna till förhållandet mellan ingående och utgående moms om företaget har en säsongsinriktad produktion eller på annat sätt har ett ojämnt flöde mellan utgifter och inkomster. Förslaget ger utrymme för företaget att planera för god likviditet då momsen ska betalas.

Fru talman! Organisationen Företagarna presenterade i en av sina rapporter en oroande trend som man inte kan blunda för. Många storföretag har kunnat utnyttja små underleverantörers beroendeförhållande till dem och har satt i system att skjuta fram betalningar av fakturor för att själva få del av ränteintäkterna och hålla upp sitt företags likviditet på bekostnad av de mindre företagens.

I rapporten *Makrabatt* framkom också att ungefär en fjärdedel av de tillfrågade måste låna av sin egen privatekonomi för att täcka en likviditetsbrist i företaget förorsakad av att en kund inte betalat fakturor i tid. Var fjärde avvaktar med att ta ut sin lön. Var tredje gick till banken för att ordna en tillfällig höjning av sin checkkredit. Visst är det helt vansinnigt?

Hur skulle det se ut om en anställd skulle behöva låna av sin egen privatekonomi för att klara av att få sin egen anställning att gå runt? Det håller inte att ha det så.

Det här förslaget ger bättre förutsättningar att planera bort sådana nödsituationer.

Fler påhejare av förslaget är Nutek som har funnit att företagen anser att en av de regler som skapar störst administrativ börda är att lämna skattedeklarationerna.

Skatteverket instämmer i att regelverket är komplicerat och dyrt att hantera och att det orsakar företagen betydande kostnader.

Fru talman! Vi har lyssnat och vi har tagit intryck. Vi lägger fram ett förslag som underlättar för de små företagen. Vi önskar med detta förslag företagarna ett gott, nytt och enklare 2008.

Jag yrkar bifall till utskottets förslag i SkU14.

Anf. 108 HANS OLSSON (s) replik:

Fru talman! Jag kan instämma i ett gott nytt år till företagare och alla. Vi socialdemokrater förstår nog vikten av småföretagare. Det vore konstigt om vi skulle misstänka dem som skattefuskare.

Jag frågade varför ni inte tycker att vi skulle uppmana regeringen att kolla det här. Det är inte något som bara vi socialdemokrater tycker. Här är majoritetens betänkande. Där står det på s. 11 att motionärerna vill att systemet med tremånaders redovisningsperiod följs upp och utvärderas i syfte att snabbt upptäcka eventuellt ökat skattefusk och andra problem.

Vidare står det: Utskottet kan instämma i att det är lämpligt att följa upp och utvärdera effekterna av förändringen eftersom de gäller de grundläggande redovisningsreglerna för mervärdesskatt för ett stort antal enskilda aktörer och dessutom omfattar betydande belopp för såväl staten som för enskilda aktörer.

Vi har ju samma uppfattning. Men vi vill att utskottet ska säga att man ska göra den här uppföljningen. Ni avfärdar det med att ni utgår ifrån att regeringen kommer att göra det ändå. Vi tycker exakt likadant – illa eller bra om företagen. Skillnaden är att vi vill att vi ska säga åt rege-

ringen att man ska ta tag i det här eftersom det är en så stor förändring. Ni litar på att regeringen gör det.

Anf. 109 KARIN NILSSON (c) replik:

Fru talman! Jag konstaterade när jag läste motionen att vi tycker likadant när det gäller företagen. Därför blev jag förvånad över att man skrev in att man i det här sammanhanget såg en fara i att det skulle fuskas. Det skrevs ändå som om det hade att göra med den här tremånadersredovisningen. Om det har fuskats ska det naturligtvis följas upp. Att det går över från redovisning varje månad till en tremånadersredovisning har ju inte med fusket att göra, anser jag.

Självklart måste fusk över huvud taget, oavsett i vilket sammanhang det är, följas upp och åtgärdas. Att det tvunget ska följa av det här beslutet ser jag inte som självklart.

Anf. 110 HANS OLSSON (s) replik:

Fru talman! Det förstår jag. Vi är ju överens om problemet, men ni i den borgerliga majoriteten i utskottet vill inte att vi ska skicka med en sådan uppmaning till regeringen. Ni litar på att regeringen gör det ändå. Det är skillnaden.

Jag kan kanske tycka att det är lite småfuttigt. Vi är ju överens i sak. Tänk om vi hade kunnat ena oss som en gemensam kraft i skatteutskottet och tillsammans kunnat säga till regeringen att följa upp detta för att vi tycker att det är viktigt. Ni vill inte det.

Anf. 111 KARIN NILSSON (c) replik:

Fru talman! Vi tyckte inte att det hörde hemma i just det här betänkandet. Frågan får väl avgöras i en annan debatt.

Anf. 112 AGNETA BERLINER (fp):

Fru talman! Jag vill yrka bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande SkU14 som rör den förlängda redovisningsperioden och vissa andra mervärdesskattefrågor. Jag kommer att uppehålla mig mest vid punkt 1, alltså den förlängda redovisningsperioden.

Eftersom det här förslaget specifikt handlar om småföretagande vill jag först säga några ord om Företagar-Sverige.

Fru talman! Vi har alldeles för få företagare och företag i Sverige. Våra företag växer inte alls i samma omfattning som företag i andra länder. Dessutom räknar ungefär en tredjedel av de medelstora företagen med ett ägarskifte inom de närmaste åren. Eftersom tillströmningen av yngre företagare är alldeles för liten här i landet finns det inte tillräckligt många som kan och vill ta över de företag där de nuvarande ägarna kommer att gå i pension.

Sammantaget gör det att situationen är ganska alarmerande. Det behövs en mängd åtgärder, både stora och små för att vi ska ha många konkurrenskraftiga företag i framtiden.

Jag vill påstå att det är de många åren av socialdemokratisk politik som har gjort att vi har den situation som vi har i dag. Det har inte varit lönsamt att vara företagare. Våra trygghetssystem är inte utformade för småföretagare. Reglerna är många och krångliga och det är svårt att

skaffa finansiering. Det är dyrt att anställa. Det är svårt att anpassa kostym och kompetens efter ett företags faser och efter svängningarna på marknaden. Många sektorer har under många år varit helt stängda för privat företagande. Därför är det väldigt bra att alliansen har påbörjat resan mot ett företagsvänligare Sverige.

Jag har vid ett tillfälle tidigare här i kammaren, under en debatt om näringsfrågor, kommenterat SCB:s företagarpanel, där majoriteten av företagen ett år efter valet ansåg att företagsklimatet hade förbättrats med regeringens politik. Det är värt att nämna den undersökningen även i denna debatt.

Slopandet av förmögenhetsskatten, som vi snart ska debattera, det ökade arbetskraftsutbudet och de sänkta inkomstskatterna är några åtgärder som majoriteten av företagen i undersökningen tycker gör att företagsklimatet har blivit avsevärt bättre. Panelen fick också frågor om vad de tror att alliansens politik när det gäller företagande betyder på längre sikt.

Då sade drygt hälften att den borttagna förmögenhetsskatten kommer att öka tillgången på riskkapital.

När det gäller regeringens politik för att fler ska få arbete tror drygt 60 procent att det definitivt eller delvis kommer att underlätta för det egna företaget att hitta och anställa ny personal.

Jag vill påstå att företagarperspektivet i alliansens politik är påtagligt, och många av de åtgärder som genomförs gäller frågor som Folkpartiet liberalerna har drivit länge, frågor som är viktiga för Sveriges företagare, frågor som är viktiga för att Sverige ska få fler företag och frågor som också är viktiga för att Sveriges företag på sikt ska växa.

Fru talman! Det var en lång inledning till ett ganska kort resterande anförande på just denna punkt på dagordningen, men jag tycker att det är viktigt att vi sätter den i sitt sammanhang.

Den här förändringen som gäller en förlängd redovisningsperiod innebär alltså att små företag får betala momsen var tredje månad i stället för varje månad. Detta förslag ser jag som lite symboliskt för den företagsvänliga politik som förs i dag. Den minskar regelkrånglet så att tid och kraft kan ägnas åt affärer i stället. Den förbättrar ganska påtagligt, hoppas vi, företagens överlevnadsmöjligheter genom att de inte behöver betala pengar till staten innan de har fått in dem i företaget från kunderna. Man får fokus på rätt saker. Det blir likviditet, kassaflöde och bättre möjligheter till överlevnad.

I sitt remissyttrande skriver Näringslivets skattedelegation, som för övrigt Svenskt Näringsliv också återoppar i sitt remissyttrande, att man välkomnar förslaget. Man skriver att hanteringen av momsen är en av de mindre företagens besvärligaste uppgifter och att förlängningen till tre månader kommer att leda till både minskad administration och förbättrad likviditet. Även företagen välkomnar förslaget och tillägger i sitt remissvar att de har arbetat i flera år för att få till stånd denna förändring. De är därmed mycket nöjda med den längre redovisningsperioden.

Summa summarum kan vi konstatera att detta är ett förslag som leder till minskad administration och till förbättrad likviditet för företagen. Det är ett förslag som allianspartierna likaväl som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet tycker är bra. Det är ett förslag som företa-

garna och deras organisationer välkomnar. Bättre än så kan det väl knappast bli?

Anf. 113 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Fru talman! Jag yrkar bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande och därmed avslag på reservationerna.

Fru talman! Bristande likviditet och dåliga kassaflöden kan vara stora problem trots en sprudlande och frisk affärsverksamhet. Ett stort problem för många småföretagare är att de närmast ofrivilligt tvingas agera låneinstitut åt sina större kunder när de tvingas ligga ute med momsinsbetalningar för produkter som de inte har fått betalt för. Detta beror på att de faktiska betalningsperioderna har blivit allt längre. Problemet förvärras av att en större del av handeln sker över nationsgränsen.

För att förbättra för företagen föreslog Allians för Sverige före valet att momsinsbetalningsperioden för de mindre företagen skulle förlängas. Förslaget som nu är enigt ligger helt i linje med regeringens jobbstrategi och kamp mot utanförskapet.

Fru talman! Det är alldeles uppenbart att frågan om betalningstider är av stor samhällsekonomisk betydelse. Betalningar i tid är avgörande för företagets likviditet. Hottas likviditeten kan konkursen ligga nära och de samhällsekonomiska följderna kan bli omedelbara och mycket allvarliga. Mer komplicerade blir förhållandena när leverantören har en underlägsen ställning gentemot ett stort beställande företag. Här finns också ett visst lagstöd för leverantören i lagen om avtalsvillkor som ger Marknadsdomstolen möjlighet att ingripa vid oskäligen villkor. Men sannolikt har då leverantören gjort sin sista leverans till det anmälda företaget. Det visar erfarenheten från det verkliga och praktiska livet.

Fru talman! Problemet med betalningstider inom näringslivet aktualiserades häromveckan när ett av våra större företag, Ericssonkoncernen, ensidigt skrev till sina leverantörer och bad dem acceptera en förlängning av betalningstiden från 60 dagar, det vill säga två månader, till 90 dagar, det vill säga tre månader. I praktiken innebär detta ett hårt besked för leverantörerna. Visserligen skiftar förhållandena när det gäller kassaflöde och betalningsrutiner för olika branscher och mellan större och mindre företag. De skiftar också mellan mer eller mindre exportintensiva företag. Men detta innebär ändå en väldigt stor belastning. Men man ska också ha klart för sig att Ericsson i sin tur behöver anpassa sig till alla sina internationella kunder med deras mer eller mindre regelbundna rutiner vad gäller betalning.

Fru talman! Jag aktualiserade denna problematik, som jag tycker har aktualiserats extra tydligt med Ericssons krav på förlängda betalningstider från 60 till 90 dagar, vid statsministerns frågestund i förra veckan.

Jag måste säga att jag kände att statsministern på ett väldigt uppriktigt sätt tog denna frågeställning till sig. Han uttryckte sig i termer av att problematiken inte kan underskattas och att han med stort allvar ser att detta är ett bekymmer som regeringen som helhet måste titta på.

Statsministern talade också om att likviditeten för många mindre och medelstora företag är en källa till större oro än själva resultatet i sig. Han uttryckte sig ungefär på detta sätt. Det innebär att statsministern är medveten om detta bekymmer, och det är aktualiserat här i kammaren.

Fru talman! I dag debatterar vi på regeringens förslag betänkandet om förlängd redovisningsperiod. Detta förslag innebär att mindre företag kan redovisa sin moms var tredje månad i stället för varje månad. Möjligheten finns dock kvar för företag att välja enmånadsredovisning om man finner det mer ändamålsenligt.

I september i år lämnade utredningen om långa betalningstider sitt slutbetänkande – SOU 2007:55. Problembilden kartlades där tillsammans med möjliga förslag som sanktioner vid sena betalningar, krav på information om betalningstider i årsredovisningar samt allmänna informationsinsatser om lagstöd och hjälp för mindre företag.

Dessutom föreslogs att Sverige aktivt skulle verka för internationella överenskommelser som förbättrar de svenska exportföretagens möjligheter att få betalt. Detta skulle i sin tur skapa lättnader för inhemska leverantörer.

Av vikt är att regeringen nu följer upp utredningens arbete och förbättrar villkoren för inte minst de mindre företagen när det gäller deras kredittider och när det gäller betalningsmoralen. Naturligtvis ska en sådan reform som all annan lagstiftning följas upp och utvärderas. Men något särskilt uppdrag har vi i alliansen inte funnit det angeläget att ge till regeringen på just denna punkt, vilket däremot Socialdemokraterna menar att man ska göra.

Fru talman! Till sist är det oundvikligt att nämna någonting om regeringens beslut i mars om att vidga kommunnamnet i min grannkommun Malung till Malung-Sälen. Jag tror att det är ett klokt beslut. För första gången införs nu ett kommunnamn med ett bindestreck. Det är bra för Malungs kommun, och det är bra för Dalarna som län. Sälens attraktionskraft är väl känd. Att Sälen nu som ort och begrepp syns och kommer med i kommunnamnet i alla de sammanhang som berör kommunen Malung-Sälen i framtiden är mycket positivt för denna del av Västerdalarna och av vårt land. Samtidigt är Sälen Nordens största destination för vintersport och vinterturism. Den är en verklig magnet. Nu förs detta in i kommunnamnet. Sälen ligger faktiskt i Malungs kommun, och kommunen är att gratulera med detta ställningstagande från regeringen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 17 december.)

10 § Slopad förmögenhetsskatt och begränsad avdragsrätt för privat pensionssparande

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU15
Slopad förmögenhetsskatt och begränsad avdragsrätt för privat pensions-
sparande (prop. 2007/08:13 delvis, prop. 2007/08:19 delvis, prop.
2007/08:26 och prop. 2007/08:27 delvis).

Anf. 114 HANS OLSSON (s):

Fru talman! Det är alltid lika spännande med våra debatter här. Det brukar inte vara så många som lyssnar eller i alla fall inte så många som är här. Jag vet inte om det är skatteutskottet som inte drar. Men om jag

*Slopad förmögenhets-
skatt och begränsad
avdragsrätt för privat
pensionssparande*

har förstått det rätt finns det många synpunkter och många som är intresserade av just den här diskussion. Jag utgår från att det är många som följer debatten utanför den här kammaren. Och helt säker är jag på att Bengt i Floda finns bland lyssnarna.

Fru talman! Det är nog så att det är skillnad på folk och folk. Det blir helt tydligt när vi behandlar det här ärendet. När skattesänkningar för vanligt folk genomförs – det så kallade jobbskatteavdraget – är det viktigt att det ska finansieras krona för krona. Tyvärr får jag säga att det är de sjuka och de arbetslösa som får betala den skattesänkningen.

När det gäller skattesänkningarna för förmöget folk är finansieringen inte lika viktig, vad jag har kunnat utläsa – det är möjligt att jag kan få hjälp här. Om jag förstår det rätt kostar åtgärden 6,89 miljarder varav man tar in 1,3 miljarder. Det skulle vara intressant att veta var de resterande miljarderna plockas in. Det har jag gått bet på att ta reda på, men jag kommer säkert att få svar på det.

Fru talman! Som socialdemokrat är jag helt övertygad om att alla vinner på och att vi alla kommer bättre ut av att vi har ett Sverige som bygger på att vi ställer upp för varandra. Det ska bygga på rättvisa och på en för alla, alla för en.

Även om vi känner oss ganska trygga och omhuldade – det är varmt och gott och trivsamt här i kammaren – vet vi aldrig vad som väntar oss runt hörnet. Vi vet aldrig vad som väntar där ute i livet. En dag kan du plötsligt få ett besked om att du har fått cancer. En dag kan du få ett besked om att du blir arbetslös och så vidare. Ingen av de här sakerna har man räknat med när man planerar sitt liv.

Jag tror att det är den här tryggheten som är viktig för oss människor. Vi ska veta att när det värsta händer oss, våra barn eller våra föräldrar ska den tryggheten finnas. Jag tycker att det är en av de viktigaste sakerna att slå fast.

Fru talman! Vi ska upprätthålla och få förståelse för denna trygghet och för detta Sverige – som jag skulle vilja säga är ett av jordklotets absolut bästa länder – och vårt sätt att organisera samhället. För att upprätthålla och få förståelse för detta sätt och den svenska modellen, som jag är så stolt över, är det bland annat viktigt att våra skatter upplevs som rättvisa. Jag tror att det är fundamentalt. Man ska känna att våra skatter är rättvisa.

Det går lätt att byta samhällssystem och organisera ett annat samhälle, som inte bygger på rättvisa. Men vill man ha vårt samhällssystem är det viktigt att det upplevs som rättvist. Jag tror att själva förmögenhetsskatten är en form av symbol för ett rättvist Sverige. De rika bidrar på så vis genom att 60 procent av förmögenhetsskatten betalas av den tiondel av svenskarna som har den högsta inkomsten. Jag tror att det är viktigt.

Fru talman! Att ta bort förmögenhetsskatten samtidigt som man sätter åt arbetslösa och sjuka är ingen bra signal för att hålla ihop landet. Som jag har sagt tidigare är det skillnad på folk och folk. Om man har gjort sig skyldig till något brott ska man naturligtvis straffas för det, med rätta. Men för den som är förmögen och har plockat undan sina tillgångar tidigare, till exempel utomlands, införs nu en amnesti. En skatteamnesti införs alltså i Sverige, fast det är det ingen som säger. Ingen erkänner att vi nu ska införa skatteamnesti i Sverige. Men det blir så när Skatteverket

inte längre ska samla in uppgifterna om förmögenheten. Det innebär faktiskt att vi inför skatteamnesti i Sverige. Det är klart att det inte kan kännas så himla kul för många av de människor som har betalat sin förmögenhetsskatt under åren att veta att den som inte tog sitt ansvar utan smet lite grann nu har fått en amnesti.

Fru talman! Aldrig tidigare har det, för mig i alla fall, stått så klart som när jag blev invald här i riksdagen 2006 att vi verkligen representerar olika väljargrupper. Här kunde jag känna det. Jag har varit politiskt aktiv i ca 30 år. Ni andra som är politiskt aktiva känner till hur många möten på olika håll och kanter man deltar i som politiskt aktiv. Jag måste ha deltagit i tusentals olika möten under min aktiva politiska tid och träffat människor. Jag har lyssnat på deras drömmar och deras bekymmer och alla deras förslag på olika politiska reformer som skulle göra livet enklare och förbättra för alla, för landet och så vidare. Men aldrig någonsin har jag träffat på och fått propåer om att just förmögenhetsskatten ska avvecklas. Det är nog helt enkelt så att jag har varit bland helt andra människor som har en helt annan vardag.

Fru talman! När vi i den här kammaren i förra veckan debatterade jobbskatteavdraget uttryckte den alltid lika briljanta socialdemokratiska riksdagsledamoten Laila Bjurling en stor oro och bekymmer över att 70 procent av den borgerliga majoritetens skattesänkningar går till de 30 procent som är rikast. Hon fick svaret från de borgerliga representanternas företrädare att så är det, och att det är bra gjort. Då insåg jag, om jag inte hade insett det innan, att vi troligtvis lever i skilda världar och representerar olika väljargrupper, som jag sade tidigare.

Jag vill nog påstå att vi vet mer om hur vanligt folk har det och att den borgerliga majoriteten vet bättre än vi hur miljonärerna stretar på.

Med detta, fru talman, yrkar jag bifall till reservation nr 1, vilket betyder avslag till slopande av förmögenhetsskatten.

I detta anförande instämde Christin Hagberg och Fredrik Olovsson (båda s).

Anf. 115 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Jag tycker att det är magstarkt att ta bort förmögenhetsskatten i ett land där den rikaste procenten äger någonstans mellan 30 och 40 procent av den samlade förmögenheten. Anledningen till att det är lite osäkert vad gäller siffran är att SCB tidigare sagt att den rikaste procenten äger ca 19–20 procent av de samlade förmögenheterna. Nu har några forskare på Institutet för näringslivsforskning tittat på det och sagt att andelen är större. De menar att vi nästan slår USA när det gäller hur utvecklingen har varit för de allra rikaste i landet. De säger att andelen ligger någonstans på drygt 30 procent. Då har man också tagit med förmögenheter i utlandet. Siffran kan ligga till och med uppemot 40 procent om man skulle inkludera alla tillgångar hos svenskar i utlandet. Men det talar ändå sitt tydliga språk. Vare sig det är 20, 30 eller 40 procent är det en stor andel.

För att prata lite andra siffror är det så, precis som det sades tidigare, att 60 procent av förmögenhetsskatten trots allt i dag betalas av decil 10. Man ska ändå vara ärlig och säga att för några år sedan var det en ännu större andel som betalades av decil 10. Men i och med att fastigheternas

andel av förmögenheterna har ökat har det blivit en annan fördelning. Det ska man vara ärlig och säga.

Det visar sig också att det är till två tredjedelar män som betalar förmögenhetsskatt och till en tredjedel kvinnor. Vem är det som tjänar mest på att man nu tar bort förmögenhetsskatten? Det är precis samma inriktning på politiken som det har varit tidigare med de borgerliga, vare sig vi pratar om jobbskatteavdrag, förmögenhetsskatt eller någonting annat.

Som ett skäl anför alliansen att detta kraftigt skulle öka tillgången till riskvilligt kapital. Så kanske det kan vara på marginalen, det kan vara en viss ökning. Men det finns kapital i dag. Det är inget jättestort problem. Men det finns ett problem. Det är det att riskvilligt kapital kanske inte alltid letar sig till de sektorer eller till de delar av landet där de bäst skulle behövas. Det kan vara ett problem. Det tror jag inte att ett borttagande av förmögenhetsskatten kan råda bot på. Där behövs det helt andra insatser.

Alliansregeringen föreslår att kontrolluppgiftsskyldigheten ska tas bort. Januari nästa år blir det sista gången som banker och andra finansiella institut kommer att lämna en kontrolluppgift till Skatteverket. Vad kan det öppna för? Från regeringens sida har man inte tagit fram något alternativt sätt att kontrollera förmögenheter. Man tar helt enkelt bort kontrolluppgiftsskyldigheten, och så gör man ingenting annat. Man skriver att man ska se över det här och kanske återkomma.

Då öppnar detta naturligtvis för fusk. Hur ska Försäkringskassan kunna kontrollera att det inte fuskas med utbetalning till våra trygghets-system när det inte finns några möjligheter att göra några kontroller? Ni i alliansen pratar så väldigt mycket om att vi just inom den sektorn måste komma till rätta med fusket. Det är en klar och redig fråga.

Mot bakgrund av det här, fru talman, yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anf. 116 HELENA LEANDER (mp):

Fru talman! Jag vet inte hur det är med er andra, men jag börjar i alla fall bli lite mör efter sex timmars debatterande. Om någon har sett mig gäspa är det inte för att mina ärade med- och motdebattörer är tråkiga. Jag kommer därför inte att hålla något mastodonttal utan fatta mig kort. Det underlättas också av att jag i grunden inte tycker att det är någon tokig idé att avskaffa förmögenhetsskatten, även om jag tycker att det blir väldigt fel sett i ljuset av regeringens fördelningspolitik i övrigt. Trots de goda fördelningspolitiska ambitioner som man har med förmögenhetsskatten har vi under åren sett att den fått oönskade konsekvenser. Det har gjort att man sett sig nödgad att införa ett antal undantag. Dessa undantag har gjort att fördelningspolitiken med tiden blivit allt sämre och godtyckligheten allt större.

Om man verkligen har ambitionen att beskatta välbärgade och om man har goda fördelningspolitiska ambitioner finns det alltså goda skäl att försöka ta in skatteintäkter genom skatter som mer träffsäkert når just de välbärgade. Tyvärr har regeringen just inga fördelningspolitiska ambitioner, utom möjligtvis att minska det fördelande inslaget i skattepolitiken. Därför avskaffar man förmögenhetsskatten samtidigt som man genomför andra stora skattesänkningar för välbärgade och samtidigt sparar på sjuka och arbetslösa. En sådan fördelningspolitik kan vi gröna inte

acceptera, och därför säger vi i dagsläget nej till avskaffandet av förmögenhetsskatten.

Därför yrkar jag bifall till reservation nr 3.

Anf. 117 ULF BERG (m):

Fru talman! Äntligen! Nu avskaffar vi förmögenhetsskatten. Staten ska inte ha godtyckliga skatter, och därför ska förmögenhetsskatten avskaffas. Jag tror att de allra flesta kan skriva under på att det är viktigt att företagare och entreprenörer vågar föra tillbaka sitt sparande och sina investeringar till Sverige, så att vi inte längre går miste om de 500 miljarder kronor som Skatteverket uppskattat hålls utanför Sverige. Risken är stor att det är minst det dubbla som hamnat utanför Sveriges gränser. Naturligtvis är det bättre för jobben och välfärden i Sverige om kapitalet investeras här. Det handlar om att slå vakt om jobben och välfärden. Det var mandatet vi i alliansen fick av väljarna.

Vad gäller Vänsterpartiets och Socialdemokraternas argument om att det fördelningspolitiskt är orättvist att slopa förmögenhetsskatten är det alldeles uppenbart att varken s eller v har förstått hur pass skadlig förmögenhetsskatten har varit. Men jag ska villigt erkänna att det kanske bara är ett spel för galleriet. Det låter naturligtvis bra att säga att förmögna ska betala skatt. Det låter onekligen klokt om man stannar där. Men den ekonomiska forskningen visar helt klart att denna skatt är skadlig. Varför avskaffar de flesta länderna i EU denna skatt? Bara Frankrike och Spanien har den kvar.

Varför avskaffade socialdemokraterna i Finland denna skatt, och varför planerar systerpartiet i Norge att göra detsamma? Svaret är givetvis lika enkelt som självklart: Förmögenhetsskatten är skadlig. Jag tror naturligtvis att även socialdemokraterna i denna kammare vet detta, men man låtsas som det regnar och fördömer förslaget.

Min fråga blir då: Varför avskaffade Socialdemokraterna i Sverige förmögenhetsskatten för de rikaste? Nu tar alliansen steget och avskaffar denna skatt även för dem som inte alls har stora förmögenheter. Inte heller vänsterretoriken om att alliansen ger mer till de rika, mindre till de fattiga håller som argument för att bevara förmögenhetsskatten. Det är alltid samma gamla argument om att de som har de sämst får det sämre, och de som har det bäst får det bättre. Var finns logiken i det resonemanget?

Jobbskatteavdragets konstruktion visar klart hur vi sänker skatten för dem som tjänar minst. Taket går vid 28 500 kronor, och de som tjänar mer får inget större avdrag.

Beslutet om förmögenhetsskatten är bara *ett* av många beslut som påverkar medborgarna. Det stämmer att de som har det allra bäst får det lite bättre, men det är bara en sida av myntet. Samtidigt får de som har det sämre nu mycket bättre. Låt oss slippa Vänsterns politik om att när alla har det lika dåligt är det solidariskt. Det är därmed dags att lyfta blicken från detta myrperspektiv och försöka se hela bilden. Aldrig någonsin har så många bra förslag för dem med lägsta inkomster antagits som under alliansens första år i regeringsställning.

Svensk arbetsmarknad har inte sett så här bra ut på 20 år, och sysselsättningen stiger i en takt vi inte sett på många år. I juli var 4 660 000 personer sysselsatta, vilket är det högsta tal SCB någonsin uppmätt. I

september slogs rekord i antalet arbetade timmar. Arbetslösheten sjunker och utanförskapet minskar.

Jag vill hänvisa till Lena Melin i Aftonbladet som glatt konstaterar att statsminister Fredrik Reinfeldt levererar vad han lovade och att utanförskapet har minskat med 11 procent under alliansregeringens korta regeringsinnehav.

Allt fler får jobb och en riktig lön att leva på i stället för bidrag. Efterfrågan på arbetskraft fortsätter att öka. Samtidigt får alla som arbetar mer kvar i plånboken, och den dryga tusenlappen som LO-familjen har fått i skattesänkning kommer att utökas ytterligare vid årsskiftet.

Det blir lättare för svenska företagare och entreprenörer att hitta riskvilligt kapital till investeringar. Det gynnar vår ekonomi och leder till fler jobb. Endast så kan vi skapa oss en trygg välfärd. Det kallar jag riktig rättvisa.

Förmögenhetsskatten har till stor del blivit en skatt på innehav av bostäder, aktiefonder och banktillgodohavanden. Rätt benämning borde därför vara konfiskationsskatt. Det var någon som sade: Nu har jag blivit så rik att jag kan planera bort förmögenhetsskatten.

Skatter som tenderar att bli mer eller mindre frivilliga är definitivt inte lyckade. Sedan kan jag alltid hoppas att Magnus Uggle skriver en träffande låt när hans företag inte längre behöver en mer eller mindre godtycklig bedömning av om det finns för mycket kapital eller inte. Vi kan därmed från och med i år även lägga denna fråga till handlingarna.

Herr talman! Låt inte den socialdemokratiska retoriken fortsätta, för den håller inte längre. Varför avskaffade man förmögenhetsskatten för de rikaste? Det är tur att alliansen och de nya moderaterna avskaffar denna skadliga skatt för dem som inte är lika rika. Ser man tillbaka är det inte säkert att man var förmögen mer än på papperet. Högt taxeringsvärde på villan eller sommarstugan tillsammans med amorterade lån kunde ge effekten att man räknades som förmögen enligt förmögenhetsskattens regler.

Låt oss se till de äldre och vad det innebär för dem som betalade förmögenhetsskatt 2005 att vi antar det här förslaget. 30 700 personer som är äldre än 80 slipper betala denna skatt. Ser man till intervallet 65–79 år är siffran 68 400. Tillsammans betalade 100 000 pensionärer förmögenhetsskatt. Ser man till antalet förmögenhetsskattebetalare utgör denna grupp ca 45 procent av dem som drabbades av denna skatt. Det är inte säkert att de har pengar på banken. Det kan vara strävsamma par som har satt sin heder i att betala av sina skulder.

Om man ser slopadet av förmögenhetsskatten mer långsiktigt betyder det i själva verket att det blir mer pengar till alla. Ökad tillväxt är den bästa garanten för att alla får det bättre. Samhällsekonomi är inte ett nollsummespel där konsekvenserna är att en grupp kan vinna endast genom att en annan grupp förlorar. Vårt fokus ligger i stället på att alla ska få det bättre.

Vi tror inte på Socialdemokraternas orättfärdiga politik där människor fastnat i utanförskap eller bidragsberoende. Vår politik syftar i stället till att se till att alla individer får det bättre genom mer självbestämmande och egen makt över sitt liv. För att göra detta måste vi skapa ett bra samhällsklimat och förutsättningar för företagande och tillväxt. Med slopad förmögenhetsskatt skapas dessa förutsättningar.

Nu kommer det kapital till Sverige, och tillväxten ökar. Jag läste just att man funderar över varför det strömmar in pengar till Sverige. Kan det vara så att alla utflyttade miljarder så sakta redan har börjat komma hem? Jag såg också att många börjar flytta hem från Spanien. Det var längtan efter barnbarn och slopad förmögenhetsskatt som var skälet till att man ville hem.

Herr talman! Visst är det väl fantastiskt att en slopad skatt kan ge barn mer tid tillsammans med mor- och farföräldrar? Visst är politik ibland det omöjligas konst.

Jag yrkar bifall till skatteutskottets förslag om slopad förmögenhetsskatt och begränsad avdragsrätt för privat pensionssparande.

I detta anförande instämde Jan Ericson och Lennart Hedquist (båda m).

Anf. 118 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag måste fråga om det sista som Ulf Berg sade. Menar Ulf Berg på allvar att folk inte har träffat sina barnbarn på grund av förmögenhetsskatten? Det var väldigt uppseendeväckande. Om några minuter får Ulf Berg möjlighet att svara på det.

Jag tror fortfarande att ni överdriver verkningarna av borttagandet av förmögenhetsskatten. Vad är det som säger att så mycket kapital skulle komma tillbaka till Sverige? Jag sade i mitt anförande att på marginalen kan jag nog tänka mig att det blir på det sättet. Men vad är det som säger att det här kapitalet kommer till de sektorer och de delar av landet som verkligen behöver det? Vad är det som säger att man satsar i innovativa företag som kanske inte ger avkastning förrän ganska långt fram i tiden? Kapitalet brukar ju vilja ha väldigt snabba pengar. Ni har ingen politik som ser till att pengarna kommer dit. Det är väldigt många fromma förhoppningar.

Sedan har vi diskussionen om att den tidigare regeringen tog bort förmögenhetsskatten för det som populärt kallas börsmiljardärer. Det var för att man inte skulle förmögenhetsbeskatta arbetande kapital. Det är aldrig någon som har sagt någonting om det. Visst kan det upplevas som orättvist, men det är ett sådant system som vi har haft. Vi har inte förmögenhetsbeskattat små företag heller i det här landet. Det måste finnas en logik i det som Ulf Berg säger.

Låt mig återkomma till lex Uggla-problematiken, som du tog upp. Det kanske är bra att det löser sig nu. Förra året glömde ni helt enkelt bort den frågan i er budgetproposition.

Anf. 119 ULF BERG (m) replik:

Herr talman! Jag ska försöka svara på frågorna. Om man bor i Spanien och barnbarnen är i Sverige tar det lite längre tid att träffas. Förhoppningsvis är mor- och farföräldrar lite miljömedvetna och flyger inte hem varje helg. Förhoppningsvis blir det bättre. Det var min tolkning, och jag kunde inte låta bli att framföra den när vi diskuterar förmögenhetsskatten.

Jag tror definitivt att kapital kommer tillbaka till Sverige. Problemet är att de flesta länder runt oss i dag har plockat bort förmögenhetsskatten. Norge är på väg att göra det. Schweiz har den kvar men tillhör inte EU. I

övrigt är det Frankrike och Spanien som har den kvar, och den ligger på betydligt högre nivåer än vad vi har. Ju fler länder den avskaffas i desto större är risken att kapital försvinner ur landet. Det har redan skett. Det vet vi. Skatteverket säger att det är 500 miljarder, men det finns andra bedömare som tror att det är en försiktig beräkning.

Jag tror att privat kapital har betydligt lättare att hitta rätt väg än om man ska ta in alla pengar i skatt och sedan försöka leva på bidrag och liknande. Jag tror att detta löser sig på marknaden. Det har gjorts så hittills, och det kommer säkert att fortsätta. Det är definitivt min bedömning.

Anf. 120 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag har förstått att allting som på något sätt heter bidrag skyr ni som pesten. Ni har också ett nyspråk där väldigt mycket blir bidrag som egentligen inte är bidrag, men den debatten har vi haft tidigare.

Jag pratade förut om små, nya, innovativa företag. Där är det ofta så att staten får hjälpa till, till exempel med såddkapital, just därför att privatkapitalet inte tycker att det ger tillräckligt god avkastning tillräckligt snabbt. Det är ett problem helt enkelt. Så är det.

Sedan tog jag upp frågan om att ni tar bort uppgiftsskyldigheten. Ser inte Ulf Berg något problem med detta? Nu försvinner möjligheten att med hjälp av kontrolluppgifter upptäcka fusk. Det finns inga möjligheter att upptäcka fusk hos människor som har förmögenhetstillgångar. Det måste vara ett jättestort problem när vi ska komma till rätta med fusk inte bara inom skattesystemet utan också inom andra system.

Anf. 121 ULF BERG (m) replik:

Herr talman! Låt mig börja med den sista frågan om kontrolluppgifter. Lagrådet har varit inne på att om man inte behöver den här kontrollmöjligheten eftersom förmögenhetsskatten ska avskaffas är det lite väl hårt och ett stort ingrepp i människors integritet att samla in de här uppgifterna. Det har alliansen och regeringen lyssnat på när man har lagt fram sitt förslag. Därför har man också ändrat detta. Det är därför som den här kontrolluppgiften försvinner tidigare. Det ser jag som väldigt positivt.

Sedan finns det en sak som man måste lösa. Där delar jag din uppfattning att vi måste hitta sådana system att inte fusket ökar i just de här fallen, där man så att säga har bidragsnivåer som är beroende av den egna ekonomiska situationen. Det är därför det är mycket bättre att få behålla och kunna leva på sin lön i stället för på bidrag. Det blir i regel alltid skattekilor när man ska göra saker i systemet. Sänker man skatten påverkar det bara bidraget. För den enskilde händer ingenting. Om man har 75 procents lön och hyresbidrag och får ökad lön kanske hela bidraget försvinner. Vi har tidigare pratat om morötter. Jag tror att man måste ha de morötterna.

Avslutningsvis gällde det att staten ska vara delaktig i att hitta kapital till nysatsningar. Det är något som redan finns. Alliansen har gjort satsningar bland annat i Almis regi. Speciellt vad gäller kvinnors företagande har man avsatt resurser. Där är vi nog överens att staten naturligtvis också måste vara en aktör.

Anf. 122 HANS OLSSON (s) replik:

Herr talman! Det var ändå som jag sade i mitt anförande att ni nog hade lite bättre koll på hur miljonärerna stretar på. Jag hade faktiskt ingen aning om att det var ett sådant stort bekymmer för miljonärerna som bor i Spanien att de hade svårt att träffa sina barnbarn i Sverige. Det var faktiskt en nyhet. Där ser man hur det är.

Ulf Berg sade också att det var lite käckt av oss att säga att det är de förmögna som ska betala förmögenhetsskatter, men att det egentligen är vanligt folk som betalar. Jag tänkte citera någonting som stått i tidningen. Eftersom det har stått i tidningen är det sant. Jag har här Aftonbladet från den 24 maj som jag tänkte läsa lite grann ur.

Aftonbladet har med hjälp av Skatteverket kartlagt de största vinnarna, de som tjänar mer än 1 miljon om året på att förmögenhetsskatten försvinner.

”Det är Hagströmer, Qviberg och Wallenberg; Stockholm, Saltsjöbaden och Djursholm. Sju av tio på listan är män.”

Överst tronar H&M-kungen Stefan Persson. Han betalade 43 miljoner i förmögenhetsskatt. Kvinnoligan toppas av systrarna Katarina Lundberg och Louise Lindh tillsammans med pappa Fredrik. 60 miljoner betalar de i förmögenhetsskatt. Stefan Edberg får 2 miljoner extra. Regeringen hoppas att den slopade skatten ska få förmögna svenskar att flytta hem. Men Kjell Jansson, utredare på SCB, är inte säker. Han säger att de som vill starta företag nog har andra drivkrafter. För de flesta lär det nog handla om att kunna kosta på sig en ny bil. Då pratar vi nog om Ferrari.

Är det här rätt eller fel?

Anf. 123 ULF BERG (m) replik:

Herr talman! Huruvida det gäller Ferrari eller inte kan jag inte svara på. Men naturligtvis är det så att det med en förmögenhetsskatt med den konstruktionen blir ett antal människor som tjänar mer än andra.

Men jag tillhör de nya moderaterna och är numera mer intresserad av dem som kommer i kläm, det vill säga någon av de 100 000 pensionärer som man i tidigare inlägg från ert parti månade väldigt starkt om. Bland de 100 000 pensionärerna är jag övertygad om att det finns de som har jobbat, som har slitit och som har snålat. De har inte åkt till Thailand. De har kanske inte åkt på semester alls, men amorterat därför att de har lärt sig att det ska vara ordning och reda. På så sätt har de skapat sig en beskattningsbar förmögenhet. Och de kanske inte har någon hög pension. Varför kan vi inte tala om dem i stället?

Jag är övertygad om att de som åker Ferrari inte behöver din och min hjälp. Dem tänker inte jag slåss för. Jag tänker slåss för dem som kanske får lov att flytta därför att de inte har råd att bo kvar därför att de har fått förmögenhet, fastighetsskatt och liknande. Det är det jag kallar för flytt-skatt, inte den tolkning som ni gör.

Anf. 124 HANS OLSSON (s) replik:

Herr talman! Om det är så, Ulf Berg, att det är den vanliga människan, som du förklarar det, som du slåss för och som du tycker kommer sämre ut med förmögenhetsskatten, varför skulle vi inte då tillsammans, kanske inte du och jag, men några andra som kanske är lite mer begärade, komma överens om att vi höjer fribeloppet med 4, 5 eller 6 miljo-

ner per år? Då kommer man undan detta men låter ändå storfräsarna betala för att få rättvisa i skattesystemet.

Det här kanske inte har med ämnet att göra, men du sade det själv. Jag har gått och lurat länge på det, och när du sade att du tillhör de nya moderaterna måste jag ändå få ställa frågan: Om man är ny moderat, är man inte då väldigt tacksam mot mig och oss sossar som i alla år har bekämpat de gamla moderaterna?

Anf. 125 ULF BERG (m) replik:

Herr talman! Jag måste säga att ibland måste man numera titta till höger för att se er socialdemokrater, och det är lite annorlunda. Det medges.

Mona Sahlin sade i någon debatt här, jag tror att det var med Fredrik, vår statsminister, att hon skulle besöka Ingvar Kamprad. Det är ju lite intressant. Han tillhör dem som har lyckats i affärer, och jag är i varje fall övertygad om att det är vårt skattesystem som har drivit honom ur landet.

Nu vet ju alla att Mona Sahlins företagande inte gett henne skäl att flytta ut eftersom hon inte fick någon förmögenhet, snarare tvärtom. Därför är det väldigt bra att hon tar den här dialogen, för det är mycket viktigt, tycker jag, att vi får behålla kapitalet. Det är det som alliansregeringen och vi i alliansen måste förklara för väljarna. Som jag sade i mitt anförande låter förmögenhet väldigt bra. Men om vi förklarar de här skadliga delarna och att det är kapitalet som ser till att det blir fler arbetstillfällen så att vi flyttar ytterligare människor från det utanförskap som ni har åstadkommit in till ett riktigt arbete så att de får självkänsla är det här väl använda pengar.

Det är också så att de som får vara med och betala är exempelvis sådana som jag, som inte fortsättningsvis får göra lika höga avdrag på pensionsförsäkringen. Den smällen tycker jag och mina bröder och systrar som har de inkomsterna att vi kan ta. Det här känns, som jag sade inledningsvis, som att äntligen är vi framme vid att den här skadliga skatten försvinner. Ser vi oss om i Europa märker vi att det inte är många länder som har den kvar. Dina partikamrater har på vissa håll och kanter bidragit till förmögenhetsskattens avskaffande.

Anf. 126 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Herr talman! Jag delar oppositionens syn i reservationen, att vi måste bryta långtidsarbetslösheten och investera i framtiden. Det är också så jag upplever alliansens budget inför nästa år – den starkaste budgeten på decennier.

Jag delar också oppositionens syn i reservationen att det krävs en god avvägning mellan en ansvarsfull ekonomisk politik och nödvändiga satsningar på framtiden. Jag upplever att alliansens budget med råge uppfyller det kravet.

Men jag delar inte oppositionens syn på och de slutsatser de drar av alliansens politik. Vem var det som skapade klyftor i samhället under den förra mandatperioden? Den moderna, orättvisa och oansvariga politik som fördes då innebar en ökning av klyftorna på mellan 25 och 30 procent i samhället.

Det är också underligt att oppositionen ser avskaffandet av förmögenhetsskatten som märklig när det är en naturlig följd av den förra regeringens avskaffande av arvs- och gåvoskatten.

Det som är än mera märkligt är att den förra s-regeringen under sin regeringstid slopade förmögenhetsskatten för landets miljardärer, medan vanligt folk ska betala förmögenhetsskatt. Det är dessutom så att de mest förslagna med en viss fingerfärdighet kunde komma undan den skatten helt och hållet. Hur kan en sådan skatt få den legitimitet som ett friskt skattesystem kräver?

Att oppositionen dessutom hävdar att frånvaron av kontrolluppgifter öppnar för fusk med förmånssystemen är än mer märkligt. Legalisera orättvisor går uppenbarligen bra, men att måla upp bilden att den som har en förmögenhet också är en myglare är som jag ser det att gå för långt.

Oppositionen understryker att ett skattesystem ska vara rättvist, och jag delar den uppfattningen. Men är det inte så att de med stora inkomster betalar mer i skatt? Är det inte så att de med kapitalinkomster betalar skatt på avkastning? Och är det inte så att om jag är nitisk och sparsam borde jag också stimuleras av samhället? Är det bättre att se svenskt kapital försvinna till andra länder och där bidra till de ländernas tillväxt? Är det inte bättre om kapitalet finns här i landet och här bidrar till vår tillväxt, till våra företags riskkapital och till byggandet av vår gemensamma välfärd?

Skatteverket beräknar att det finns svenska tillgångar i andra länder på någonstans mellan 600 miljarder och 1 000 miljarder kronor. Det är enorma summor. Det är summor som aktivt skulle kunna bidra till tillväxten i Sverige och därmed skapa fler arbetstillfällen här hemma.

Herr talman! Förslaget om en slopad förmögenhetsskatt är ett steg i arbetet med att stimulera företagandet och jobbskapandet och därmed trygga vår gemensamma välfärd. Det är också en skatt som av många uppfattas som godtycklig och orättvis. Tidigare regerings urholkning av skatten har gjort den än mer orättvis. Slopandet av skatten är alltså ett steg i arbetet med att öka legaliteten för skattesystemet, vilket bidrar till en mer positiv syn på hela vårt skattesystem. Förhoppningsvis bidrar det också till en minskad andel skatteflykt på det övriga skatteområdet.

Herr talman! En fråga som väcks kring företagsskattens slopande är om det ska finnas en amnesti för utomlands placerade pengar eller ej. Vi vet att andra länder inom OECD har tillämpat en amnesti med skiftande resultat. Nu väljer regeringen att inte föreslå någon sådan amnesti men förutsätter att svenskt kapital som finns i andra länder ändå kommer att återföras.

Nu är ju det här till stor del en fråga om tilltro till den svenska regeringen oavsett färg. Ansvaret för att kapital ska återkomma till landet vilar alltså tungt på såväl majoritet som opposition. Majoriteten och därmed regeringen är i det här sammanhanget det lilla problemet, medan oppositionens inställning utgör en direkt fara. Ingen kommer förmodligen att ta hem sitt kapital så länge som oppositionen utgör en risk för att förmögenhetsskatten kommer att återinföras vid ett eventuellt regeringskifte. Nu kommer vi från allianspartierna att göra allt för att uppnå stabilitet på det här området i förhoppningen om en lång oppositionstid för Socialdemokraterna. Det skulle främja den ekonomiska stabiliteten.

Beträffande kontrollskyldigheten är det självklart att de regelförenklingar som vi kan ta hem ska tas hem. Det har också Lagrådet påtalat. Alla människor har ett ansvar vid ansökningar om stöd och bidrag, och

*Slopad förmögenhets-
skatt och begränsad
avdragsrätt för privat
pensionssparande*

det måste man givetvis ta. Det gäller ju även om vi slopar kontrollskyl-
digheten. Vi ska inte överadministrera vårt samhälle.

Herr talman! En del i finansieringen av slopan det av förmögenhets-
skatten är begränsningen av avdragsrätten för privat pensionssparande till
12 000 kronor per år. Jag ska erkänna att jag var tveksam när jag först
kom i kontakt med det sparkravet, men efter noggrann analys ser jag det
som ett bra förslag. Jag ser dessutom i en framtid möjligheten att helt
slopa avdragsrätten.

Den här typen av pensionssparande har varit mycket lyckosam för
många under de gångna decennierna. När man i dag räknar på den spar-
formen, ser vilka som kan vara eventuella vinnare av den och analyserar
riskerna kan man konstatera att det finns andra sparformer som kanske
vore mer lönsamma för den enskilde. Ett slopande av avdragsrätten
skulle dessutom frigöra kapital för andra nödvändiga reformer, exempel-
vis att stärka situationen för garantipensionärer.

Herr talman! I dagsläget är förslaget, som det nu ligger på riksdagens
bord, ett bra förslag, och därför yrkar jag bifall till förslaget.

Anf. 127 HANS OLSSON (s) replik:

Herr talman! Vi får väl se hur det blir – hur länge vi är i opposition.
Ni kanske känner signaler om att den borgerliga regeringens politik upp-
skattas av människorna eller något sådant där. Jag vet inte. Vi får väl se.

Jag ska ta upp två saker. Jörgen Johansson sade som ett argument att
vi faktiskt hade börjat med att avveckla arvs- och gåvoskatten. Det var ett
argument för att avveckla förmögenhetsskatten. Det är riktigt, och jag
kollade det. Egentligen var det ganska bra att jag kollade det, därför att
då såg man verkligen skillnaden. Vi har pratat om det förut.

När man antog budgeten 2004 avvecklade vi det här. Då var skälen
att man ansåg att man skulle avveckla det. Men det intressanta är att fi-
nansieringen av det beskrevs så här: Finansieringen – eftersom detta
kommer ägarkollektivet till godo – prövas inom ramen för den generösa
vinstreserveringsmöjlighet som företagen har i periodiseringsfondssyste-
met.

Det kostade 2,6 miljarder. Avvecklingen av arvs- och gåvoskatten fi-
nansierades alltså i princip av de grupper som drog nytta av detta. Det är
ju en jättestor skillnad mot den här avvecklingen av förmögenhetsskat-
ten.

Anf. 128 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Det är mer principen jag är ute efter. Tittar vi på Social-
demokraterna i Finland så ser vi att man avskaffar förmögenhetsskatten,
och nu diskuteras arvs- och gåvoskatten. Det gäller diskussionen om hur
man ser på olika skatters betydelse – frånvarande eller närvarande – och
det är den jag mer vill belysa. Socialdemokraterna måste ändå se att
slopan det av förmögenhetsskatten är ett steg mot att också få riskvilligt
kapital till vårt land.

Jag skulle vilja ställa en direkt fråga till Hans Olsson. Du beskriver
det som att förmögenhetsskatten är en symbol för Socialdemokraterna.
Det har jag förstått. Det är väl egentligen det som är huvudskälet till att
ni agerar som ni gör. Jag kan inte finna något annat.

Drar jag ut vad Hans Olsson egentligen säger är det så att den som super, röker och snabbt gör av med sina pengar, ja, det är den bra människan i det här samhället. Den som lever sparsamt, sparar pengar, samlar ihop och ställer upp med riskvilligt kapital, han ska bestraffas. Det är han som kallas för storfräsaren i den socialdemokratiska vokabulären. Jag tycker att det här smakar lite illa, Hans Olsson.

Anf. 129 HANS OLSSON (s) replik:

Herr talman! Jag ska inte ta fram den där artikeln igen. Ni kommer ihåg att jag räknade upp hur mycket några personer betalar. Var det 45 miljoner för Hennes & Mauritz ägare? Det är 1 ½ procent av hans förmögenhet. Det är svårt att tänka sig, om någon betalar in 1 ½ procent, att det är någon form av konfiskation och att vi vill åt dem som jobbar och sliter i sitt anletes svett.

Jag tror faktiskt att det inte är så tokigt. Jag sade också att detta är en symbol för att hålla ihop landet. Jag tror att det är viktigt. ”Hålla ihop landet” låter lite högtravande, men jag tror att det är viktigt att människor känner att det är rättvist. Då är förmögenhetsskatten en form av symbol.

Jag tror också att skattetrycket inte har någon som helst betydelse för hur ett lands människor har det och om de mår bra. Jag brukar ibland titta i foldern *Basfakta om svenska skatter*, som vi har på utskottet. Där ligger Sverige högst när det gäller skatteintäkter i förhållande till bnp med 50 procent. Nu kommer det att sjunka. Längst ned ligger Mexico med 19 procent. Då borde alltså, enligt det sätt att resonera som ni har, Mexico vara det förlovade landet, eftersom Sverige med sitt skattetryck ställer till så mycket besvär. Jag tror inte på det. Jag tror att det är en bra balans som vi har, och jag tror att det är viktigt för symboliken och även för pengarna att vi behåller förmögenhetsskatten.

Anf. 130 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Jag kan dela Hans Olssons uppfattning så långt att en viss skatt i ett visst sammanhang kan ha ett berättigande under en viss tid.

Därför kan man inte göra jämförelsen på det vis som Hans Olsson gör. Man måste se helheten i beskattningssystemen i respektive land. I Sverige, som vi nu diskuterar, är den skatten skadlig, anser jag.

Det är inte rättvisa, säger Hans Olsson. Jag konstaterar att det enda Socialdemokraterna kan hänga upp det på är att säga att förmögenhetsskatten är en symbol, ingenting annat. De som betalar förmögenhetsskatt är i dag i första hand pensionärer. De ser sig inte som storfräsare i samhället. Jag tycker därför att reformen är välbehövlig. Den ställer riskvilligt kapital till näringslivets förfogande så att vi kan skapa ett samhälle med fler arbeten vilket gagnar välfärden för såväl pensionärer som oss andra.

Anf. 131 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Ingvar Kamprad, känd för att ha grundat företaget Ikea, har gjort större insatser för vårt land än många andra, mer än de allra flesta. Ikea är en holländsk stiftelse.

Hans Rausing, företrädare för och huvudägare i Tetrapak och Alfa Laval har också gjort större insatser för vårt land än många andra. Han är bosatt i London. Tetrapak är ett brittiskt företag.

Herr talman! Jag tar dessa som exempel på det som Mats Sjöstrand sade 2003 vid en utfrågning i skatteutskottet. Utfrågningen är protokollerad och mycket intressant. Mats Sjöstrand, chef för dåvarande Riksskatteverket, nuvarande Skatteverket, sade nämligen följande: Förmögenhetsskatten i Sverige är en i princip frivillig skatt. Det är ett fantastiskt uttalande – en i princip frivillig skatt.

Få saker skulle gagna Sverige så mycket som ifall Ingvar Kamprad flyttade tillbaka till vårt land. Jag vet att han ofta vistas i det vackra Värmland, i Hammarö, på somrarna. Hans hustru finns nämligen där. Han skulle säkerligen vilja bo i Älmhult, det är jag övertygad om, men han kan inte av skatteskal.

Varför är Hans Rausing, för att återknyta till honom, skriven utanför London när han i själva verket skulle vilja bo i Kivik där han har sin sommarstuga? Varför inte se till att han kommer tillbaka?

Huvudproblemet är att många av våra mest framgångsrika företag förlagt sina verksamheter till andra länder och betalar skatt – visserligen lägre – i dessa länder.

Man kan också ta Tranemo i Västergötland som exempel. Jag var där för ett tag sedan; Hans Olsson vet var Tranemo ligger. Där finns fantastiska företag. Kraftfulla företag som gärna skulle vilja vara kvar i Sverige finns på många håll runt om i världen. Jag tar upp detta exempel från tekoindustrin. Varför har de etablerat sig utomlands? Varför finns deras huvudtillverkning i Bulgarien? Jo, det har med skatteförhållandena att göra. Så är det hela vägen.

Dessbättre kunde Socialdemokraterna lägga fram ett förslag, som hade varmt stöd av oss, om att ta bort arvs- och förmögenhetsbeskattningen. Vi har nu kommit till ett vägskäl där vi kan göra oss av med den. Därmed finns inte längre några skäl till att flytta utomlands. Det är bra att vi kan bjuda tillbaka Hans Rausing och Ingvar Kamprad och att företagaren i Tranemo inte känner sig tvingad att flytta utomlands. I stället behöver vi fler företag och företagare så att vi får fler jobb i Sverige.

År 2004 betalade 209 000 personer i Sverige förmögenhetsskatt. Antalet sjönk till 162 000 år 2005 eftersom man höjde den nedre gränsen. Problemet är att en allt större del av förmögenhetsskatten inte består av produktiva saker utan av fastigheter; vi har tidigare i dag diskuterat fastighetsskatten. Man skulle kunna tro att Sverige är ett rikt land som kan ha förmögenhetsskatten kvar, men så rika har vi inte lyckats bli att vi har råd med den. Detta är därför en viktig reform för att göra svenska folket ännu lite rikare.

När man ser på sammansättningen – och inte ser på det som Marie Engström i vissa sammanhang mycket förtjänstfullt går in på, nämligen deciler – kan man konstatera att 41 procent av förmögenhetsskatten år 2004 bestod av villor, 12 procent av bostadsrätter och 7 procent av kapital. Endast 40 procent bestod av annat.

För ett antal år sedan fanns den så kallade valpskatten. Det var en skatt på aktieomsättning. Vad hände när man införde aktieomsättningskatten? Hela aktiehandeln flyttade från vårt land, huvudsakligen till

London. Man var tvungen att avskaffa valpskatten eftersom den blev så styrande.

Jag kan inte gå ed på om det kommer tillbaka 1 miljard, 10 miljarder, 500 miljarder eller 1 000 miljarder till vårt land, men det viktigaste är att vi avskaffar incitamentet för att ytterligare människor flyttar ut ur landet och i stället blir kvar och driver verksamhet här. Därför tycker jag att man ska erkänna att detta är en bra reform.

Herr talman! Jag har ofta diskuterat ifall förmögenhetsskatten alltid varit en dålig skatt. Jag tycker inte det. Jag håller med Adam Smith, som levde på 1700-talet, om att förmögenhetsskatten en gång i tiden var en god skatt. Den var tidigare en bra liberal skatt. I princip har jag inget emot den, för den har nämligen den karaktären – om alla skulle betala den – att det skulle vara skatt efter bärkraft. Men genom tiderna har vi totalt urholkat basen för den, och den har kommit att framstå som en icke-rättvis skatt. Den har blivit, som Mats Sjöstrand sade 2003, en i princip helt frivillig skatt. Därför är det bra att den avskaffas, vilket många andra länder också gjort.

Så kommer vi till finansieringen. Vi befinner oss i ett konjunkturläge som dessbättre fortfarande är på uppåtgående, bland annat tack vare att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet lagt en stabil grund för svensk ekonomi. Nu gör vi ännu mer, och därmed ökar också sysselsättningen ännu mer. När vi så småningom når kapacitetstaket i sysselsättning och produktivitet vet vi att om vi späder på alltför mycket får vi inflation. Därför måste även denna skatt betalas på något sätt.

Det sker i huvudsak, herr talman, genom den begränsade avdragsrätten för privat pensionssparande. Den har ju tidigare även varit begränsad uppåt. Det finns en ideologiskt mycket intressant sak med detta, nämligen att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet går emot finansieringen. Vi vet hur pensionssparandet är sammansatt. De flesta som pensionssparar betalar in mindre än 1 000 kronor i månaden. I själva verket är det 82 procent som betalar mindre än 1 000 kronor i månaden. Jag tillhör själv kategorin som betalar ungefär 1 000 kronor i månaden. Jag tror att många tycker att det är värdefullt att pensionsspara.

När Socialdemokraterna nu går emot förslaget är det en signal. Vi ska ha klart för oss att det för det första är ett stöd till dem som tjänar allra mest. Man vill att folk ska kunna förskjuta sin skatt i tiden, ha avdragsrätt nu när de kanske har över 50 procent i marginalsatt, för att senare, när de får lite lägre inkomster, kunna ta ut pengarna med 30 procents marginalsatt. Det är en konstig princip som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har. Den går tvärtemot det ni i övrigt säger.

För det andra gäller det sättet ni argumenterar på. Jag var, ungefär som Jörgen Johansson, lite skeptisk till förslaget från början, men när jag läst Socialdemokraternas reservation har jag insett att detta är en helt riktig reform. Det ni i själva verket säger är nämligen att ni inte tror på ert eget skattesystem, det som vi gemensamt burit upp, utan man måste spara. Det gäller särskilt om man har höga inkomster. Då måste man spara stora summor för att förskjuta dem i tiden, annars får man inte tillräcklig pension.

På den borgerliga sidan har vi uppenbarligen större tilltro till skattesystemen än ni har. Av ideologiska skäl måste ni tänka igenom – och det måste ni göra just nu – om ni verkligen ska stå fast vid förslaget att det

Prot. 2007/08:44
14 december

*Slopad förmögenhets-
skatt och begränsad
avdragsrätt för privat
pensionssparande*

ska vara nästan fri avdragsrätt upp till flera basbelopp. Det kommer bara att gynna dem som har de högsta inkomsterna, inte vanliga människor.

Man kan i det här läget se hur många det är som pensionssparar av de vanliga människorna. Det är 82 procent som sparar ungefär 1 000 kronor i månaden. Det är mycket färre som sparar mycket mera. Men ni slår vakt om dem som har högst inkomster. Det är ideologiskt konstigt, måste jag säga. Jag tror mycket mer än ni på vårt pensionssystem.

Herr talman! Jag tycker att det är roligt att yrka bifall till även denna proposition, som sätter stopp för ett förmögenhetsskattesystem som har överlevt sig självt och dessutom ger ett rättvisare system när det gäller avdragsrätter för pensionsförsäkringar.

Anf. 132 HANS OLSSON (s) replik:

Herr talman! I dag är det TCO som har gått ut och berättat hur många av deras medlemmar som drabbas av att man inte får dra av sitt pensions-sparande. Nere i Västra Götalandsregionen var det 49 000 som förlorade på det här. Varför ska de vara med och betala sänkningen av förmögenhetsskatten?

Jag hade hoppats på att få svar på en fråga nu. Gunnar Andrén sade att det är viktigt att vi finansierar en sådan här reform, så att den inte skapar inflation. Jag frågade lite grann om det, för jag hade inte hittat det. Enligt betänkandet är intäktsbortfallet 6–7 miljarder. Begränsningen av avdragsrätten ger 1,3 miljarder. En icke försumbar andel av pengarna fattas. Det är över 5 miljarder. Varifrån tas de?

Anf. 133 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Den statsfinansiella frågan om exakt hur pengar kommer ut och in och så vidare är väldigt viktig, och jag ska återkomma till den och hur man beräknar detta.

Men den viktiga fråga som Hans Olsson ställer är varför TCO-medlemmarna ska vara med och betala. Den frågan kan man ställa. Vi är alla drabbade. Ni är till och med bekymrade över att vi har sänkt skatterna med 60–70 miljarder. Jag träffar aldrig någon som är bekymrad över detta. Det är bara ni på oppositionssidan i riksdagen som är det.

Svaret är att vi då kan ha kvar jobben i Tranemo – det är bra att Hans Olsson är därifrån. Då kan vi ha kvar jobben i Tranemo. Då ska de inte flytta därifrån. Det finns inget incitament för det. De ska inte behöva göra som Ingvar Kamprad och Hans Rausing. De ska kunna vara kvar. Därför är denna reform bra. Sedan kan man alltid diskutera exakt vilka gränser man ska ha och om det ska vara 1 000 kronor eller något annat.

När det gäller pensions-sparandet ska man ha klart för sig att ni gillar att alla ska kunna dra av tre fyra basbelopp. Nu begränsar vi detta. Vi tror mer på skattesystemet än ni gör och tror att man kommer att klara pensionerna bättre.

Jag tycker att ni ska fundera på hur ert förslag slår rent fördelningsmässigt. Ni klagar alltid på oss angående detta i andra sammanhang, men i det här fallet är det ni som står på de verkliga höginkomsttagarnas sida.

Herr talman! Allra sist: Pensionssparandet handlar i första hand om en förskjutning i tiden. Men de som har höga inkomstskatter drar gärna av det här, för de får höga avdrag just nu och kan ta ut det lite senare med

en lägre skatt. Vad är det för fördelningspolitik? Tror ni att de i Tranemo gillar detta?

Prot. 2007/08:44
14 december

Anf. 134 HANS OLSSON (s) replik:

Herr talman! Ibland blir man faktiskt mållös. Jag måste säga det.

Hur det gick till vet jag inte, men på något vis uppfattade jag att Gunnar Andrén lyckades argumentera för att vi ställer upp för de förmögna när vi säger nej till att ta bort förmögenhetsskatten. Jag fattar inte riktigt hur det gick till, så jag släpper den frågan.

Jag hade förmånen och den stora glädjen att vara i kammaren förra veckan också. Jag lyssnade då på Gunnar Andrén när han citerade den liberala gurun, som jag antar är Adam Smith. Han uppmanade oss att läsa *Skatter i Sverige – skattestatistisk årsbok 2006*. Det har jag gjort, men kan upplysa om att 07:an har kommit, och den var bättre.

Adam Smith skriver, som Gunnar Andrén sade, att medborgarna i varje land bör bidra till statens underhåll så nära som möjligt i förhållande till sina respektive förmågor, det vill säga i förhållande till respektive inkomster. Det låter precis som förmögenhetsskatten eller en progressiv skatteskala.

Förmögenhetsskatten är ingen socialdemokratisk uppfinning. Den tillkom redan 1910, sju år innan de första socialdemokraterna blev statsråd i Sverige. Var det så att de gamla liberalerna var lite mer renläriga och ideologiskt bättre skolade, eftersom de införde förmögenhetsskatten?

Anf. 135 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Det var klokt av Hans Olsson att släppa den första delen. Det har jag full förståelse för.

Den andra delen, som gäller om förmögenhetsskatten är en liberal skatt eller inte, har jag utvecklat vid olika tillfällen här i riksdagen. Generaldirektör Sjöstrand gjorde 2003 den goda sammanfattningen att det i princip har blivit en frivillig skatt. Om det inte hade funnits så otroligt många hål hade det varit en skatt med alla de kännetecken som Adam Smith skrev om på 1700-talet, framför allt att det är fråga om skatt efter bärkraft. Men problemet är ett annat. Den har blivit så urholkad, ungefär som en schweizerost, att den har blivit i princip frivillig.

Någon har lovat att Socialdemokraterna ska skapa ett helt rättvist skattesystem. Det vore en fantastisk uppfinning om man kunde göra detta. Jag tror inte på det, men vi får väl se. Om ni kan skapa ett rättvist skattesystem och det innehåller en förmögenhetsskatt som betalas enligt principen om skatt efter bärkraft är jag villig att stödja detta utifrån liberala utgångspunkter. Det tycker jag att man ska göra.

Men det får inte vara så att förmögenhetsskatten i princip är frivillig. Det kommer människorna i Tranemo inte att gilla. De vill hellre ha jobben kvar, det är jag helt övertygad om. Så är det i hela landet.

För att återgå till Hans Rausing och Ingvar Kamprad: Det finns ingenting som skulle gagna Sverige och bilden av Sverige så mycket som om dessa två personer flyttade tillbaka. Den här regeringen har nu skapat möjligheter för dem att bosätta sig i Hammarö, Älmhult, Kivik eller Lund. Det tycker jag skulle vara en jättebra sak. Driv inte fler företagare ur landet med några fler förmögenhetsskatter!

*Slopad förmögenhets-
skatt och begränsad
avdragsrätt för privat
pensionssparande*

Anf. 136 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Ni företrädare för alliansen pratar ibland som om människor blir fjättrade utomlands till följd av förmögenhetsskatten. Ni har ett märkligt sätt att uttrycka er.

Jag tänkte ändå ta upp uttalandet om frivillig skatt och att en större andel av förmögenhetstillgångarna består av fastigheter. Det är riktigt. Man får ändå resonera lite grann kring förmögenhetsskatten. Det vill jag gärna göra. Jag tänker absolut inte påstå att den är fullständig i alla delar. Jag sade också i mitt anförande att man kan se det om man tittar på vilka deciler som betalar förmögenhetsskatten. Tidigare var det drygt 70 procent av förmögenhetsskatten som betalades av decil 10. Nu är vi nere i 60 procent.

Det tror jag bland annat beror på det som både jag och Gunnar Andrén talar om att allt större andel av förmögenhetstillgångar består av fastigheter.

Gunnar Andrén brukar hylla viktiga principer och bland annat principen om rättvisa. Är det så att man nu tar bort en skatt som ändå till stor del betalas av decil 10 bör man ersätta den med någonting annat. Man har ingen idé om hur man ska beskatta den här gruppen människor på ett annat sätt. Det är inte heller rättvist. Vad säger Gunnar Andrén om det?

Anf. 137 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Det är intressanta synpunkter som Marie Engström kommer med. Den sista frågan är: Vem betalar skatt i Sverige? Låt oss ta företagen, eller de tre som jag råkat nämna som är två storföretag och ett mindre företag i textilbranschen i Tranemo. Jag tar dem som exempel, men jag skulle kunna ta många andra.

Så länge de är bosatta utomlands betalar de noll kronor i förmögenhetsskatt men också i inkomstskatt och andra kapitalskatter. Det är därför som det är så viktigt att se till att vi har incitament så att de flyttar tillbaka. Då kommer de att betala åtminstone inkomstskatter. I den mån de har något kapital kvar – vilket vi får hoppas, och förmodligen ganska mycket – kommer de också att betala ränteskatt och så vidare.

Nu gör de inte det. Det är ett av problemen med detta. Jag tror inte att detta statsfinansiellt kommer att bli det moras man kanske tror nu. Om det är så att fler flyttar tillbaka tror jag för min del att vi kommer att få andra sorters intäkter från dem än de vi har just nu. Detta kan man dock inte vara säker på. De kan ha slagit sig till ro väldigt gott utomlands. Men det är min förhoppning.

Den andra effekten som jag ser som är ännu viktigare är att incitamentet för att fler kommer att drivas ur landet just på grund av skatterätten har minskat i och med reformen.

Anf. 138 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Man talar om att människor kommer att drivas ur landet. Det är väldigt starka ord man använder hela tiden. Finns det inte några andra skäl som gör att människor bosätter sig i andra länder, att företag gör investeringar i andra länder och till exempel huvudkontor flyttar eller vad som helst? Ni är inte resonabla på något sätt.

Gunnar Andrén har sagt att det nog inte går att säga hur många människor som kommer tillbaka, hur mycket kapital som kommer tillbaka

och var det kommer att hamna. Det får jag ge ett erkännande för. Jag kanske snarare tycker om den typen av diskussion. Man kan i varje fall tillstå: Nej, man kan faktiskt inte riktigt veta hur det blir.

Jag har också sagt hela tiden: Här tar ni nog i lite grann för mycket. Det kanske skulle vara lite mer klädsamt om man uppvisade en attityd där man erkänner att det kanske inte riktigt blir så att alla dessa 500 miljarder kronor eller mer kommer tillbaka.

Visst finns det problem med förmögenhetsskatten. Men det gör inte att jag eller mitt parti tycker att den ska tas bort. Det finns snarare anledning att se över den och hitta andra sätt att beskatta människor som hör till de deciler och den procent som jag talade om i mitt anförande som faktiskt äger 20, 30 eller 40 procent av våra samlade privata tillgångar.

Anf. 139 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Man skulle önska att vi levde i en annan värld än den vi lever i. Jag använde uttrycket ”drivits ur landet”. Jag tror att det är många som av just beskattningsskäl har funnit tillräckliga skäl att flytta utomlands. Det incitamentet har vi nu minskat.

Jag tror för min del att det är väldigt viktigt av symboliska skäl att se till att så många svenskar som möjligt verkligen uppskattar sitt eget land och bor kvar i vårt land. Jag tror att alla här och de flesta andra också tycker att vårt land är fantastiskt att få bo i. Vi har en social omsorg och allt möjligt sådant som det är väldigt viktigt att stå fast vid.

Mot den bakgrunden är det ett klokt förslag att avskaffa förmögenhetsskatten på det sätt som nu sker. I min diskussion med Hans Olsson sade jag och medger gärna nu att den skatten i ett annat tidsskede har varit just en skatt som liberaler som tyckt som Adam Smith har tyckt varit en bra skatt. Men tyvärr har det under lång tid varit, för att åter referera Mats Sjöstrands uttalande, en skatt som i princip blivit helt frivillig.

Sådana skatter tror jag att Marie Engström och jag tycker att vi inte ska ha. Marie Engström tycker att man ska omarbета det. Jag tror att det är omöjligt i det här läget. Därför är det bättre att avskaffa det.

Anf. 140 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Herr talman! Efter 97 år avskaffas förmögenhetsskatten i vårt land. Nu gör Sverige det vi borde ha gjort för länge sedan och vad det ena konkurrentlandet efter det andra har gjort i Europa och inom den europeiska unionen.

När förmögenhetsskatten har avskaffats i det ena EU-landet efter det andra är det under socialdemokratiska, liberala, konservativa och kristdemokratiska regeringar. I vårt östra grannland Finland medverkade Socialdemokraterna till en reform där förmögenhetsskatten avskaffades. Mer dramatiskt än så har det inte varit i den europeiska socialdemokratien.

Herr talman! Ett väsentligt motiv att avskaffa förmögenhetsskatten är att värna det svenska ägandet. Attackerna mot svenska bolag från utlandet har mycket av sin förklaring i hur förmögenhetsskatten snedvrider skatteförhållandet mellan svenska och utländska ägare.

Ska vi i längden kunna försvara att svenska bolag ägs och kontrolleras från vårt eget land måste vi snarast ta bort de skatter som snedvrider och stör ägandet. Vem som äger svenska bolag har en stark koppling till

*Slopad förmögenhets-
skatt och begränsad
avdragsrätt för privat
pensionssparande*

sysselsättningen eftersom huvudägarens hemvist i allt väsentligt också bestämmer var huvudkontoret ska placeras.

Runt varje huvudkontor skapas mängder med arbetstillfällen både på kontoret och i verksamheter som riktar sig mot de anställda där. Därför är det även ur denna aspekt viktigt att vi tar bort förmögenhetsskatten så att utflyttningen av svenska företag inte drivs av en snedvridande beskattning.

Herr talman! Av förmögenhetsskatten som betalades in år 2002 utgjorde egnahem inte mindre än 43 procent av den totala tillgångsmassan. Inkomstbeskattningen däremot vad gäller arbetsinkomster och bolagsvinster tillsammans med kapitalbeskattningen, det vill säga räntor och reavinster, innebär att en faktisk inkomst beskattas. Det handlar om en skatt på kapitalflöden.

Förmögenhetsbeskattningen och fastighetsbeskattningen berör fiktiva värden och fiktiva intäkter. Fiktiva värden och intäkter ska inte beskattas. Det finner vi kristdemokrater orättfärdigt. Är förmögenheten bunden i fastigheter och inte går att omsätta i inkomster med mindre än att bostaden säljs är detta en fiktiv intäkt.

Investeringar som reallt skulle kunna ge en avkastning på 3–4 procent eller lägre har heller inte kommit till stånd i vårt land på grund av förmögenhetsskatten. Förmögenhetsskatten har konstaterbara och samhällsekonomiskt skadliga effekter. Den slår orättfärdigt mot enskilda människors möjlighet att bygga upp en egen stark ekonomi.

Förmögenhetsskatten har inbringat 4–5 miljarder kronor de senaste åren.

Detta belopp ska vägas mot de nya skatteintäkter som det kapital som kommer hem till vårt land inbringar samt de effekter på ränteläge, sysselsättning och investeringar som en slopad förmögenhetsskatt kan medföra.

Enligt uppskattningar som gjorts befinner sig 500 till kanske uppemot 1 500 miljarder kronor utomlands. Låt oss räkna med att det är ca 600 miljarder kronor utomlands som tillhör svenskar. Om 20 procent av detta flyttkapital placerades i Sverige skulle det innebära att avkastning och reavinster på 120 miljarder kronor kan beskattas här hemma, vilket är ett rimligt antagande med tanke på de erfarenheter som gjorts i exempelvis Österrike.

Herr talman! När vi tidigare debatterade fastighetsskatten och dess vara eller icke vara handlade det om en direkt orättfärdig skattekonstruktion. Fastighetsskatten är orättfärdig och bryter mot grundläggande skatterättsliga principer, som skatt efter bärkraft och likviditetsprincipen.

Förmögenhetsskatten, menar vi kristdemokrater och Allians för Sverige, har haft liknande orättfärdiga effekter, när den utan begränsningsregel eller med otillräcklig begränsning har drabbat vanliga bofasta husägare eller vanliga sommarstugeägare som haft sina hus på fel ställen. Förmögenhetsskatten har för väldigt många fungerat som ytterligare en fastighetsskatt, ytterligare en skatt på fast egendom. Detta har varit orättfärdigt. Det har varit ett illegitimt skatteuttag. Detta rättar vi nu till genom att slopa förmögenhetsskatten.

Herr talman! Det finns naturligtvis fler viktiga orsaker till denna reform. Allians för Sverige för en medveten politik som syftar till att återupprätta värdet av företagsamhet och eget arbete. Med en sådan politik, menar vi, bryts utanförskapet.

Jag ser att det största oppositionspartiet i sin reservation säger sig inte förstå denna argumentering, och jag ska göra ett försök att förtydliga ytterligare.

Med bättre villkor för fler och växande företag ökar sysselsättningen, minskar arbetslösheten och tryggas välfärden. En stor del av vår befolkning har sin huvudsakliga inkomst från små och medelstora företag. En del av dessa mindre företag har också stor potential att växa genom nyanställningar. En väl fungerande marknadsekonomi med god finansiering för småföretag i expansionsfasen kräver många privata finansörer, beredda att ta risker.

Herr talman! Skatteregler och lagstiftning måste därför stimulera sparande. Villkoren för sparande får inte försvåra för privat sparkapital att kanaliseras i företagssektorn för investeringar i näringslivet. Då måste också förutsättningarna finnas för många – jag understryker detta: för många – att bygga upp en stark privat ekonomi.

Här kommer också politisk filosofi in, eftersom socialism per definition är skeptisk till, ja, rent av emot, kapitalackumulation. Det vore, tror jag, väldigt bra för vårt land om Socialdemokraterna kunde släppa den låsningen.

Herr talman! De senaste årens utveckling har visat på svårigheterna att behålla förmögenhetsbeskattningen. Anledningen är främst den fria kapitalmarknaden inom Europeiska unionen. Ett skattetryck som avsevärt överstiger grannländernas är skadligt för Sveriges ekonomi. Förmögenhetsskatten kunde tidigare motiveras av fördelningspolitiska skäl, men i dag träffar den enbart vissa tillgångar och får helt andra effekter.

Ett tydligt bevis för detta är att Socialdemokraterna tidigare befriade huvudägarna i aktiebolag från förmögenhetsskatt på sitt aktiekapital. Detta skedde samtidigt som företagare jagades av Skatteverket för vad man beskrev som överlikviditet. Den tidigare socialdemokratiska regeringens motiv för skattebefrielsen på aktieinnehav var och är att aktiemiljardärerna annars skulle lämna Sverige med sina tillgångar, vilket skulle skada vårt land. Men lämnat Sverige har Kamprad, Rausing och många fler gjort, och det för länge sedan.

Herr talman! Skadorna för Sverige är uppenbara. Men de är svåra att mäta, svåra att läka och svåra att kompensera. Det är de som inte har de stora tillgångarna, de som inte har kunnat planera bort förmögenhetsskatten genom transaktioner från det ena tillgångsslaget till det andra, som många som är befriade från denna förmögenhetsskatt – det är de som har funnits kvar och som har betalat skatten. Detta kan inte upplevas som ett rättmätigt och rättvist skattesystem.

Herr talman! Vi i Allians för Sverige menar att argumenten håller. Förmögenhetsskatten slopas nu för att underlätta framför allt de mindre företagens kapitalförsörjning. Sverige anpassar sig till omvärlden, till det Norden och det Europa som vi har i dag.

Förmögenhetsskatten medförde också en rad problem av rättvise-, tillämpnings- och legitimitetskaraktär. Skatten rymde så många och nödvändiga undantag att ett korthus framstod som hållbart i jämförelse med den svenska förmögenhetsbeskattningen. Inte ens lågt ställda krav på lika behandling kunde rimligen sägas vara uppfyllda. Detta innebar även åtföljande snedvridningar på kapitalmarknaderna.

*Slopad förmögenhets-
skatt och begränsad
avdragsrätt för privat
pensionssparande*

Avslutningsvis, herr talman: Den svenska förmögenhetsskatten är skadlig för den solidariska välfärden och fördelningspolitiken. Den urholkar det som är förutsättningen för fördelning. Vi menar att det är dags för oppositionen att släppa retoriken kring rättvisa när man själv står på en bräcklig grund i denna fråga. Vad oppositionen i stället borde göra är att bejaka att möjligheterna för ett svenskt ägande i företagen nu stärks, att svenskt riskvilligt kapital kan komma hem igen och att vi får en lagstiftning som är mer överblickbar och anpassad till omvärlden.

Vi kristdemokrater i Allians för Sverige har funnit förmögenhetsskatten orättvis, omodern och oansvarig. Förmögenhetsskatten måste bort, och det för landets skull.

Herr talman! Jag yrkar med detta bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande 15 om slopad förmögenhetsskatt och därmed avslag på reservationerna.

Anf. 141 JAN ERICSON (m):

Herr talman! För några timmar sedan tog jag en liten smörgås i kaféet, och då kom talmannens företrädare in och skojade lite med några av sina partivänner. Han sade att nu sitter miljontals svenskar med tårar i ögonen och säger att äntligen försvinner förmögenhetsskatten. Och så skrattade de lite.

Jag tror inte att det blir så. Jag tror inte att det sitter några svenskar med tårar i ögonen och tycker att det är ett fantastiskt beslut att vi tar bort förmögenhetsskatten. Orsaken till det är helt enkelt att de flesta svenskar inte inser hur mycket den här skatten skadar Sverige. Om man inte själv drabbas av den och betalar den på sin skattsedel bryr man sig inte. Det är antagligen därför som skatten finns kvar.

Själv har jag tyvärr aldrig haft någon skattepliktig förmögenhet att betala för. Men jag nämnde tidigare att jag har jobbat 20 år på bank som kundrådgivare och jurist. Jag har på nära håll sett de orimliga och skadliga effekterna av den här skatten. För bara några år sedan hade jag inte en tanke på att jag i dag skulle vara riksdagsledamot och stå i den här talarstolen och konstatera att förmögenhetsskatten snart är ett minne blott. Det känns faktiskt lite speciellt.

Om jag ska vara ärlig är det så att bortsett från alla de orättvisor som tidigare talare har nämnt är förmögenhetsskatten en riktigt dålig affärsidé för den svenska staten. Skadorna som skatten medför är mycket större än den begränsade skatt man får in. De flesta andra europeiska länder har, som sagt, redan insett det och avskaffat den här skatten.

Förmögenhetsskatten är mycket riktigt en alldeles frivillig skatt, framför allt för den som äger bankmedel och värdepapper. De som har råd att köpa tjänster av en konsult kan med ganska enkla medel slippa skatten. Jag har själv varit en av de konsulterna. De enda som inte kommer undan är de som äger sitt eget skuldfria boende. Precis som andra har påpekat är förmögenhetsskatten i praktiken i dag en extra fastighets-skatt.

Min Sjuhäradskollega Hans Olsson nämnde att 60 procent av skatten betalas av de 10 procenten med högst inkomst. Det är möjligt att det är så. Men jag har sett vilka det är som betalar de övriga 40 procenten, och det bekymrar mig mycket mer.

Jag skulle kunna göra en del utvecklingar om Hans Olssons kommentarer kring arvs- och gåvoskatten, eftersom jag har jobbat med den skatten också. Jag tycker att en del av beskrivningarna inte stämde riktigt med verkligheten. De som tjänade mest på den avskaffade arvsskatten var de som ärvde stora miljonbelopp av väldigt avlägsna släktingar – de fick stor effekt av den här skatten – medan de som ärvde sin make eller maka fick väldigt liten effekt, eftersom det fanns väldigt höga fribelopp och lägre skattesats på de arven.

Ur fördelningssynpunkt var inte avskaffandet av arvsskatten någon speciellt lysande idé. Men det kan vi ta en annan gång.

Under mina 20 år som bankanställd har jag sett så mycket pengar lämna Sverige att oppositionen skulle blekna om de visste. Jag har gjort hundratals boutredningar under åren för kunder med omfattande privatekonomi, och när en person avlider kommer det ofta fram tillgångar som ingen hade känt till. Jag har hittat många miljoner placerade utomlands i alla möjliga och omöjliga former. Det är golfbanor i Australien, lägenheter i Västindien, svenska aktieportföljer i Schweiz och fondplaceringar i Japan, för att nämna några.

Tänk om alla dessa pengar i stället hade investerats i svenska företag eller i utveckling av nya produkter. Tänk så många nya jobb vi då skulle ha haft i Sverige. Eller tänk om de placerats i svenska banker och gett skatteinkomster till staten för räntor, utdelningar och reavinster. Nu finns pengarna utomlands och ger arbete, tillväxt och skatteinkomster i andra länder i stället.

Även för den som låter pengarna stanna kvar i Sverige finns det lösningar för att slippa förmögenhetsskatten. Jag har under åren på nära håll sett och till och med arbetat med de smarta lösningar som banker och försäkringsbolag erbjuder för att göra förmögenheter skattefria, och då gäller det bara de lagliga lösningarna. Andra rådgivare, utanför bankerna och försäkringsbolagen, har inte varit fullt lika seriösa och noga med att följa lagen. Det finns ett mycket stort mörkertal.

Den som köper en nybyggd bostadsrätt för 5 miljoner slipper oftast förmögenhetsskatt eftersom lägenheten värderas till noll. Den som äger sitt slutamorterade radhus taxerat till samma summa får däremot betala. Godsägarna med stora herrgårdar, bland annat vissa före detta statsministrar, är i stor utsträckning befriade från skatt medan många villaägare med lite mindre men högt taxerade hus får betala.

Den som placerar i veteranbilar, lyxbåtar, konst, smycken, frimärks- och myntsamlingar eller antikviteter kan ofta slippa hela eller delar av skatten. Samma sak gäller för den som köper aktier på udda aktielistor, sparar sina kontanter i bankfack eller satsar pengarna i listiga sparformer, kluriga försäkringslösningar, optioner eller andra derivatprodukter. Man trollar bort förmögenhetsskatten. Den som i stället satsar sina pengar i svenska börsbolag eller fonder eller sparar på ett bankkonto får betala.

Huvudaktieägare i stora börsbolag kan äga aktier för miljarder utan att behöva betala förmögenhetsskatt. Gamla fru Johansson som råkar ha ett högt taxerat radhus kan tvingas betala förmögenhetsskatt för några hundra aktier i Volvo.

Herr talman! Socialdemokraterna har utformat en av de mest orättvisa skatter som finns i Sverige och en av de mest skadliga skatterna som driver kapital och jobb från landet. Det märkligaste av allt är att de i dag står i kammaren och försvarar denna skatt.

Vi har i dagarna sett hur förmögenhetsskillnaderna har vuxit i Sverige under Socialdemokraternas tolv år vid makten. Det påpekade också Marie Engström förut. De rikaste har blivit allt rikare och förmögenhetsskillnaderna i samhället har ökat. Medelklassen har tvingats bära allt tyngre skattebördor och många saknar i dag sparkapital helt och hållet. Trots detta har många tvingats betala förmögenhetsskatt för sitt boende. Många av de rikaste har däremot sluppit förmögenhetsskatten och därmed blivit ännu rikare.

Det finns helt enkelt inga argument kvar för att behålla en förmögenhetsskatt. De som ändå försvarar denna skatt är antingen lyckligt ovetande om hur verkligheten ser ut eller använder förmögenhetsskatten enbart som en politisk symbol. Oavsett vilket är det allvarligt och oansvarigt.

Kanske skulle Socialdemokraterna lyssna lite på Widar Andersson, tidigare s-politiker och numera politisk redaktör på tidningen Folkbladet. Han skrev en gästkrönika i Borås Tidning den 11 oktober i år. Där kunde man läsa följande:

Förmögenhetsskatten är sakligt sett en ineffektiv och för de riktigt förmögna närmast frivillig skatt som dessutom tycks skrämma i väg mer kapital än vad som beskattas. Det är självklart att oppositionen nu säger nej till att slopa skatten. Precis lika självklart är det att förmögenhetsskatten inte kommer att återinföras av en s-regering. Allt enligt Widar Andersson, s-politiker.

Jag hoppas i alla fall att Socialdemokraterna i dag kan ge ett tydligt besked om att man inte kommer att driva frågan om att återinföra förmögenhetsskatten. Det skulle göra att utflödet av kapital från Sverige upphör och att en del pengar som i dag finns utomlands sakta skulle börja leta sig hem till Sverige igen och skapa förutsättningar för fler företag och fler jobb.

Herr talman! Förmögenhetsskatten har skadat svensk ekonomi under decennier. Men nu är det slut med dumheterna. På måndag kastar alliansen förmögenhetsskatten på historiens sophög. Det är bra för Sverige. Egentligen borde 9 miljoner svenskar vara väldigt glada över detta.

Jag yrkar med glädje och stolthet bifall till utskottets förslag.
(Applåder)

I detta anförande instämde Lena Asplund, Ulf Berg, Lennart Hedquist och Jessica Polfjärd (alla m) samt Lennart Sacrédeus (kd).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 17 december.)

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 14 december

2007/08:283 Nedläggning av sågverket på Seskarö

av *Kristina Zakrisson* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:284 Fotboja på öppna anstalter

av *Alice Åström* (v)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 18 december.

12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 14 december

2007/08:494 Hotet mot världens träd och skogar

av *Birgitta Eriksson* (s)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2007/08:495 Försvarets beredskap att hantera traumatiska krigsupplevelser

av *Birgitta Eriksson* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:496 Anslag för skydd av skogen

av *Britta Rådström* (s)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2007/08:497 Illegalt spel

av *Lars Wegedal* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:498 Förändrade budgetpropositioner och Riksrevisionen

av *Birgitta Eriksson* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:499 Brister i insyn och kontrollsystem i näringslivet

av *Birgitta Eriksson* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:500 Norrland och kommunal skatteutjämning

av *Britta Rådström* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:501 Diplomatisk närvaro i Östersjöområdet

av *Hans Wallmark* (m)

till statsrådet Cecilia Malmström (fp)

2007/08:502 Skatteförändringar som missgynnar Norrland

av *Britta Rådström* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:503 Värdighet och trovärdighet

av *Johan Löfstrand* (s)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2007/08:504 Det europeiska jämställdhetsinstitutet

av *Carina Hägg* (s)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:505 Utbildningsplatser inom komvux vid en lågkonjunktur

av *Katja Larsson* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:506 Utbildningsmöjligheter för lågutbildade flyktingar och andra jämförbara grupper

av *Katja Larsson* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:507 Rätten att kommunicera anonymt

av *Karl Sigfrid* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:508 Läkemedel och våld

av *Thomas Nihlén* (mp)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 18 december.

13 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Anmäldes att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 14 december

2007/08:432 Fusket med köttet i butikerna

av *Jacob Johnson* (v)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 18 december.

Förhandlingarna leddes
av andre vice talmannen från sammanträdet början till och med 7 §
anf. 40 (delvis),
av talmannen därefter till och med 8 § anf. 76 (delvis),
av andre vice talmannen därefter till och med 10 § anf. 117 (delvis) och
av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Avsägelse	1
2 § Anmälan om kompletteringsval till utskott	1
3 § Meddelande om information från regeringen	2
4 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
5 § Hänvisning av ärende till utskott	3
6 § Förnyad bordläggning	3
7 § Vissa punktskattefrågor m.m. med anledning av budgetpropositionen för 2008	4
Skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU17	4
Anf. 1 CHRISTIN HAGBERG (s).....	4
Anf. 2 MARIE ENGSTRÖM (v).....	6
Anf. 3 HELENA LEANDER (mp)	7
Anf. 4 LENA ASPLUND (m).....	10
Anf. 5 CHRISTIN HAGBERG (s) replik.....	12
Anf. 6 LENA ASPLUND (m) replik.....	13
Anf. 7 CHRISTIN HAGBERG (s) replik.....	13
Anf. 8 LENA ASPLUND (m) replik.....	14
Anf. 9 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	14
Anf. 10 LENA ASPLUND (m) replik.....	14
Anf. 11 MARIE ENGSTRÖM (v) replik.....	15
Anf. 12 LENA ASPLUND (m) replik.....	15
Anf. 13 HELENA LEANDER (mp) replik	15
Anf. 14 LENA ASPLUND (m) replik.....	16
Anf. 15 HELENA LEANDER (mp) replik	16
Anf. 16 LENA ASPLUND (m) replik.....	17
Anf. 17 KARIN NILSSON (c).....	17
Anf. 18 HELENA LEANDER (mp) replik	20
Anf. 19 KARIN NILSSON (c) replik	20
Anf. 20 HELENA LEANDER (mp) replik	21
Anf. 21 KARIN NILSSON (c) replik	21
Anf. 22 LENNART SACRÉDEUS (kd)	21
Anf. 23 CHRISTIN HAGBERG (s) replik.....	23
Anf. 24 LENNART SACRÉDEUS (kd)	24
Anf. 25 CHRISTIN HAGBERG (s) replik.....	24
Anf. 26 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik.....	25
Anf. 27 MARIE ENGSTRÖM (v) replik.....	25
Anf. 28 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik.....	26
Anf. 29 MARIE ENGSTRÖM (v) replik.....	26
Anf. 30 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik.....	26
Anf. 31 HELENA LEANDER (mp) replik	27
Anf. 32 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik.....	27
Anf. 33 HELENA LEANDER (mp) replik	28
Anf. 34 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik.....	29
Anf. 35 JÖRGEN JOHANSSON (c).....	29
Anf. 36 CHRISTIN HAGBERG (s) replik.....	31

Anf. 37 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	32
Anf. 38 CHRISTIN HAGBERG (s) replik.....	32
Anf. 39 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	33
Anf. 40 HELENA LEANDER (mp) replik	33
Anf. 41 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	34
Anf. 42 HELENA LEANDER (mp) replik	34
Anf. 43 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	34
Anf. 44 JAN-OLOF LARSSON (s)	35
Anf. 45 CLAES-GÖRAN BRANDIN (s)	37
Anf. 46 LENNART HEDQUIST (m).....	38
Anf. 47 CLAES-GÖRAN BRANDIN (s) replik	38
Anf. 48 LENNART HEDQUIST (m) replik	39
Anf. 49 CLAES-GÖRAN BRANDIN (s) replik	39
Anf. 50 LENNART HEDQUIST (m) replik	39
(Beslut skulle fattas den 17 december.).....	39
8 § Reformerad beskattning av bostäder.....	40
Skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU10	40
Anf. 51 FREDRIK OLOVSSON (s)	40
Anf. 52 MARIE ENGSTRÖM (v)	43
Anf. 53 HELENA LEANDER (mp).....	45
Anf. 54 FREDRIK SCHULTE (m).....	48
Anf. 55 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	50
Anf. 56 FREDRIK SCHULTE (m) replik	50
Anf. 57 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	51
Anf. 58 FREDRIK SCHULTE (m) replik	52
Anf. 59 FREDRIK OLOVSSON (s) replik.....	52
Anf. 60 FREDRIK SCHULTE (m) replik	53
Anf. 61 FREDRIK OLOVSSON (s) replik.....	53
Anf. 62 FREDRIK SCHULTE (m) replik	54
Anf. 63 HELENA LEANDER (mp) replik	54
Anf. 64 FREDRIK SCHULTE (m) replik	55
Anf. 65 HELENA LEANDER (mp) replik	56
Anf. 66 FREDRIK SCHULTE (m) replik	56
Anf. 67 JÖRGEN JOHANSSON (c).....	57
Anf. 68 FREDRIK OLOVSSON (s) replik	59
Anf. 69 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	60
Anf. 70 FREDRIK OLOVSSON (s) replik	60
Anf. 71 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	61
Anf. 72 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	61
Anf. 73 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	61
Anf. 74 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	62
Anf. 75 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	62
Anf. 76 GUNNAR ANDRÉN (fp)	62
Anf. 77 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	65
Anf. 78 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	65
Anf. 79 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	66
Anf. 80 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	66
Anf. 81 FREDRIK OLOVSSON (s) replik.....	67
Anf. 82 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik.....	67

Anf. 83 FREDRIK OLOVSSON (s) replik	68
Anf. 84 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	68
Anf. 85 LENNART SACRÉDEUS (kd)	69
Anf. 86 FREDRIK OLOVSSON (s) replik	72
Anf. 87 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	72
Anf. 88 FREDRIK OLOVSSON (s) replik	72
Anf. 89 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	73
Anf. 90 TOMMY WAIDELICH (s).....	73
Anf. 91 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	75
Anf. 92 TOMMY WAIDELICH (s) replik	75
Anf. 93 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	76
Anf. 94 TOMMY WAIDELICH (s) replik	76
Anf. 95 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	77
Anf. 96 TOMMY WAIDELICH (s) replik	77
Anf. 97 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	77
Anf. 98 TOMMY WAIDELICH (s) replik	78
Anf. 99 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik.....	78
Anf. 100 TOMMY WAIDELICH (s) replik	78
Anf. 101 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik.....	78
Anf. 102 TOMMY WAIDELICH (s) replik	79
Anf. 103 JAN ERICSON (m)	79
(Beslut skulle fattas den 17 december.).....	81
9 § Förlängd redovisningsperiod och vissa andra	
mervärdesskattefrågor	81
Skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU14	81
Anf. 104 HANS OLSSON (s).....	81
Anf. 105 MARIE ENGSTRÖM (v)	82
Anf. 106 LENA ASPLUND (m).....	83
Anf. 107 KARIN NILSSON (c).....	84
Anf. 108 HANS OLSSON (s) replik.....	85
Anf. 109 KARIN NILSSON (c) replik	86
Anf. 110 HANS OLSSON (s) replik.....	86
Anf. 111 KARIN NILSSON (c) replik	86
Anf. 112 AGNETA BERLINER (fp).....	86
Anf. 113 LENNART SACRÉDEUS (kd)	88
(Beslut skulle fattas den 17 december.).....	89
10 § Slopad förmögenhetsskatt och begränsad avdragsrätt för	
privat pensionssparande	89
Skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU15	89
Anf. 114 HANS OLSSON (s).....	89
Anf. 115 MARIE ENGSTRÖM (v)	91
Anf. 116 HELENA LEANDER (mp)	92
Anf. 117 ULF BERG (m).....	93
Anf. 118 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	95
Anf. 119 ULF BERG (m) replik	95
Anf. 120 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	96
Anf. 121 ULF BERG (m) replik	96
Anf. 122 HANS OLSSON (s) replik.....	97

Anf. 123 ULF BERG (m) replik.....	97
Anf. 124 HANS OLSSON (s) replik	97
Anf. 125 ULF BERG (m) replik.....	98
Anf. 126 JÖRGEN JOHANSSON (c).....	98
Anf. 127 HANS OLSSON (s) replik	100
Anf. 128 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	100
Anf. 129 HANS OLSSON (s) replik	101
Anf. 130 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	101
Anf. 131 GUNNAR ANDRÉN (fp)	101
Anf. 132 HANS OLSSON (s) replik	104
Anf. 133 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	104
Anf. 134 HANS OLSSON (s) replik	105
Anf. 135 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	105
Anf. 136 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	106
Anf. 137 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	106
Anf. 138 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	106
Anf. 139 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	107
Anf. 140 LENNART SACRÉDEUS (kd)	107
Anf. 141 JAN ERICSON (m).....	110
(Beslut skulle fattas den 17 december.).....	112
11 § Anmälan om interpellationer.....	113
12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	113
13 § Anmälan om skriftligt svar på fråga.....	114
14 § Kammaren åtskildes kl. 16.15.....	115

Prot. 2007/08:44
14 december

Tryck: Elanders, Vällingby 2008